

T.C
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Öğrencilerinin Bilişim
Teknolojilerini Kullanma Becerilerinin Sektör ve Öğrenci Açısından
Değerlendirilmesi (Diyarbakır İli Örneği)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ömer ÖZĞAN

Anabilim Dalı: Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Ferhat BAHÇECİ

Haziran - 2017

T.C
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Öğrencilerinin Bilişim
Teknolojilerini Kullanma Becerilerinin Sektör ve Öğrenci Açısından
Değerlendirilmesi(Diyarbakır İli Örneği)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ömer ÖZĞAN
(112131110)

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih: 07/06/2017
Tezin Savunulduğu Tarih: 05/07/2017

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Ferhat BAHÇECİ (F.Ü)

Diğer Jüri Üyeleri : Doç. Dr. Mehmet GEDİKPINAR (F.Ü)

Yrd. Doç. Dr. Metin KAPIDERE (İ.Ü)

Temmuz- 2017

ÖNSÖZ

Tez çalışmam boyunca sabır, kararlılık ve itina ile üzerimde emeği geçen danışman hocam Yrd. Doç. Dr Ferhat BAHÇECİ 'ye teşekkürlerimi sunarım. Fikir ve önerileriyle bana yol gösteren. Doç. Dr. Mehmet GEDİKPINAR'a ayrıca teşekkür ederim.

Destekleriyle yanımda olan ve çalışmalarımın ortaya çıkmasında büyük katkısı bulunan Prof. Dr. Şükrü ÖZĞAN'a teşekkür ederim.

Çalışmalar süresince bana her anlamda destek olan, sevgiyle sabırla güç veren Eşime ve tez yazım zamanımda ilgilenemediğim için fedakârlık gösteren oğluma teşekkürü borç bilirim.

Ömer ÖZĞAN
Elazığ-2017

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Öğrencilerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanma Becerilerinin Sektör ve Öğrenci Açısından Değerlendirilmesi (Diyarbakır İli Örneği)

Ömer ÖZĞAN

Fırat Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Anabilim Dalı
Elazığ, 2017

Araştırmanın amacı, Meslek Yüksekokulları bünyesindeki Bilgisayar Teknolojileri Programlarında öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanma becerilerini ortaya koymak ve sektör ihtiyaçları açısından değerlendirmektir.

Araştırmanın evreni; 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Dicle Üniversitesi Meslek Yüksekokulları Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, Bilgisayar Programcılığı programında öğrenim gören öğrenciler (N=630) ve öğrencilerin staj çalışmalarını tamamladıkları ve kurum veya iş yerleri oluşturmaktadır.

Çalışma örneklemini ise, Diyarbakır İli, Dicle Üniversitesi bünyesinde Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, Bilgisayar Programcılığı programında bulunan 4 Meslek Yüksekokulu 2. Sınıf öğrencileri (n= 280) ile öğrencilerin staj çalışmalarını yaptıkları kurum veya iş yerlerindeki yöneticiler (n= 60) oluşturmaktadır.

Uygulanan anketlerin güvenirlik derecesi, öğrenci anketi, işveren anketi, sırasıyla $\alpha=0,869$ ve $\alpha=0,803$ elde edilmektedir. Toplanan araştırma verilerinin çözümlenmesinde betimsel istatistik ve karma anket yöntemi ile frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve t-testi kullanılmaktadır. Anlamlılık düzeyi ise 0,05 olarak kabul edilmektedir.

Araştırma bulgularına göre; öğrenci ve yönetici görüşleri arasında, öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanabilme becerileri açısından anlamlı bir farklılık olmadığı gözlenmektedir. Hem yöneticiler hem de öğrenciler sektörün ihtiyaçlarını karşılama konusunda öğrencileri kısmen yeterli görmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Bilişim Teknolojileri, Bilgisayar Programcılığı, Meslek Yüksekokulu.

ABSTRACT

Master's Thesis

**Vocational School Computer Technologies Department
Evaluation of Skills of Using Information Technologies in terms of Sector and
Student (Diyarbakır Province Example)**

Ömer ÖZĞAN

Fırat University
Institute of Science and Technology
Department of Electronics and Computer Education
Elazığ, 2017

The aim of the research is to demonstrate the skills of the students who are studying in the Computer Technologies Programs within the Vocational Schools and to evaluate the skills of using the information technologies and to evaluate them in terms of sector needs.

The universe of research; In the academic year 2016-2017, Computer Technologies Department of Vocational Schools of Dicle University established students (N = 630) and students completed their internship work and formed institutions or work places.

The sample of the study consisted of 4 students from Vocational School (n = 280) in Diyarbakır Province, Department of Computer Technologies in Dicle University and managers of the institutions or workplaces where students were practicing internship (n = 60).

Reliability grade, student questionnaire and employer questionnaire, $\alpha = 0,869$ and $\alpha = 0,803$ were obtained, respectively. Descriptive statistics and mixed questionnaire method were used to analyze collected data, frequency, percentage, arithmetic mean and t-test were used. The level of significance was accepted as 0,05.

According to research findings; There was no significant difference between student and manager opinions in terms of the ability of students to use information technologies. Both administrators and students see students in part satisfactory in meeting the needs of the industry.

Keywords: Information Technologies, Computer Programming, Vocationalschool

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖNSÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	vii
TABLolar LİSTESİ	viii
SEMBOLLER LİSTESİ	x
JURİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	xi
BEYANNAME.....	xii
EKLER LİSTESİ.....	xiii
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırma Problemi	2
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
1.4. Benzer Araştırmalar	4
1.5. Sınırlılıklar.....	8
1.6. Sayıtlar.....	9
1.7. Araştırma soruları/alt araştırma soruları ve hipotezler.....	9
1.8. Tanımlar	11
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	12
2.1. Tarihsel Gelişim.....	12
2.2. Ortaöğretimde Mesleki ve Teknik Eğitim Faaliyetleri.....	12
2.3 Üniversitelerdeki Eğitim Faaliyetleri.....	13
2.3.1 Meslek Yüksekokulları ile İlgili Bilgiler.....	15

2.3.2 Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Bilgisayar Programcılığı Programı	18
2.3.3. Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, Bilgisayar Programcılığı Ders İçerikleri	22
3. ARAŞTIRMNIN YÖNTEMİ	33
3.1. Araştırmanın Yöntemi/Modeli.....	33
3.2. Evren ve Örneklem	34
3.3. Verilerin Toplanması	36
3.4. Çalışma Gurubu.....	37
3.5. Verilerin Analizi	38
4. BULGULAR VE YORUM	40
4.1. Deneklerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular	41
4.1.1. Öğrenci Deneklerin Cinsiyet Dağılımı	41
4.1.2. Öğrenci Deneklerin MYO Dağılımı	41
4.1.3. Öğrencilerin Yaş ve Diyarbakır veya Diğer illerden olma dağılımı.....	42
4.1.4. Öğrenci Deneklerin Kardeş Sayısı Dağılımı.....	43
4.1.5. Öğrencilerin çalışıp- çalışmadığı dağılımı.....	44
4.1.6. Öğrenci Deneklerin Günlük İnternet ve Bilgisayar Oyunlarına Ayırdığı Zaman....	44
4.1.7. Öğrenci Deneklerin Web Sitesi Üyeliği.....	45
4.1.8. Öğrenci Deneklerin Baba Mesleği.....	46
4.1.9. Öğrenci Deneklerin Bilgisayar ve İnternet Bağlantısı var mı.....	46
4.1.10. Öğrenci Deneklerin Lise Türü ve MYO Giriş Şekli.....	47
4.1.11. Öğrenci Deneklerin Dikey Geçiş ile Lisans Tamamlaması.....	48
4.1.12. Öğrenci Deneklerin İnternet Erişimi.....	48
4.1.13. Öğrenci Deneklerin en çok kullandığı sosyal medya.....	49
4.1.14. Öğrenci Deneklerin en çok kullandığı web tarayıcı.....	49
4.1.15. Öğrenci Deneklerin Bilgisayar Teknolojilerini Kullanmayı Nereden Öğrendiler?..	50
4.1.16. Öğrenci Deneklerin İnterneti Hangi Amaçla Kullanır.....	50

4.1.17. Öğrenci Deneklerin hangi mail programını kullanmaktadır.....	51
4.1.18. Öğrenci Deneklerin Bilgisayar Teknolojileri Kullanma Ölçüsü.....	51
4.2. Öğrenci Açısından Bilgisayar Teknolojileri Beceri Yetkinliğine İlişkin Bulgular	52
4.2.1. Bilgisayar Donanım ve Yazılımda Beceri Yetkinliği.....	52
4.2.2. Bilgisayar Donanım Parçalarının Monte Etme Yetkinliği.....	53
4.2.3. Programlama Yetkinliği.....	54
4.2.4. Web Sitesi Yetkinliği.....	55
4.2.5. Ofis Programlarını Kullanma Yetkinliği.....	55
4.2.6. Grafik Tasarım Kullanma Yetkinliği.....	56
4.2.7.Okul ve Programla İlgili Öğrenci Görüşü.....	57
4.3. Yöneticilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular.....	58
4.3.1. İşveren Deneklerin Cinsiyet Dağılımı.....	58
4.3.2. İşveren Deneklerin Yaş Dağılımı.....	58
4.3.3. İşveren Deneklerin Kurum Türü Dağılımı.....	59
4.3.4. İşveren Deneklerin İş Tecrübesi Dağılımı.....	59
4.3.5. İşveren Deneklerin Kurumlarındaki Çalışan Sayısı Dağılımı.....	60
4.3.6. İşveren Deneklerin Eğitim Durumu Dağılımı.....	60
4.3.7. İşveren Deneklerin İşyerindeki Bilgisayar ile İlgili Çalışanların Dağılımı.....	61
4.4. İşveren Açısından Bilgisayar Teknolojileri Beceri Yetkinliği.....	62
4.4.1. İşverene göre Öğrencilerin veya Elamanların Bilgisayar Donanım ve Yazılımda Beceri Yetkinliği	62
4.4.2. İşverene göre Öğrencilerin veya Elamanların Okul ve Program Yeterliliği.....	63
4.5. Bilişim Teknolojileri Kullanabilme Becerileri Ana ve Alt Problemler ve Hipotezlerine İlişkin Bulgular	64
4.5. 1. Ana Problem ve Hipoteze İlişkin Bulgular.....	64
4.5.2. H2 Hipoteze İlişkin Bulgular.....	65
4.5.3. H3 Hipoteze İlişkin Bulgular.....	66
4.5.4. H4 Hipoteze İlişkin Bulgular.....	66

4.5.5. H5 Hipoteze İlişkin Bulgular.....	67
4.5.6. H6 Hipoteze İlişkin Bulgular.....	68
4.5.7. H7 Hipoteze İlişkin Bulgular.....	69
4.5.8. H8 Hipoteze İlişkin Bulgular.....	69
4.5.9. H9 Hipoteze İlişkin Bulgular.....	70
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	72
5.1. Sonuç	72
5.2. Öneriler	77
KAYNAKLAR	82
EKLER	86
EK 1 Öğrenci veya personel anketi	86
EK 2 Yönetici veya işveren anketi	90
EK 3 Dicle Üniversitesi rektörlük 11/05/2017 tarih ve 43912 sayılı yazısı(İzin Belgesi)	91
EK 4 Fırat Üniversitesi Etik Kurulunun Anketler ilgili raporu.....	95
ÖZGEÇMİŞ.....	96

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 3.1 Öğrencilerin Bilişim Teknolojileri Kullanım Düzeyleri ile Sektör ilişkisi.....33

TABLÖLAR LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 2.1. Mesleki ve teknik ortaöğretim okulları.....	13
Tablo 2.2. Yükseköğretim öğrenci sayıları (2015-2016).....	14
Tablo 2.3. Ülkemizdeki üniversite ve MYO sayısı	15
Tablo 2.4. 1. Sınıf güz yarıyılı	18
Tablo 2.5. 1. Sınıf bahar yarıyılı.....	19
Tablo 2.6. 2. Sınıf güz yarıyılı	20
Tablo 2.7. 2. Sınıf bahar yarıyılı	20
Tablo 2.8. Teorik, uygulama ders kredi ve AKTS'si.....	21
Tablo 2.9. 1.Sınıf güz Yarıyılı ders içeriği.....	22
Tablo 2.10. 1.Sınıf bahar yarıyılı dersleri.....	24
Tablo 2.11. 2.Sınıf güz yarıyılı dersleri.....	27
Tablo 2.12. 2.Sınıf bahar yarıyılı dersleri.....	29
Tablo 3.1. Dicle üniversitesi MYO öğrenci sayısı (2015-2016).....	34
Tablo 3.2. Dicle üniversitesi MYO'da öğrenci dağılımı (2015-2016).....	34
Tablo 3.3. Dicle üniversitesi MYO'da Bilgisayar Teknolojileri bölümü öğrenci dağılımı.....	35
Tablo 4.1. Öğrenci deneklerin cinsiyet dağılımı	41
Tablo 4.2. Öğrenci deneklerin MYO ve cinsiyet dağılımı	41
Tablo 4.3. Öğrencilerin yaş ve Diyarbakır veya diğer illerden olma dağılımı.....	42
Tablo 4.4. Öğrencilerin okul ve Diyarbakır veya diğer illerden olma dağılımı	43
Tablo 4.5 Öğrenci deneklerin kardeş sayısı dağılımı	43
Tablo 4.6 Öğrenci deneklerin çalışıp- çalışmadığı dağılımı	44
Tablo 4.7 Öğrenci deneklerin günlük internet ve bilgisayar oyunlarına ayırdığı zaman dağılımı	45
Tablo 4.8 Öğrenci deneklerin web sitesi üyeliği dağılımı	46
Tablo 4.9 Öğrenci deneklerin babasının meslek dağılımı	46
Tablo 4.10 Öğrenci deneklerin bilgisayara ve internete sahip olma dağılımı	47
Tablo 4.11 Öğrenci deneklerin lise türü ve MYO giriş şekli dağılımı	48
Tablo 4.12 Öğrenci deneklerin dikey geçiş ile lisans tamamlama dağılımı	48
Tablo 4.13 Öğrenci deneklerin internet erişim dağılımı	49
Tablo 4.14 Öğrenci deneklerin en çok kullandığı sosyal medya dağılımı	49
Tablo 4.15 Öğrenci deneklerin en çok kullandığı web tarayıcı dağılımı	50

Tablo 4.16 Öğrenci deneklerin Bilgisayar Teknolojilerini kullanmayı nereden öğrendikleri dağılımı.....	50
Tablo 4.17 Öğrenci deneklerin interneti hangi amaçla kullanmaktadır	51
Tablo 4.18 Öğrenci deneklerin en çok hangi mail programını kullanmaktadır	52
Tablo 4.19 öğrenci deneklerin Bilgisayar Teknolojileri araçlarına sahip olma dağılımı.....	52
Tablo 4.20 Öğrenciye göre bilgisayar donanım ve yazılımda beceri yetkinliği	53
Tablo 4.21 Bilgisayar donanım parçalarının monte etme yetkinliği	54
Tablo 4.22 Programlama yetkinliği	55
Tablo 4.23 Web sitesi yetkinliği.....	55
Tablo 4.24 Ofis programlarını kullanma yetkinliği	56
Tablo 4.25 Grafik tasarım kullanma yetkinliği	57
Tablo 4.26 Öğrenciye göre okul ve program	57
Tablo 4.27. İşveren deneklerin cinsiyet dağılımı	58
Tablo 4.28. İşveren deneklerin cinsiyet dağılımı	59
Tablo 4.29. İşveren deneklerin kurum türü dağılımı	59
Tablo 4.30. İşveren deneklerin iş tecrübesi dağılımı	60
Tablo 4.31. İşveren deneklerin kurum veya işyerindeki çalışan sayısı dağılımı	61
Tablo 4.32. İşveren deneklerin eğitim durumu dağılımı	61
Tablo 4.33. İşveren deneklerin firmaları veya işyerinde bilgisayar ile ilgili çalışanların dağılımı.....	62
Tablo 4.34 İşverene göre öğrencilerin veya elamanların bilgisayar donanım ve yazılımda beceri yetkinliği	63
Tablo 4.35 İşverene göre öğrencilerin veya elamanların okul ve program yeterliliği	64
Tablo 4.36 Öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme yetkinliğine ilişkin dağılım.....	65
Tablo 4.37 Öğrencilerin bilgisayar donanım kullanabilme yetkinliğine ilişkin dağılım.....	66
Tablo 4.38 Öğrencilerin bilgisayar donanım kullanabilme yetkinliğine ilişkin dağılım.....	67
Tablo 4.39 Öğrencilerin işletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerileri açısından yetkinliğine ilişkin dağılım.....	67
Tablo 4.40 Öğrencilerin web sitesi hazırlama becerileri açısından yetkinliğine ilişkin	68
Tablo 4.41 Öğrencilerin ofis programları becerileri açısından yetkinliğine ilişkin dağılım.....	69
Tablo 4.42 Öğrencilerin veri tabanı bilgi düzeyi becerileri açısından yetkinliğine ilişkin dağılım.....	69
Tablo 4.43 Öğrencilerin internet ve ağ bilgi düzeyi becerileri açısından yetkinliğine ilişkin dağılım ..	70
Tablo 4.44 Öğrencilerin grafik tasarım becerileri açısından yetkinliğine ilişkin dağılım.....	71

SEMBOLLER LİSTESİ

Akt. : Aktaran

Bkz : Bakınız

BT : Bilişim Teknolojisi

BTB : Bilgisayar Teknolojileri Bölümü

BPP : Bilgisayar Programcılığı Programı

DGS: Dikey Geçiş Sınavı

Diğ. : Diğerleri

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

MYO : Meslek Yüksekokulları

ÖSYM : Öğrenci Seçme Ve Yerleştirme Merkezi Vb.

Vb. : Ve Benzerleri

Vd. : Ve Diğerleri

YÖK : Yüksek Öğretim Kurulu

FIRAT ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ELEKTRONİK VE BİLGİSAYAR EĞİTİMİ
JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Ömer ÖZĞAN'ın hazırlamış olduğu” Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Öğrencilerinin Bilişim Teknolojileri Kullanma Becerilerinin Sektör ve Öğrenci Açısından Değerlendirilmesi (Diyarbakır İli Örneği) ”başlıklı tez, Fen Bilimleri Enstitüsü yönetim kurulunun 07/06/2017 tarih ve sayılı kararı ile oluşturulan jüri tarafından 05/07/2017 Tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonunda (yüksek lisans/doktora) tezini oy birliği/ oy çokluğu ile başarılı saymıştır.

Jüri üyeleri

İmza

Başkan: Yrd. Doç. Dr. Ferhat BAHÇECİ (Tez Danışmanı)

.....

Üye : Doç. Dr. Mehmet GEDİKPINAR

.....

Üye : Yrd. Doç. Dr. Metin KAPIDERE

.....

BEYANNAME

Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım kılavuzuna uygun şekilde Yrd. Doç. Dr. Ferhat BAHÇECİ Danışmanlığında hazırlamış olduğum. **“Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Öğrencilerinin Bilişim Teknolojileri Kullanma Becerilerinin Sektör ve Öğrenci Açısından Değerlendirilmesi (Diyarbakır İli Örneği)”** adlı yüksek lisans tezidir. Tezin içerdiği yenilik ve sonuçları başka bir yerden almadığımı ve bu tezi Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nden başka bir bilim kuruluna akademik gaye ve unvan almak amacıyla vermediğimi beyan ederim.

Fırat Üniversitesi Lisansüstü yönetmenliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

Ömer ÖZĞAN
05/07/2017

EKLER LİSTESİ

	Sayfa
Ek 1. Öğrenci Anketi.....	79
Ek 2. Yönetici veya İşveren Anketi	83
Ek 3. Dicle Üniversitesi Rektörlüğü 10/05/2017 tarih ve 43575 sayılı yazısı (Anketin uygulanmasına verilen İzin Belgesi).....	85
Ek 4. Frat Üniversitesi Etik Kurulunun Anketler ilgili raporu	86

1. GİRİŞ

Türkiye'nin nüfusu arttıkça insanların en temel haklarından biri olan eğitim hakkı konusundaki talebin arttığı görülmektedir. Bu artış, her bireye eğitim ortamı sağlayabilme problemini de ortaya çıkarmaktadır. Bu problemi aşabilmek için Bilgisayar Teknolojilerinden azami derecede istifade edilmektedir. Bilgisayar ve İnternet'in yaşamımızın her alanına girdiği bu günlerde eğitim ortamlarında bilgisayar ve İnternet'ten faydalanmak kaçınılmaz bir hal almaktadır. İnternet, öğrencilere hayatları boyunca öğrenme becerilerinin kazandırılmasında önemli bir öğretim aracı haline gelmektedir (İlhan, 2010). İşletmeler, hızla gelişen bu teknolojiyi takip edebilmek, rekabet edebilmek ve amaçlarını gerçekleştirebilmek için nitelikli ara insan gücüne ihtiyaç duymakta, istenilen niteliklerde ara insan gücünü yetiştirmek ise, eğitim kurumlarının özellikle de Meslek Yüksekokullarının amaç ve hedefi olmaktadır (Özsoy, 2015).

Ülkemizin gelişmesinde ve kalkınmasında sanayileşmenin temel unsuru olan bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarına sahip yüksek verimli insan gücünün yetiştirilmesi gerekmektedir. Mesleki alanda yeterliği olan elamanların bilgi ve becerisi, gelişmiş ülke ekonomileri başarısının temeli olmaktadır (Kayseri İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Mesleki Eğitim Çalıştayı, 2012).

Teknik alandaki gelişmeler doğrudan iş dünyasını etkilemekte, iş dünyasında değişikliklere yol açmaktadır. Gelişen Bilgisayar Teknolojileri, gelişen ve değişen ortama göre örgütlenmiş kaliteli bir meslek eğitiminin de beraberinde her geçen gün teknolojik eğitimin önemi artmaktadır. Sadece akademik eğitim ile piyasanın ihtiyaç duyduğu nitelikli elaman yetiştirilmesi söz konusu olamamaktadır (İlhan, 2010). Meslek Yüksekokullarında verilen mesleki eğitim birçok alanda istihdam oluşturmaktadır. Verimli iş gücü ve Bilgisayar Teknolojileri kullanımı mesleklerin ara elaman ihtiyacını önemli ölçüde kapatmaktadır.

Meslek Yüksekokulları, iş dünyasının önemli bir kesimini oluşturan teknik ve meslek ara elamanlarının yetiştirilmesinde önemli bir paya sahiptir. Bu yüzden her türlü sektörle iç içe bulunan Bilgisayar Teknolojilerinden azami ölçüde yararlanan bazı sektörlerin bilişim ihtiyacını gidermek ve bu ihtiyacın ne kadarını karşıladığını ortaya koymak durumundayız.

Bu çalışmada Meslek Yüksekokullarının Bilgisayar Teknolojileri öğrenimini hangi kalitede verebildiği, öğrencilerin aldığı öğrenim sonucunda edindiği Bilgisayar Teknolojileri kullanım beceri düzeyinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. MYO'dan mezun öğrencilerin Bilgisayar Teknolojilerini kullanma becerileri öğrenci ve sektör açısından değerlendirilmeleri yapılmaktadır. Çalışmada sektörün ihtiyaç duyduğu ara bilişim elamanlarının mesleki alanda ne derecede yeterli olup olmadıkları incelenmektedir.

MYO'ları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme becerileri sektör ile öğrenci görüşleri bağlamında araştırılmaktadır. Öğrenciler; bilgisayar donanım kullanabilme, programlama, işletim sistemleri kurma ve kullanabilme, web sitesi hazırlama, ofis programlarını kullanma, veri tabanı bilgi düzeyi, internet ve ağ bilgi düzeyi ve grafik tasarım becerileri açısından değerlendirilmektedir. Öğrenci ile sektör görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık var mıdır araştırılmaktadır.

1.1. Araştırma Problemi

Teknolojinin hızla ilerlediği günümüzde bilişim sektöründe ara elamana ve teknikere ihtiyaç duyulmaktadır. Hemen her alanda eğitimden sanayiye, özel sektörde, kamu kurumlarında, belediyelerde ve daha birçok yerde Bilgisayar Teknolojileri çalışanlarına gereksinim duyulmaktadır. Bu ara elaman gereksinimlerinin karşılandığı ve yetiştirildiği eğitim kurumları Meslek Yüksekokullarıdır. Bu okullardaki eğitim programlarının içeriği ve öğretim elamanları ve eğitim gereçlerinin yeterliliği ve verilen teknik eğitimin ne derece sektörün ihtiyacını karşılayıp karşılamadığını tespit etmek oldukça önemlidir.

Birçok firma ve kurum yetkilileri kendi personellerinden en iyi düzeyde yararlanmak ve hizmet kalitesini iyileştirmek ve rekabet gücünü artırmak istemektedir. Bunun da yolu ancak iyi ve yeterli düzeyde eğitim görmüş, çok iyi düzeyde Bilgisayar Teknolojilerinden yararlanabilen, daha az zamanda daha kaliteli hizmet ve üretim yapabilen personelden geçmektedir. Kamu kurumları ve özel sektör firmalarının sektörel gereksinimlerini karşılayan, teknolojiyi bu denli hızlı ve etkin kullanabilen ara elaman yetiştirmenin önemi artmaktadır. Kurumların istenilen eğitim ve beceriye sahip elaman bulmakta zorluklar yaşadığı zaman zaman basına aksetmektedir. Ara elaman talebini karşılamak için birçok

kurum, Milli Eğitim Bakanlığı ve İş Kur, halk eğitim kursları ve meslek edindirme kursları açmakta ve ilgi görmektedirler. Meslek eğitimi alan bireylerin kendilerini en iyi şekilde yetiştirmesi ve sektörel ihtiyaçlara cevap verebilecek vasıflar kazanma gayretinde olması da oldukça önemlidir. İyi yetişmiş elaman iş hayatı boyunca aranan elaman olmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Diyarbakır İli Meslek Yüksekokulları (MYO) Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanım becerilerini ortaya koymak ve bu becerileri sektör ve öğrenci açısından değerlendirmektir.

Araştırma Diyarbakır İline ait Meslek Yüksekokullarındaki Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrenciler ile bu öğrencilerin staj yaptığı veya istihdam edildiği işyerlerinde gerçekleşmektedir. Öğrenciler ve işyerlerine iki farklı anket hazırlanmakta ve uygulanmaktadır. İldeki MYO Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanım yetkinliğini istatistiksel yöntemlerle değerlendirmektir. Verilen eğitimin varsa eksikliklerini ve daha da iyileştirilmesi konusunda neler yapılması gerekli olduğunu tespit etmek ve işverenin beklentileri ile taleplerini ortaya koymaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, Diyarbakır İli MYO Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanabilme becerilerini ortaya koyabilmek ve bu becerilerin sektör ihtiyaçlarını ne kadar karşılayabildiğini saptamak açısından önemlidir.

Birçok kamu ve özel sektör firmaları teknoloji çağında bilişim teknolojisinde iyi yetişmiş kalifiye ara elaman gücüne ihtiyaç duymaktadır. Ara elaman ihtiyacının karşılanması, büyük oranda MYO Bilgisayar Teknolojileri bölümlerinden öğrenim görüp mezun olan öğrenciler tarafından sağlanmaktadır. MYO öğrencilerinin mezun olduklarında iş bulabilmeleri ve işletme faaliyetlerini yerine getirebilmeleri için bilişim teknolojileri kullanabilme becerilerinin sektör ihtiyaçlarını karşılayabilecek seviyede olmasına bağlıdır. Verilen eğitim seviyesi, eğitim olanakları, öğretim elamanı ve eğitim gereçleri yeterli midir,

sektörel ihtiyacı karşılayabilmekte midir ve ne gibi eksiklikler vardır? Öğrenciler Bilgisayar Teknolojilerini kullanma yetkinliğinde kendilerini nasıl görmektedir, işveren yada yönetici öğrencilerin sektörel ihtiyaçlarının karşılanmasında ne düşünmektedirler? Bu gibi sorulara cevap aramak için araştırmaya yapılması oldukça önemlidir. Böyle bir araştırma Diyarbakır ilinde bir ilk olması da önem arz etmektedir.

Diyarbakır ilindeki öğrenciler ve mezun elamanları istihdam eden firma ve kurum yetkililerine ayrı ayrı anket uygulanmakta ve istatistik yöntemlerle sonuçlar tablolar halinde elde edilmekte ve yorumlanmaktadır. Böyle bir çalışmanın il merkezi ve ilçelerde tüm MYO'da Bilgisayar Teknolojileri bölümünde yapılması ve çözüm önerileri getirilmesi açısından son derece önemli olarak görülmektedir.

1.4. Benzer Araştırmalar

Bolat tarafından (2015), Türkiye'de mesleki-teknik eğitimin mevcut durumunu belirlemek ve farklı ülkelerdeki (ABD, Avustralya, Almanya, Fransa, İngiltere ve Japonya) mesleki-teknik eğitimleri ile karşılaştırarak Türkiye için bir model önerisi geliştirilmekte. Araştırmada katılımcıların en güçlü yön olarak nitelendirdiği ülkenin genç nüfusu mesleki-teknik eğitimde nitelikli bir biçimde okullaştıramadığı tespit edilmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenler, öğretim görevlileri, akademisyenler ve işverenlerin yükseköğretime sınavsız geçişe karşı oldukları; öğrenciler, çalışanlar ve STK'ların yükseköğretime sınavsız geçişi destekledikleri tespiti yapılmaktadır.

Temircan (2009), Meslek Yüksekokulu Tekstil Programı ile kazandırılan yeterliliklerin sektördeki kuruluşların beklentilerine uyumunun sektör çalışanları, Meslek Yüksekokulu öğretim elamanları ve son sınıf tekstil öğrencilerinin görüşlerine göre değerlendirmektedir. Meslek Yüksekokulu – sanayi işbirliğinin yetersiz olduğu, MYO'da verilen pratik eğitimin, makine ve iş bilgisinin yetersiz olduğu, sektör elamanlarının iş hayatı ile beklentilerini tekstil program hedeflerinin karşılamada yetersiz olduğu, staj çalışmalarının, MYO'da verilen eğitimle, teknik bilgi, makine bilgisi sanayi çalışma koşullarıyla uyumun artırılması gerektiği sonuçlarına ulaşılmaktadır.

Yılmaz (2013), MYO öğrencilerinin programlama başarılarını etkileyen faktörleri ortaya çıkarmak ve öğrencilerin programlama başarıları ile demografik bilgileri (cinsiyet,

mezun oldukları okul türü, programlamayla ilgili geçmiş deneyimleri, genel akademik not ortalamaları), problem çözme ve analitik düşünme becerisi, kişisel öz yeterlilik ve motivasyonları, öz düzenleyici öğrenme stratejileri (hedef belirleme, içsel hedef, dışsal hedef, öz yeterlilik, öz yansıma, değer verme, üst biliş) arasında anlamlı bir ilişki bulunup bulunmadığını incelemektedir. Öğrencilerin programlama başarıları ile cinsiyet, okul türü, genel akademik not ortalamaları, motivasyon, öz düzenleyici öğrenme stratejilerinden öz yeterlilik arasında anlamlı ilişki bulunmaktadır.

Türkiye son dönemlerde mesleki eğitim reformuna aktif şekilde yönelerek genel lise eğitimi karşısında geçerli bir alternatif oluşturmayı hedeflemektedir. Ancak Türkiye’de yalnızca kısıtlı sayıdaki çalışmada genel lise ve meslek lisesi mezunlarının karşılaştıkları piyasa koşulları incelenmektedir. İş gücü anketleri değerlendirildiğinde, MYO mezunları iş gücüne katılım ve ortalama ücret açısından genel lise mezunlarına göre şüphesiz daha yüksek bir getiriye sahip olup, bu getiri meslekler arasında değişim göstermektedir. Mühendislik, fen bilimleri/matematik/bilgisayar alanlarından mezun olan öğrenciler istihdam edilme ve iş gücüne katılım açısından en iyi koşullara sahip iken, eğitim ve hizmet alanlarından mezun olanlar olumsuz iş piyasası koşullarından etkilendiğini belirtmektedir (Hayytjanova, 2015).

Özcan (2014), artan rekabet koşulları ve teknolojik gelişmeler, özellikle sanayi sektöründe işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu vasıfları çeşitlendirmiş ve vasıflı ara elamanı ihtiyacının arttığını ifade etmektedir. Mesleki ve teknik eğitim sistemini Türkiye ve seçilmiş bazı ülke örnekleri için değerlendirmek ve Türkiye’de lise düzeyinde mesleki ve teknik eğitimin istihdama etkisini incelemektedir. Türkiye’de mesleki eğitim programları ve işgücü piyasası arasındaki ilişkinin zayıf olması nedeniyle, meslek teknik liseleri düzeyindeki mesleki ve teknik eğitimin beklenen düzeyde istihdam artışı sağlayamadığına işaret etmektedir.

Tanaş (2013), Teknik Eğitim Fakültelerinin Teknoloji Fakültesine dönüştürülmesi uygulamasının Delphi tekniğine göre değerlendirmektedir. Öğretim üyelerine göre, teknoloji fakültelerinin başarılı olabilmesi için standartlar getirilerek uygulama boyutunun artırılması, bazı bölümlerden mezun olacaklar için piyasa ve devlet kuruluşlarındaki özlük hakları için çalışmalar yapılması ve statü yetki ve sınırlarının belirlenmiş ve açıklanmış olmasını ifade

etmektedir. Yüksek lisans alımlarında koyulacak kriterler iyi seçilmeli, teknik eğitim fakültesi mezunları mağdur edilmemesini savunmaktadır. Bunun yanında bölüm adları mühendislik fakülteleri ile aynı olmaması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Samancıoğlu (2011), Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında çalışmakta olan öğretmenlerin teknoloji entegrasyon düzeylerinin ve teknoloji entegrasyonlarını cinsiyet, yaş ve branşları nasıl etkilediğini belirlemektedir. Erkek öğretmenlerin teknoloji uygulama düzeyi ve kişisel bilgisayar kullanımı ortalamaları bayan öğretmenlerden yüksek, genç öğretmenlerin kişisel bilgisayar kullanımı ortalamaları yaşlı öğretmenlerden yüksek ve meslek öğretmenlerinin teknoloji uygulama düzeyi, kişisel bilgisayar kullanımı ve kişisel bilgisayar kullanımı ortalamaları da kültür dersi öğretmenlerinininkinden yüksek olduğunu tespit etmektedir.

Uysal (2011), Mesleki teknik eğitimin istihdam edilebilirlik üzerindeki etkilerini ortaya koymayı amaçlayan çalışmada istihdam, mesleki teknik eğitim ve istihdam edilebilirlik kavramları ve Türkiye-AB ülkelerinde mesleki ve teknik eğitim sistemleri incelenmiştir. Okul ve firma işbirliğinin yeterli düzeyde olmamasından dolayı, ülkemizin ihtiyaç duyduğu ara elaman sıkıntısını karşılayacak mesleki teknik eğitim veren kurumlardan mezun olan bireylerin, nitelikli bir şekilde iş hayatına atılamadıkları görülmektedir. Bunun sonucu olarak da firmalar nitelikli ara elaman bulmada yaşanan zorluklar ortaya çıkmaktadır.

İlhan (2010) tarafından, uygulamalı eğitim veren Mesleki ve Teknik eğitim kurumlarının görsel ve uzaktan eğitim sistemlerinin karşılaştırılması üzerine bir çalışma yapılmaktadır. Örgün eğitim ve uzaktan eğitim öğrencilerine hazırlanan anketler uygulanmaktadır. Bu anketlerin sonucuna göre Mesleki ve Teknik Eğitim kurumlarında uzaktan eğitim ile örgün eğitimin farkları, eksikleri ve avantajları tespit edilmektedir.

Kalay (2010) tarafından, Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi mezunlarının istihdam edilebilirlik becerilerinin işverenlere göre değerlendirmesi yapılmıştır. Araştırmaya katılan yöneticilerin Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi mezunu çalışanlarının istihdam edilebilirlik becerilerinden bazı alt ölçeklere verdikleri cevaplarda Eğitim Düzeylerine bağlı olarak istatistiksel bakımdan anlamlı fark bulunmaktadır.

Karacan (2004) tarafından, Meslek Yüksekokullarında yürütülen staj çalışmalarıyla ilgili olarak yapılan bu araştırma ile de öğrencilerin bu konudaki fikir, düşünce ve önerilerinin ortaya konulması, elde edilen sonuçlar çerçevesinde kimi çözümlere ve önerilere yer verilmektedir. Öğrenciler yaptıkları stajın kendilerine tecrübe kazandıracağına inanmakta, hatta staj yerinin belirlenmesinde ikamet bölgesine yakın olmaya kıyasla tecrübe kazanma faktörünü daha önemli görmektedirler. Bu sonuçlardan hareketle öğrencilerin staja karşı olumlu düşünce içinde oldukları tespit edilmektedir.

Alkan ve ark. (2014) göre, MYO’da verilen eğitimin; ulusal ve uluslararası gereksinimler, gelişen teknoloji ve iş dünyasının ihtiyaçları doğrultusunda analiz edilip, gerekli düzenlemelerin yapılması, bu okul mezunlarının ilgili sektörlerde tercih edilen elamanlar olarak daha hızlı bir şekilde istihdam edilmelerini kolaylaştıracağını ifade etmektedirler. Türkiye’deki pek çok sanayici/ işadamı, ihtiyaç duydukları yeterli bilgi ve beceriye sahip nitelikli elaman temini konusunda ciddi sıkıntılar yaşadıklarını ifade etmektedir. MYO’larda da kalite güvence sistemleri yürürlüğe konulmalı, Eğitim ve öğretimin kalitesi denetlenmeli, sürekli iyileşme modeli ile MYO’ların eğitim kaliteleri artırılmalıdır. Böylelikle iş dünyasının gereksinim duyduğu nitelikli elaman ihtiyacını karşılayan, iş dünyasının taleplerine tatmin edici düzeyde karşılık verebilen, sürdürülebilir bir mesleki eğitim sistemi kurulmalıdır.

Köse ve ark. (2007) göre. Meslek Yüksekokulu’na yeni başlayan öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik tutumları araştırılmış, program, cinsiyet, bilgisayar sahibi ve internet erişimi olma bağımsız değişkenlerine göre fark olup olmadığı araştırılmaktadır. Buldan MYO öğrencilerinin bilgisayar ve internet kullanımına yönelik olumlu tutuma sahip oldukları bulunmaktadır. Erkek öğrenciler kız öğrencilere göre bilgisayar ve internet kullanımına yönelik daha olumlu tutum gösterdikleri tespit edilmektedir.

Bahar ve Kaya (2013) tarafından. Meslek Yüksekokullarının sosyal programlarına kayıtlı öğrencilerin sınıf, üniversite, bölüm, cinsiyet, bilgisayar kullanma ve internet erişim olanakları gibi bağımsız değişkenler ile öğrencilerin bilgi teknolojilerine yönelik tutumları arasında ilişki olup olmadığı araştırılmaktadır. Sosyal bilimler bölümlerinde öğrenim gören

öğrencilerin cinsiyetleri, okumakta oldukları program ve üniversite ile öğrencilerin bilgi teknolojilerine yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler saptanmaktadır.

Uluyol'a göre (2013), Meslek Yüksekokulları günümüz yükseköğretim sisteminde uygulamaya dönük ve doğrudan sektörel eğitimin verildiği merkezlerdir. Öğrencilerin almış oldukları eğitim, alanlarına bakış açılarını farklılaştırmakta ve onları yenilikçi projeleri uygulamaya yönelik olarak teşvik etmektedir. Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin yüksek düzeyde girişimcilik eğilimine sahip olduğu ancak finansal yönetim ve girişimcilik dersi alan ve almayan öğrencilerin girişimcilik eğilimleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmadığı ortaya çıkarılmıştır.

Tektaş (2010), MYO öğrencilerinin zaman yönetimi becerileri ile akademik başarıları arasında bir ilişki olup olmadığı sorusuna cevap aramaktadır. Zaman yönetimi davranışları ile akademik başarı puanları arasında anlamlı pozitif ilişki ve akademik başarı notu yüksek olan grupların zaman yönetimi puanları da yüksek bulunmaktadır.

Tuncer (2011), iş yaşamına ara elaman yetiştiren ve bu özelliği nedeniyle de küresel etkilere en çok maruz kalan MYO' da öğrenim gören öğrencilerin gelecek beklentileri değerlendirilmektedir. MYO öğrencilerinin gelecek beklentileri arasında cinsiyet değişkeni göre kız öğrenciler lehine anlamlı fark bulunmaktadır. Öğrencilerin gelecek beklentileri anlamında küreselleşme ve teknolojiye bağlı olarak yaşadıklarına inanılan belirsizliklerin giderilmesinde sektörle olan ilişkinin güçlendirilmesinin yarar getireceğini düşünmektedir.

1.5 Sınırlılıklar

- 2016-2017 Eğitim- öğretim yılı içinde elde edilen verilerle sınırlı olmaktadır.
- Diyarbakır ile Dicle üniversitesine ait MYO'ları Bilgisayar Teknolojileri Bölümü 2. Sınıf öğrencileri ile sınırlı olmaktadır.
- Bu öğrencilerin staj yaptığı ildeki kamu-özel işletmeler (valilik, belediyeler, hastaneler, özel şirketler, vs.) ve işverenlerle sınırlı olmaktadır.

1.6 Sayıtlar

Bu araştırmanın temel varsayımları şunlardır:

- Araştırmada, veri toplama aracı olan anket formlarının (Öğrenci anketi, işveren anketi) doğru ve samimi olarak cevaplandırıldığı düşünülmektedir.
- Öğrenciler, aldıkları ve almakta oldukları bilişim teknolojileri eğitimiyle ilgili değerlendirme yapabilmektedir.
- İşletme sahipleri/yöneticileri öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme becerileri hakkında değerlendirme yapabilmektedir.

1.7. Araştırma Soruları/Alt Araştırma Soruları ve Hipotezler

Araştırmanın amacı, MYO'ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme becerilerini öğrenci ve sektör ihtiyaçları açısından değerlendirmektir.

- Çalışmadaki ana problem ise; “MYO'ları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme becerileri açısından sektör ile öğrenci görüşleri arasında anlamlı farklılık var mıdır?” sorusudur.

***&H1** Bu doğrultuda çalışmadaki ana problem ise; “MYO'ları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme becerileri açısından sektör ile öğrenci görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.*

Bu temel probleme bağlı olarak geliştirilen alt problemler şunlardır:

- Bilgisayar donanım kullanabilme becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- Programlama becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- İşletim sitemleri kurma ve kullanabilme becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- Web sitesi hazırlama becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı farklılık var mıdır?

- Ofis programlarını kullanma becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- Veri tabanı bilgi düzeyi becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- İnternet ve ağ bilgi düzeyi becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı farklılık var mıdır?
- Grafik Tasarım becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Amacımıza ve problemlerimize yönelik oluşturulabilecek hipotezler ve alt hipotezler ise şunlardır:

- **&H₂** Bilgisayar donanım kullanabilme becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.
- **&H₃** Programlama becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.
- **&H₄** İşletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.
- **&H₅** Web sitesi hazırlama becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.
- **&H₆** Ofis programları becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.
- **&H₇** Veri tabanı bilgi düzeyi becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.
- **&H₈** İnternet ve ağ bilgi düzeyi becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.
- **&H₉** Grafik tasarım becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

1.8 Tanımlar

Eğitim; insanların davranışlarında kasıtlı, kendi yaşantısı yoluyla, istendik, kalıcı izli davranış meydana getirme sürecidir.

Teknik Eğitim; Belirlenen alanda uygulamalı el becerisi yetenek ve kabiliyetleri sınamaya yönelik bireyin davranışlarında kasıtlı, sistematik hareketler ve eylemlerin tamamıdır.

Mesleki Eğitim; İnsanların eğitimlerini belirli alanlara yönelmesi, o alanda kendini yetiştirmesi, bu alanda uzmanlaşması ve sektörel gereksinimleri karşılamasına yönelik çalışmaların bütünüdür.

Teknolojik Eğitim; İnsanlar yaşamlarını bilişim teknolojileri gelişmesi ve bu alandaki gelişmeleri takip etmek teknolojiden faydalanmak ihtiyaç gereksinimleri gidermek insanların en önemli haklarından biri olan eğitim hakkı gereksinimleri sağladığı süreçtir.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Dicle Üniversitesi bünyesindeki dört Meslek Yüksekokulunda Bilgisayar Teknolojileri Programlarında öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanım becerilerinin ortaya konulması ve bu becerilerin sektör ihtiyaçları açısından değerlendirilmesi yapılmaktadır. Bu bölümde Türkiye’deki eğitim ve tarihsel gelişimi, Ortaöğretim ve Yükseköğretimdeki Mesleki ve Teknik Eğitim, Bilgisayar Teknolojileri Bölümü bilgisayar programcılığı ders programı ve içeriği incelenmektedir.

2.1. Tarihsel Gelişim

Ülkemizde mesleki ve teknik eğitim 12’nci yüzyıldan 18’inci yüzyıl sonuna kadar geleneksel usullerle esnaf ve sanatkâr teşkilatlarınca yürütülmüştür. Selçuklularda “Ahilik” adıyla kurulmuş bulunan esnaf ve sanatkâr teşkilatı, Osmanlılar döneminde de bir süre devam etmiş daha sonra “Lonca” ve “Gedik” teşkilatlarına dönüşmüştür. Mesleki ve teknik eğitim alanında modern anlamdaki ilk girişimler 18’inci yüzyılda orduyu düzenlemek amacıyla başlatılmıştır. Meslek öğretimi, 1860’lı yıllardan itibaren örgün eğitim kurumları olarak değerlendirilen meslek ve sanat okullarında verilmiştir (Url-1, 2017).

Mesleki ve teknik eğitim, öğrencileri iyi vatandaş olarak yetiştirmenin yanı sıra esnek bir yapı içinde ilgi ve yetenekleri doğrultusunda ortak bir genel kültür verilerek bir üst öğrenime ve iş hayatına hazırlamayı amaçlamaktadır (Url-1, 2017).

2.2 Ortaöğretimde Mesleki ve Teknik Eğitim Faaliyetleri

Ülkemizde Mesleki ve Teknik Eğitim Mili Eğitim Bakanlığı kontrolünde Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulları; Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, Kız Teknik ve Meslek Lisesi, Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi, Ticaret Meslek Lisesi, Sağlık Meslek Lisesi, Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi ve Çok Programlı Lise kapsamında faaliyet yürütmektedir (Tablo 2.1.) (Url-2, 2017).

Tablo 2.1. Mesleki ve teknik ortaöğretim okulları

Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi		
- Anadolu Teknik Lisesi - Anadolu Meslek Lisesi - Tapu Kadastro Meslek Lisesi	- Teknik Lise - Endüstri Meslek Lisesi - Denizcilik Meslek Lisesi - Denizcilik Anadolu Meslek Lisesi	- Tarım Meslek Lisesi - Tarım Anadolu Meslek Lisesi
Kız Teknik Ve Meslek Lisesi		
- Anadolu Kız Teknik Lisesi - Anadolu Kız Meslek Lisesi		- Kız Teknik Lisesi - Kız Meslek Lisesi
Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi		
- Anadolu Kız Teknik Lisesi - Anadolu Kız Meslek Lisesi		- Kız Teknik Lisesi - Kız Meslek Lisesi
Ticaret Meslek Lisesi		
- Ticaret Meslek Lisesi - Anadolu Ticaret Meslek Lisesi		- Adalet Meslek Lisesi - Anadolu İletişim Meslek Lisesi
Sağlık Meslek Lisesi		
Anadolu Sağlık Meslek Lisesi		Sağlık Meslek Lisesi
Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi		
Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi		
Çok Programlı Lise		
Lise Programı	Meslek Lisesi Programı	İmam Hatip Lisesi Programı

2.3 Üniversitelerdeki Eğitim Faaliyetleri

Türkiye’deki üniversitede eğitim faaliyetlerine göre Devlet, Vakıf ve Vakıf Meslek Üniversiteleri’nde Ön lisans, Lisans, Yüksek lisans ve Doktora Programlarında öğrenim yapılmaktadır. Birinci Öğretim, İkinci Öğretim, Açık Öğretim ve Uzaktan Öğretim türlerinde öğrenim yapılan Üniversite program dağılımı 2015-2016 yılına göre Tablo 2.2.’de görülmektedir (Url-3, 2017).

Tablo 2.2. Yükseköğretim öğrenci sayıları (2015-2016)

			DEVLET	VAKIF	V. MYO	TOPLAM
Ön lisans	1.Öğretim	E	364530	38015	6168	408713
		K	235657	43918	7237	286812
	2.Öğretim	E	193103	16436	1902	211441
		K	91353	13715	1575	106643
	Uzaktan Ö.	E	19119	829	379	20327
		K	13014	527	733	14274
	Açık Ö.	E	560778	0	0	560778
		K	681438	0	0	681438
Lisans	1.Öğretim	E	632568	162526	0	795094
		K	658192	166236	0	824428
	2.Öğretim	E	238814	0	0	238814
		K	181891	0	0	181891
	Uzaktan Ö.	E	15634	429	0	16063
		K	21376	190	0	21566
	Açık Ö.	E	1078229	0	0	1078229
		K	757334	0	0	757334
Yüksek lisans	1.Öğretim	E	162260	44717	0	206977
		K	121995	29595	0	151590
	2.Öğretim	E	25740	342	0	26082
		K	12122	86	0	12208
	Uzaktan Ö.	E	10890	6707	0	17597
		K	3693	1146	0	4839
	Açık Ö.	E	0	0	0	0
		K	0	0	0	0
Doktora	1.Öğretim	E	44907	5485	0	50392
		K	32424	3278	0	35702
	2.Öğretim	E	0	0	0	0
		K	0	0	0	0
	Uzaktan Ö.	E	192	0	0	192
		K	153	0	0	153
	Açık Ö.	E	0	0	0	0
		K	0	0	0	0
Genel Toplam			6157406	534177	17994	6709577

Yükseköğretimin kurumu kontrolünde lisans seviyesinde Mühendislik, Teknoloji, Güzel Sanatlar ve Teknik Eğitim Fakültelerinde mesleki ve teknik eğitim verilmektedir.

MYO 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 3. maddesinde "Bellî mesleklere yönelik ara insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan, 4 yarıyıl eğitim öğretim sürdüren bir yükseköğretim kurumudur." şeklinde tanımlanmıştır. Meslek Yüksekokullarında önlisans seviyesinde mesleki ve teknik eğitim yapılmaktadır.

Ülkemizdeki üniversite ve MYO sayıları Şubat 2017 tarihi itibarı ile 112 Devlet, 65 Vakıf ve 6 Vakıf Meslek Üniversitesi olmak üzere toplam 183 üniversite bulunmaktadır. Bu üniversitelerde 846 devlet, 95 vakıf ve 6 vakıf meslek MYO olmak üzere toplam 947 MYO vardır (Tablo 2.3) (Url-3, 2017).

Tablo 2.3. Ülkemizdeki üniversite ve MYO Sayısı

Tür	Devlet	Vakıf	Vakıf Meslek Yüksekokulu	Toplam
ÜNİVERSİTE	112	65	6	183
MYO	846	95	6	947

Türkiye genç bir nüfusa sahiptir. Genç nüfusun varlığı aynı zamanda genç işgücünün eğitimi de önemli hale getirmektedir. Genç işgücünün hangi alanlarda mesleki ve teknik eğitime ihtiyaç duyduğunun belirlenmesi, ihtiyaçlara göre eğitim planlarının yapılması ile toplumun ve sektörün taleplerine uygun nitelikte işgücünün yetiştirilmesi gerekmektedir (Url-1, 2017).

2.3.1 Meslek Yüksekokulları ile İlgili Bilgiler

İnsan kaynaklarını geliştirme politikalarında, yetişmiş insan gücü ile ülkenin ihtiyaç duyduğu insan gücünün nitelik ve nicelik yönünden birbiriyle uyumlu hale getirilmesinin ön plana çıktığı görülmektedir. Bunun için, eğitim arzının insan gücü ihtiyaçlarına paralel şekilde geliştirilmesi ve eğitim ile işgücü piyasası arasındaki işbirliği ve etkileşimi güçlendirerek, işgücü piyasasının ihtiyaçlarına uygun elaman yetiştirilmesinin sağlanması beklenmektedir (YÖK, 2004).

Bu durum, mesleki ve teknik eğitime önem, öncelik ve ağırlık verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Mesleki ve teknik eğitim sisteminin sanayi ve hizmet sektörlerinin ihtiyaç duyduğu yüksek nitelikli insan gücünü yetiştirerek uluslararası rekabet gücünün artırılması ve ekonomik kalkınmayı hızlandırma görevlerini daha etkin ve verimli bir şekilde yerine getirmesi beklenmektedir. Türkiye’de de uluslararası rekabet şartlarına uyum sağlayabilecek mal ve hizmetlerin üretilmesinde görev alacak iş gücünün yetiştirilmesinde bugüne kadar uygulanmakta olan yaklaşımlardan daha farklı yaklaşımlara ihtiyaç olduğu ortaya çıkmaktadır (YÖK, 2004).

Bu çerçevede 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, Kalkınma Planları ve Hükümet Programlarında yer alan amaç, ilke, hedef ve politikalar doğrultusunda 16. Milli Eğitim Şurası'nda önemli kararlar alınmış ve 8 yıllık ilköğretim eğitiminden sonra, mesleki ve teknik eğitim ağırlıklı bir eğitim sistemi oluşturulması ve hayata geçirilmesi görüşü benimsenmektedir. (YÖK, 2004).

Türkiye'de giderek artan mesleki ve teknik eğitim ihtiyacını karşılamak amacıyla, Milli Eğitim Bakanlığı'nca yapılan planlamalarda; Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde olduğu gibi milli eğitim sisteminin mesleki ve teknik eğitim ağırlıklı bir yapıya kavuşturulması ve orta öğretimde okullaşma oranlarının genel eğitimde %35, mesleki eğitimde %65 olması öngörülmektedir (YÖK, 2004).

Mesleki ve teknik eğitimin yükseköğretim boyutunun da gerek nicelik gerekse nitelik olarak yeterli bir düzeyde olmadığı bir gerçek olmakla birlikte, sayıları her geçen gün artmakta olan Meslek Yüksekokulları iş dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli ara kademe insan gücünü yetiştirme doğrultusunda olumlu gelişmeler kaydetmeye devam etmektedir. Yapılan araştırmalar 2000'li yıllarda iş dünyasının iş gücü ihtiyacının dörtte üçünün ön lisans seviyesinde eğitimle yetiştirilmesi gereğini ortaya koymaktadır. Ancak, ülkemizdeki iş gücünün % 7'si okuma yazma bilmemekte, % 70'i ilköğretim, % 15'i ortaöğretim ve % 8'i de yükseköğretim düzeyinde eğitim almaktadır. Bu kadar düşük eğitim seviyesi ile işletmelerin gelişmiş ülkelerde rekabet etmesi olanaklı görülmemektedir (YÖK, 2004).

Mesleki ve teknik eğitimde bilinen dar boğazları aşmak için Meslek Yüksekokulu sayısının artırılması, ikinci öğretime daha fazla öğrenci alınması, büyük illerde Meslek Yüksekokulları kurulması, mesleki ve teknik eğitimde uzaktan öğretimin yaygınlaştırılması, Dünya Bankası fonlarından yararlanarak mesleki eğitim sisteminin geliştirilmesi, vakıf üniversitelerinin daha fazla Meslek Yüksekokulu açması, mesleki ve teknik liselerden Meslek Yüksekokullarına sınavsız geçiş projesinin yürütülmesi gibi bir çok çözüm önerisi geliştirilmektedir. Her çalışmanın ve çözüm önerisinin, darboğazların aşılmasında ayrı bir yeri ve katkısı olduğu bir gerçektir. Ancak yapılan çalışmalar sonunda "Mesleki ve Teknik Orta ve Yükseköğretim Kurumları Arasında Program Bütünlüğünün ve Devamlılığının Sağlanması Projesi" veya diğer adıyla "Sınavsız Geçiş Projesi"nin Meslek Yüksekokullarında okuyan öğrenci sayılarının artırılmasına ve dolayısıyla mesleki ve teknik eğitimde okullaşma oranının yükseltilerek çağdaş ülkeler seviyesine yaklaştırılmasına

önemli katkılarda bulunacağı değerlendirilmektedir. Bu proje, 1998 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmuştur. Tasarı, 4702 Sayılı Kanun olarak 10 Temmuz 2001'de yasalaşmıştır (YÖK, 2004).

“Sınavsız Geçiş Projesi” 2002-2003 Öğretim Yılından itibaren uygulamaya konulmuş olup, halen devam etmektedir. Türkiye’de söz konusu öğretim yılından önce hedefleri ve yeterlilikleri belirlenmemiş eğitim programı uygulamalarının günümüz iş ortamının ihtiyaçlarının gerisinde kaldığı bilinmekteydi. Ayrıca, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında benzer alanda eğitim alarak gelen öğrencilerin aldıkları öğrenim ile uyumlu olması gerekli görüldüğünden ve sınavsız geçiş projesi kapsamında MEB-YÖK Meslek Yüksekokulları Ortak Eğitim Programı hazırlanmış bulunmaktadır (YÖK, 2004).

MYO’lardan mezun olan öğrenciler **tekniker** unvanı almaktadır. Tekniker, çalışma alanındaki görevi itibarıyla üst düzey yönetici ve mühendis ile teknisyen arasında bulunan teknisyenden daha fazla teorik bilgiye mühendisten daha fazla uygulama becerisine sahip bir ara teknik elamandır. Bu vasıflardaki bir elaman zaman içerisinde bazı küçük veya orta büyüklükteki işletmelerde liderlik ve yöneticilik rolünü üstlenebilir(YÖK, 2004).

MYO’larda bir mesleğe yönelik olarak ara insan gücü kaynağı ve dikey geçiş olanağı ile uzman iş gücü yetiştirilmekte olup, geliştirilen programlar ile işletmelerin uluslararası rekabet gücünün desteklenmesi hedeflenmektedir. Yirmi birinci yüzyılda görev yapacak iş gücünden beklenen nitelikler, teknolojiyi anlayan, uygulayabilen verimli ve kaliteli mal / hizmet üretebilen iş gücüdür (Url-4, 2017).

Ülkemiz Avrupa Birliğine girmek, uluslararası pazarda söz sahibi olmak, kaldırılan gümrük duvarları sonucu diğer ülkelerle rekabet edebilmek için bilgi çağının gerektirdiği insan gücünü yetiştirmek zorunda olmakta, içinde bulunduğumuz çağda bireylerin başarısı, ne kadar etkin ve becerikli bilgi tüketicileri olduklarına bağlı hale gelmektedir. Basılı bilgi kaynaklarına sayıları hızla artan elektronik kaynakların eklendiği, bilginin üç yılda bir ikiye katlandığı bir çağda etkin bir bilgi tüketici ve buna bağlı olarak bir bilgi üreticisi olmak giderek güçleşmektedir.

Bu değişime ayak uydurabilmek için, MYO’larda bilgisayar eğitimi tüm programlar için vazgeçilmez bir eğitim unsurudur. MYO’larda hemen hemen tüm programlarda

bilgisayar dersi temel seviyede verilmektedir. 1. sınıf güz döneminde haftada iki saat olmak üzere Windows işletim sisteminde temel işlemleri yapabilme, Ofis programlarını temel düzeyde kullanabilme, İnternet işlemlerini kullanabilme konuları bulunmaktadır. Daha sonraki dönemlerde gösterilen bilgisayar dersleri o programla ilgili bilgisayar paket programlarından oluşmaktadır.

2.3.2 Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Bilgisayar Programcılığı Programı

Meslek Yüksekokulları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde 1. Sınıfta verilen derslerin saat, kredi ve AKTS'si tablolar olarak verilmektedir. 1. Sınıf Güz yarıyılı dersleri Teorik 19 ve Uygulama 5 olmak üzere toplam 24 saat, derslerin kredisi 21 ve AKTS'si 30 olarak Tablo 2.4 de verilmektedir. 1. Sınıf Bahar yarıyılı dersleri Teorik 22 ve Uygulama 6 olmak üzere toplam 26 saat, derslerin kredisi 24,5 ve AKTS'si 30 olarak Tablo 2.5 de verilmektedir.

Tablo 2.4. 1. Sınıf güz yarıyılı

<u>D.KOD</u>	<u>DERS ADI</u>	<u>Te</u>	<u>Uy</u>	<u>D.Saati</u>	<u>D.Kredisi</u>	<u>Z/M/S</u>	<u>AKTS</u>
MAT100	Matematik	3	1	4	3,5	Z	7
BLP103	Bilgisayar Donanımı	2	0	2	2	M	3
BLP105	Programlama Temelleri	3	1	4	3,5	Z	6
ZAI101	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2	2	Z	2
ZTD101	Türk Dili I	2	0	2	2	Z	2
ZYD101	Yabancı Dil I	2	0	2	2	Z	2
TOPLAM		14	2	16	15		22
SEÇMELİ DERSLER *							
<i>GSA101</i>	Güzel Sanatlar I	0	1	1	-	S	-
<i>BDE101</i>	Beden Eğitimi I						
BLP107	Ofis Yazılımları	3	1	4	3,5	S	4
BTP100	Bilgi ve İletişim Teknolojisi	2	1	3	2,5	S	4
GENEL TOPLAM		19	5	24	21		30

* 1. Sınıf Güz Yarıyılı için Seçmeli Dersler havuzundan toplam **8 AKTS Kredilik ders** seçilmektedir. **Güzel Sanatlar I / Beden Eğitimi I** derslerinden sadece 1 tanesi seçilmektedir.

Dönem toplamı 30 AKTS olmaktadır.

Tablo 2.5 1. Sınıf bahar yarıyılı

D.KOD	DERS ADI	Te	Uy	D. Saati	D. Kredisi	Z/M/S	AKTS
BLP102	Mesleki Matematik	2	1	3	2,5	Z	4
BLP104	Görsel Programlama I	3	1	4	3,5	M	4
BLP106	Yazılım Kurulumu ve Yönetimi	2	0	2	2	M	4
BLP108	Web Tasarımının Temelleri	2	1	3	2,5	M	3
BLP110	Veritabanı I	3	1	4	3,5	M	4
BLP112	Meslek Etiği	2	0	2	2	M	2
ZAI102	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2	2	Z	2
ZTD102	Türk Dili II	2	0	2	2	Z	2
ZYD102	Yabancı Dil II	2	0	2	2	Z	2
SEÇMELİ DERSLER *							
GSA102	Güzel Sanatlar II	0	1	1	-	S	-
BDE102	Beden Eğitimi II						
	TOPLAM	20	5	25	22		27
Üniversite Seçmeli Dersler **							
ISL101	İşletme Yönetimi I	2	1	3	2,5	US	3
	GENEL TOPLAM	22	6	28	24,5		30

* **SEÇMELİ DERSLER** 'den sadece 1 ders seçilmektedir.

** 1. Sınıf Bahar Yarıyılı için Üniversite Seçmeli Dersler havuzundan toplam **3 AKTS Kredilik ders** seçilmektedir.

Dönem toplamı 30 AKTS olmaktadır.

Meslek Yüksekokulları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde 2. Sınıfta verilen derslerin saat, kredi ve AKTS'si tablolar olarak verilmektedir. 2. Sınıf Güz yarıyılı dersleri Teorik 20 ve Uygulama 5 olmak üzere toplam 25 saat, derslerin kredisi 22,5 ve AKTS'si 30 olarak Tablo 2.6 de verilmektedir. 2. Sınıf Bahar yarıyılı dersleri Teorik 21 ve Uygulama 5 olmak üzere toplam 26 saat, derslerin kredisi 23,5 ve AKTS'si 30 olarak Tablo 2.7 de verilmektedir.

Tablo 2.6. 2. Sınıf güz yarıyılı

<u>D.KOD</u>	<u>DERS ADI</u>	<u>Te</u>	<u>Uy</u>	<u>D.Saa</u> <u>ti</u>	<u>D.Kred</u> <u>isi</u>	<u>Z/M/S</u>	<u>AKT</u> <u>S</u>
BLP201	Görsel Programlama II	3	1	4	3,5	M	4
BLP203	İnternet Programcılığı I	3	1	4	3,5	M	5
BLP205	Veritabanı II	3	1	4	3,5	M	4
BLP207	Grafik ve Animasyon I	2	1	3	2,5	M	4
TOPLAM		11	4	15	13		17
SEÇM ELİ DERSLER *							
BLP209	Mesleki Yabancı Dil I	2	0	2	2	S	2
BLP211	Ağ Temelleri	2	0	2	2	S	2
BLP213	Nesne Tabanlı Programlama I	3	1	4	3,5	S	6
BLP215	Açık Kaynak İşletim Sistemi	2	0	2	2	S	3
	GENEL TOPLAM	20	5	25	22,5		30

* 2. Sınıf Güz Yarıyılı için Seçmeli Dersler havuzundan toplam 13 AKTS Kredilik ders seçilmektedir.

Dönem toplamı 30 AKTS olmaktadır.

Tablo 2.7. 2. Sınıf bahar yarıyılı

<u>D.KOD</u>	<u>DERS ADI</u>	<u>Te</u>	<u>Uy</u>	<u>D.Sa</u> <u>ati</u>	<u>D.Kredi</u> <u>si</u>	<u>Z/M/S</u>	<u>AK</u> <u>TS</u>
BLP202	Görsel Programlama III	3	1	4	3,5	M	4
BLP204	İnternet Programcılığı II	3	1	4	3,5	M	5
BLP206	Sistem Analizi ve Tasarımı	3	1	4	3,5	M	5

BLP208	Sunucu İşletim Sistemi	3	1	4	3,5	M	5
BLP210	Grafik ve Animasyon II	2	1	3	2,5	M	4
SEÇM ELİ DERSLER *							
ÜNİVERSİTE SEÇMELİ DERSLER **							
	TOPLAM	14	5	19	16,5		23
SEÇM ELİ DERSLER *							
BLP212	Mesleki Yabancı Dil II	2	0	2	2	S	2
BLP220	İçerik Yönetim Sistemi	2	0	2	2	S	2
BLP222	Yazılım Mimarileri	2	0	2	2	S	2
ÜNİVERSİTE SEÇMELİ DERSLER **							
END100	Kalite Güvencesi ve Standartlar	3	0	3	3	US	3
GENEL TOPLAM		21	5	26	23,5		30

* 2. Sınıf Bahar Yarıyılı için Seçmeli Dersler havuzundan toplam **4 AKTS Kredilik ders** seçilmektedir.

** 2. Sınıf Bahar Yarıyılı için Üniversite Seçmeli Dersler havuzundan toplam **3 AKTS Kredilik ders** seçilmektedir.

Dönem toplamı 30 AKTS olmaktadır.

Meslek Yüksekokulları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin mezun olabilmesi için 1. ve 2. Sınıfta programlanan Teorik 82, Uygulama 21 staj 320 saat olmak üzere 423 saat, 91,5 kredi ve 131 AKTS lik derslerden başarılı olması gerekmektedir (Tablo 2.8).

Tablo 2.8. Teorik, uygulama ders kredi ve AKTS'si

D.KOD	DERS ADI	Te	Uy	İş./T.Ders Saati	D.Kredisi	Z/M/S	AKTS
	STAJ			320		Z	11
	DERSLER	82	21	103	91,5	Z/M/S	120
	GENEL TOPLAM	82	21	423	91,5		131

Z = Zorunlu ders, M = Meslek dersi, S = Seçmeli ders, Staj: 40 iş günü

2.3.3. Bilgisayar Teknolojileri Bölümü, Bilgisayar Programcılığı Ders İçerikleri

Meslek Yüksekokulları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde 1. Sınıfta verilen derslerin içerikleri tablo olarak verilmektedir. 1. Sınıf Güz yarıyılı derslerin içeriği Tablo 2.9'da görülmektedir.

Tablo 2.9. 1.Sınıf güz yarıyılı ders içeriği

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
ZAI101	ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	2	0	2	2	2

Tarih nedir? İnkılap, İhtilal, reform gibi kavramlar, 19yy da Osmanlının durumu, I. Dünya savaşı ve Mondros; işgaller ve tepkiler, M. Kemal'in Samsun'a çıkışı, Kongreler, Misak-ı Milli, Cepheler, Mudanya ve Lozan Barış Antlaşması.

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
ZTD101	TÜRK DİLİ I	2	0	2	2	2

Dilin, insan aklının ürünü olduğunu kavrayabilme, Türk dilinin yapısal özelliklerini ve zenginliğini kavrayabilme, Yazılı anlatımda başarılı olmanın yollarını kavrayabilme, Araştırma, okuma ve diriltme kabiliyetini uygulayabilme.

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
ZYD101	YABANCI DİL I	2	0	2	2	2

Yabancı dilde yazı veya söz ile anlatılmak isteneni doğru olarak anlayabilme, Amaca uygun yazım tekniğini kullanarak anlaşılır şekilde yazabilme, anlatılmak isteneni anlaşılır bir sözle ifade edebilme.

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
-------------	------------	--------	----------	----------------	--------------	--------------

MAT100	MATEMATİK	3	1	4	3,5	7
--------	------------------	---	---	---	-----	---

Kümeler ve sayılar, Sayılarla ilgili işlemler ve sayı sistemleri, Diziler ve sayı dizilerinde dört işlemler, Aritmetik ve geometrik diziler, Fonksiyonlarda temel işlemler, Fonksiyon çeşitleri ve grafikler, Üstel fonksiyonlar, Logaritma, İstatistik ve kavramlar, Denklem kavramı, Eşitsizlik kavramı, Türev, Fonksiyon grafikleri

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP103	BİLGİSAYAR DONANIMI	2	0	2	2	3

Statik (Durgun) Elektriğe Karşı Önlemler, Donanım Malzemelerinin Özellikleri, Bilgisayar Kasasının Güç Gereksinimi, Anakart, İşlemci ve Bellek Birimleri, Disk Sürücüler, Donanım Kartları, Çevre Birimleri, BIOS, Hata Mesajları

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP105	PROGRAMLAMA TEMELLERİ	3	1	4	3,5	6

Algoritma, Akış Diyagramları, Programlama Araçları Değişkenler ve Sabit, Giriş-Çıkış İşlemleri, Operatörler, Karar Yapıları, Döngü Kontrolleri, Tek Boyutlu Diziler, Çok Boyutlu Diziler, Değer Döndürmeyen Alt Programlar, Değer Döndüren Alt Programlar, Sıralı Dosyalar, Rastgele Erişimli Dosyalar

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP107	OFİS YAZILIMLARI	3	1	4	3,5	4

Belge İşlemleri, Biçimlendirme İşlemleri, Belge Denetimi, Yazdırma, Tablo İşlemleri, Nesne İşlemleri, Gelişmiş Özellikler, Makrolar, Özelleştirme, Çalışma Alanı, Veri Girişi, Biçimlendirme İşlemleri, Formüller, Fonksiyonlar, Grafik İşlemleri, Veri Analizi, Yazdırma, Makrolar, Özelleştirme, Çalışma Alanı, Slayt İşlemleri, Tasarım, Slayt Nesneleri, Gösteri Ayarları, Yazdırma, Özelleştirme, İnternet Kavramları, E-Posta

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BTP100	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	2	1	3	2,5	4

İnternet Ve İnternet Tarayıcısı, Elektronik Posta Yönetimi, Haber Grupları / Forumlar, Web Tabanlı Öğrenme, Kişisel Web Sitesi Hazırlama, Elektronik Ticaret, Kelime İşlemci Programında Özgeçmiş, İnternet Ve Kariyer, İş Görüşmesine Hazırlık, İşlem Tablosu, Formüller Ve Fonksiyonlar, Grafikler, Sunu Hazırlama, Tanıtıcı Materyal Hazırlama

Meslek Yüksekokulları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde 1. Sınıfta verilen derslerin içerikleri tablo olarak verilmektedir. 1. Sınıf Bahar yarıyılı derslerin içeriği Tablo 2.10'da görülmektedir.

Tablo 2.10. 1.Sınıf Bahar Yarıyılı Ders İçeriği

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
ZAI102	ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ II	2	0	2	2	2

Türkiye de 1922 sonrasındaki gelişmeler; Siyasal özellikteki inkılaplar, Çok Partili Rejim Denemeleri ve sonuçları, Hukuk alanında inkılap hareketleri, Eğitim ve Kültür alanında inkılap hareketleri, Sosyal alanda yapılan Devrimler, Ekonomik ve sağlık alanında inkılaplar, Milli mücadele sonrası Türk Dış Politikası(1932-1939) Yılları arasında Türk Dış Politikası I – II. Dünya Savaşı ve Türkiye, Atatürkçülüğün temelini oluşturan Düşünce sistemi, Atatürk ilkeleri ve ilkelerinin genel özellikleri (I-II-III)

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
ZYD102	YABANCI DİL II	2	0	2	2	2

Simple Past (was / were / there was / there were) Simple Past (Regular Verbs and Exercises) Past Continuous Tense and Past Continuous Versus Simple Past Simple Future Tense (Will-Be Goingto-Present Continuousand Simple Present)

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
ZTD102	TÜRK DİLİ II	2	0	2	2	2

Söz dizimi, kelime grupları ve cümlede kullanım şekilleri, Cümlelerin tanımı ve cümlelerin öğeleri, Cümle Çeşitleri, Yazım kuralları, Noktalama işaretleri, Yazım kuralları ve noktalama işaretlerinin kullanım şekilleri ve bunlarla ilgili uygulamalar, Türkçe 'de söz varlığı, Türkçe 'de kelimelerin anlam özellikleri, Anlatım Bozuklukları, Yazılı anlatım ve Yazılı Anlatımın İlkeleri, Cümle, paragraf, konu, plan bağlamında yazılı anlatım, Yazılı anlatım türleri, Yazılı anlatım ve yazılı anlatımın özellikleri, Yazılı ve sözlü anlatımla ilgili uygulamalar.

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP102	MESLEKİ MATEMATİK	2	1	3	2,5	4

Analitik ve nümerik çözümler, Matris ve matris işlemleri, Hata analizi, Denklem sistemleri ve lineer denklem sistemlerinin nümerik yöntemlerle çözümü, Eğri uydurma yöntemleri, İnterpolasyon teknikleri, Çokgenler, açılar, çember ve dairede geometrik uygulamalar, Geometrik cisimler, Koordinat sistemleri, Koordinat sistemleri, Temel trigonometri ve trigonometrik fonksiyonlar

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP104	GÖRSEL PROGRAMLAMA I	3	1	4	3,5	4

Görsel programlama editörü kurma ve ayarlarını yapma, Formlar ve özellikleri, Standart nesneler, Giriş ve mesaj pencereleri, Diyalog pencereleri, Gelişmiş nesneler, Operatörler, Fonksiyonlar, Karar yapıları ve döngüler, Diziler, Grafik uygulamaları, Raporlama uygulamaları

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP106	YAZILIM KURULUMU VE YÖNETİMİ	2	0	2	2	4

İşletim Sistemleri, İşletim Sistemi Kurulumu, Sistem Özellikleri, Denetim Masası, Grup İlkeleri, İşletim Sistemini Çoğaltmak, Güvenlik Yazılımları, Ofis Yazılımları, Diğer Uygulama Yazılımları,

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP108	WEB TASARIMININ TEMELLERİ	2	1	3	2,5	3

İnternet ve WEB Tanımları, Html Temel Etiketleri, Metin ve Görünüm Etiketleri, Bağlantı (Köprü) Oluşturma, Tablo İşlemleri, Formlar, Çerçeveler, Çoklu Ortam Araçları, Stil Şablonu (CSS) Temelleri, Stil Şablonu (CSS) Özellikleri, Stil Şablonu (CSS) Menü İşlemleri, Tarayıcı Sorunları ve Çözümleri

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP110	VERİ TABANI I	3	1	4	3,5	4

Veritabanı İhtiyaç Analizi, Normalizasyon, Veritabanı Araçlarının Kurulumunu Yapmak, Tabloları Oluşturmak ve Özelliklerini Belirlemek, Sorgu Oluşturmak ve Çeşitlerini Kullanmak, İlişkili Tablolar ile Sorgu Hazırlamak, DML Sorgularını Kullanmak,

Kullanıcı Sorguları Yazmak, Görünüm Sorguları Yazmak, Tetikleyici Sorguları Yazmak, Alt Program Sorguları Yazmak, Transaction İşlemleri Yapmak, İndeks Sorguları Yazmak

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP112	MESLEK ETİĞİ	2	0	2	2	2

Etik ve ahlak kavramlarını incelemek, etik sistemlerini incelemek, ahlakın oluşumunda rol oynayan faktörleri incelemek, meslek etiğini incelemek, mesleki yozlaşma ve meslek hayatında etik dışı davranışların sonuçlarını incelemek, Sosyal sorumluluk kavramını incelemek Belirlemek, İşletmenin Hukuksal Yapısını Belirlemek, İş yerinin Kapasitesini Belirlemek, Toplam Yatırım Maliyetini Belirleyerek Finansmanını Sağlamak, Tahmini Gelir-Gider Hesabını Yapmak, İş yeri ve Üretim Planı Yapmak, Yatırımın Kurulum İşlemlerini Yürütmek, Uygun yapıyı oluşturup iş yerini açmak

Meslek Yüksekokulları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde 2. Sınıfta verilen derslerin içerikleri tablolar olarak verilmektedir. 2. Sınıf Güz yarıyılı derslerin içeriği Tablo 2.11’de görülmektedir.

Tablo 2.11. 2.Sınıf güz yarıyılı dersleri

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP201	GÖRSEL PROGRAMLAMA II	3	1	4	3,5	4

Yerel veri tabanına bağlanmak ve verileri listelemek, Yerel veritabanında verileri işlemek, Yerel veritabanında istenilen kayda/kayıtlara ulaşmak, Uzak veritabanına bağlanmak ve verileri listelemek, Uzak veritabanında verileri işlemek, Basit sorgulamalar yapmak, İstatistiksel sorgulamalar yapmak, Veritabanından grafikler elde etmek, Veritabanından raporlama yapmak, Bileşen oluşturmak ve eklemek, Yardım dosyaları hazırlamak, Veritabanı kurulum seti hazırlamak, Program kurulum seti hazırlamak

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
-------------	------------	--------	----------	----------------	--------------	--------------

BLP203	İNTERNET PROGRAMCILIĞI I	3	1	4	3,5	5
--------	---------------------------------	---	---	---	-----	---

Uygulama Yazılımlarını Kurulumu ve Testi, Değişkenler ve Sabitler, Operatörler, Karar Kontrol Yapıları, Döngü Kontrol Yapıları, Kullanıcı Tanımlı Fonksiyonlar, Hazır Fonksiyonlar, Diziler ve Nesneler, Dosyalama İşlemleri, WEB Form Uygulamaları, Sayfalar Arası Veri Aktarım Yöntemleri, Veritabanı İşlemleri-1, Veritabanı İşlemleri-2, XML ve WEB servisleri -1, XML ve WEB servisleri -2

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP205	VERİTABANI II	3	1	4	3,5	4

Endüstri standardı en az iki farklı üreticinin sunucu yazılımını kurmak, Veritabanı yönetim panelini kurmak, Veritabanı oluşturmak ve kullanıcıları tanımlamak, Tabloları tanımlamak ve diyagram yönetmek, Tabloları tanımlamak ve diyagram yönetmek, Veri aktarma işlemleri yapmak, Var olan veritabanından yeni veritabanı oluşturmak, Görünüm, tetikleyici, altprogramlar ve indeksleri düzenlemek, Kullanıcı rollerini, kullanıcı tanımlı veri tiplerini düzenlemek, Kural ve varsayılan değerleri düzenlemek, Veri çoğaltma işlemleri ve bakım planı yapmak, Performans analizi ve iyileştirmeleri yapmak.

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP207	GRAFİK VE ANİMASYON I	2	1	3	2,5	4

Program Giriş Ayarları, Araç Paneli, Vektör Araçlar, Metin Düzenleme İşlemleri, Renk, Kontur ve Dolgu Uygulamaları, Canlı Filtreler, Katman İşlemler, Dilimler ve Etkin Bölgeler, Düğmeler ve Açılır Menüler, Sayfalar, Hareketli Resimler, Slayt Gösterisi, Optimizasyon ve Dışa Aktarma, WEB Tasarım Editörü ile Çalışma

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
-------------	------------	--------	----------	----------------	--------------	--------------

BLP209	MESLEKİ YABANCI DİL I	2	0	2	2	2
--------	------------------------------	---	---	---	---	---

Mesleki yabancı dil yeterliklerine temel teşkil edecek genel İngilizce bilgilerinin güncelleştirilerek tekrarı,

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP211	AĞ TEMELLERİ	2	0	2	2	2

Mesleki terim, kavram ve terminoloji, İşletim sistemi kurulum dokümanları, İşletim sistemi hata mesajları, İşletim sistemi yardım dosyaları, Program dili hata mesajları, Program dili hata mesajları, Program dili yardım dosyaları, Program dilinde kullanılan terimler, Bilgisayar çevre birimleri dokümanları Bilgisayar Ağları, Ağ Kabloları, Ağ Adresleme, Paylaşım ve Güvenlik, Ağ Çevre Birimleri

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP213	NESNE TABANLI PROGRAMLAMA I	3	1	4	3,5	6

Programlama İçin Gerekli Yazılımların Kurulması, Temel Bir Konsol ve İşletim Sistemi Uygulaması, Sabit, Değişken ve Nesne Kullanımı, Operatörlerin Kullanımı, Karar Kontrol Deyimleri, Döngü Kontrol Deyimleri, Kullanıcı Tanımlı Fonksiyonlar, Hazır Fonksiyonlar, Dosya İşlemleri, Sınıf, Alan ve Metot Kullanımı, Lokal ve Global Referanslar, Diziler, Çok Boyutlu Diziler, Standart Bileşenler, Gelişmiş Bileşenler , Veritabanı Bağlantısı, Veritabanı Sorguları

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP215	AÇIK KAYNAK İŞLETİM SİSTEMİ	2	0	2	2	3

Açık Kaynak Kodlu İşletim Sistemi Yapısı, Temel Masaüstü Kavramları ve İşlemleri, Dosya Sistemi ve Çalışma Mantığı, Açık Kaynak İşletim Sistemi Temel Araçları ve Uygulamaları, Temel Ağ Programları ve Ağ Ayarları, İnternet Bağlantısı, Temel Kullanıcı ve Grup İşlemleri, Açık Kaynak İşletim Sistemi Editörleri, Program Kurma ve Güncelleme, Kabuk İşlemleri, Dosya ve Dizin Paylaşımı

Meslek Yüksekokulları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde 2. Sınıfta verilen derslerin içerikleri tablolar olarak verilmektedir. 2. Sınıf Bahar yarıyılı derslerin içeriği Tablo 2.12’de görülmektedir.

Tablo 2.12 2.Sınıf Bahar Yarıyılı Dersleri

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP202	GÖRSEL PROGRAMLAMA III	3	1	4	3,5	4

Active form uygulaması yapmak, Activex uygulaması yapmak, DLL uygulaması yapmak, API uygulaması yapmak, Registry uygulaması yapmak, OLE nesneleri ile çalışmak, Resim dosyaları ile çalışmak, Pdf uzantılı dosyalarla çalışmak, Çevre birimleri ile iletişim kuran uygulama yapmak, Dosya transfer uygulaması yapmak, Elektronik posta uygulaması yapmak, Canlı mesajlaşma uygulaması yapmak, Client-server uygulama yapmak, Çok katmanlı uygulama yapmak

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP204	İNTERNET PROGRAMCILIĞI II	3	1	4	3,5	5

Web sunucu için yazılım kurulumları ve yayınlama, Değişkenler ve sabitler, operatörler ve işlem önceliği, Karar kontrol deyimleri, döngü kontrol deyimleri, Kullanıcı tanımlı fonksiyonlar, Hazır fonksiyonlar, Dizi işlemleri, Dosya işlemleri, Web formları, Sayfalar arası veri aktarımı, Veritabanı bağlantısı, Veritabanı işlemleri–1, Veritabanı işlemleri–2, XML uygulamaları ve web servisleri

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP206	SİSTEM ANALİZİ VE TASARIMI	3	1	4	3,5	5

Alana Yönelik Proje Konusunu Seçmek, Elde Edilen Bilgileri Sunmak, Projenin Konularını ve Çalışma Ortamını Analizlerle Belirlemek, Proje İçerisinde Kaydedilecek Verileri ve Türlerini Tespit Etmek, Elde Edilen Bilgileri Sunmak, Projenin Algoritma ve Akış Şemasını Belirlemek, Projenin Çalışacağı Platformunu Kurmak, Yapılan Hazırlıkları Sunmak, Projenin Ana Konularının Kodlarını Yazmak ve Test Etmek, Projeyi Sunmak, Proje İçin Detay Önerileri Almak, Kod Yazmak ve Test Etmek, Projenin Sunumu, Proje Kurulum Paketini Hazırlamak, Projenin Tüm Aşamalarını İçeren Rapor Kitapçığını Hazırlamak

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP208	SUNUCU İŞLETİM SİSTEMİ	3	1	4	3,5	5

Sunucu İşletim Sistemi, Sunucu İşletim Sistemi Yönetimi, Dosya Sistemi, Disk Kümeleme Sistemleri (Raid), Dosya ve Dizin Yönetimi, Veri Paylaşımı ve Güvenliği, Yedekleme ve Geri Yükleme, Active Directory Yapısı, Kullanıcı Grupları Hesabı Oluşturma ve Yönetimi, Gelişmiş Hesap Yönetimi, TCP/IP Ağları, Ağ Yazdırma Hizmetleri, DHCP Hizmeti, WINS Hizmeti, DNS Hizmeti

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP210	GRAFİK VE ANİMASYON II	2	1	3	2,5	4

Animasyon Temelleri, Grafikler, Metin İşlemleri, Semboller, Animasyon Teknikleri, Ses ve Video İşlemleri, Ekranlar, Bileşenler, Dinamik Veriler, Yazılım Optimizasyonu,

Animasyon Dosyalarının Yayınlama Ayarları, Eylemler Paneli, Temel Programlama Yapıları, Nesneler, Fonksiyonlar, Ses ve Video İşlemleri, Sunucu Taraflı İşlemler

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP212	MESLEKİ YABANCI DİL II	2	0	2	2	2

Mesleki yabancı dil yeterliklerine temel teşkil edecek genel İngilizce bilgilerinin güncelleştirilerek tekrarı, Mesleki terim, kavram ve terminoloji, İşletim sistemi kurulum dokümanları, İşletim sistemi hata mesajları, İşletim sistemi yardım dosyaları, Program dili hata mesajları, Program dili hata mesajları, Program dili yardım dosyaları, Program dilinde kullanılan terimler, Bilgisayar çevre birimleri dokümanları.

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP220	İÇERİK YÖNETİM SİSTEMİ	2	0	2	2	2

İçerik Yönetim Sistemi, Site Yönetimi, İçerik Yönetimi, Bileşen Yönetimi, Araçların Yönetimi

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Toplam D.Saati	Ders Kredisi	AKTS Kredisi
BLP222	YAZILIM MİMARİLERİ	2	0	2	2	2

Gereksinimleri belirlemek ve analiz etmek, Tasarım araçlarını kullanmak, Gereksinimlere uygun yazılımı tasarlamak, Yazılımı kodlamak, Dosya sürüm kontrol araçlarını kullanmak, Test araçlarını kullanmak, Yazılımın testini yapmak, Proje yönetim araçlarını kullanmak, Bakım ve onarım süreci işlemlerini yapmak

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

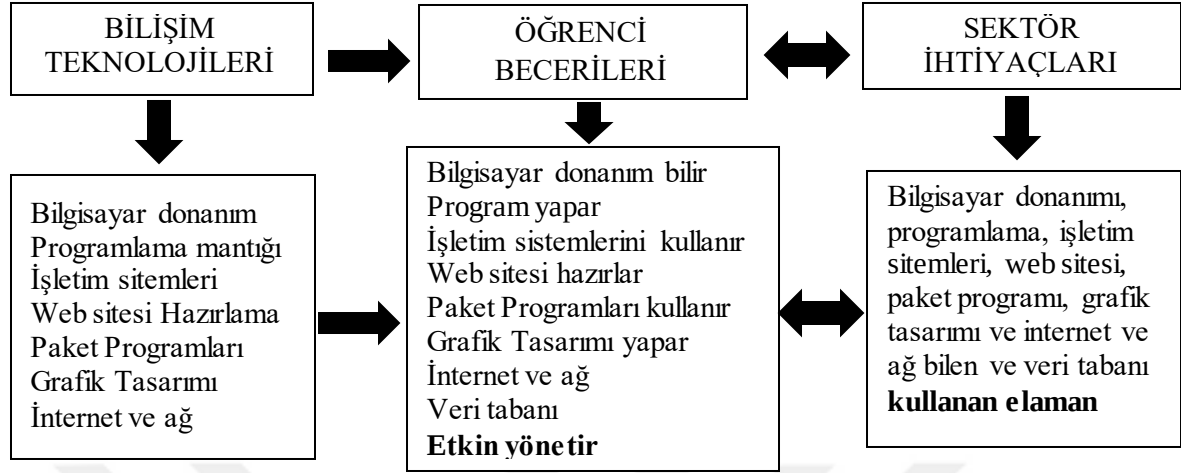
Dicle Üniversitesi bünyesindeki dört Meslek Yüksekokulunda Bilgisayar Teknolojileri Programlarında öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanım becerilerinin ortaya konulması ve bu becerilerin sektör ihtiyaçları açısından değerlendirilmesi yapılmaktadır. Bu bölümde çalışmanın yöntemi/modeli, evreni ve örnekleme, veri toplama araçları ve veri analizi incelenmektedir.

3.1. Araştırmanın Yöntemi/Modeli

Nicel bir araştırmadır. Betimsel tarama modeli olarak anket yöntemi kullanılmaktadır. SPSS 20 programından faydalanarak istatistiksel olarak yorumlanmaktadır. Betimsel yani tanıtıcı araştırmalarda asıl amaç; anket, görüşme, gözlem ve örnekleme gibi araçlarla ana kitlenin ilgilenilen özelliklerinin ortaya konulmasıdır. Bu araştırma modeli, özellikle toplumsal olayların incelenmesinde son derece yaygın bir araştırma türüdür (Seyidoğlu, 2000).

Bu araştırmada bilişim teknolojileri bağlamında; bilgisayar donanım, Programlama mantığı, İşletim sistemleri, Web sitesi Hazırlama, Paket Programları, Grafik Tasarımı ve İnternet ve ağ; öğrenci becerileri bağlamında, öğrencilerin belirtilen teknolojileri kullanma düzeyleri; sektör ihtiyaçları bağlamında ise, sayılan teknolojileri kullanabilen elaman ihtiyacı araştırmaya konu edilmektedir. Öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanma

düzeyleri ile sektör ihtiyaçları arasında anlamlı ilişki olup olmadığı incelenmektedir (Şekil 3.1).

Şekil 3.1 Öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanım düzeyleri ile sektör ilişkisi

İki adet anket geliştirilmiş araştırma bulgularına göre; öğrenci ve yönetici görüşleri arasında, öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanabilme becerileri açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığı araştırılmaktadır. Yöneticiler, ihtiyaçlarını karşılama konusunda öğrencileri yeterli görüp görülmediği; öğrenciler sektör ihtiyaçlarını karşılama konusunda kendilerini yeterli görüp görmedikleri araştırılmaktadır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni; 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Diyarbakır ili Dicle Üniversite ait MYO'ların Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören 639 öğrenci ile bu öğrencilerin stajlarını yaptıkları kamu-özel kurum ve kuruluşlarının tamamından oluşmaktadır.

Dicle Üniversitesinde 11 adet MYO bulunmaktadır. Bu MYO lar araştırmamızın evrenini oluşturmaktadır. Birinci öğretim ve ikinci öğretim de bulunan erkek ve kız öğrencilerin sayısal dağılımı Tablo 3.1de görülmektedir.

Tablo 3.1 Dicle Üniversitesi MYO öğrenci Sayısı (2015-2016)

Öğretim Türü	Erkek	Kadın	Toplam
Birinci Ö.	2991	2240	5231
İkinci Ö.	1974	967	2941
Toplam	4965	3207	8172

Dicle Üniversitesi Meslek Yüksekokullarında 2015-2016 Öğretim yılında Öğrenim gören erkek ve kadın öğrencilerinin dağılımı Tablo3.2’de verilmektedir.

Tablo 3.2 Dicle Üniversitesi MYO’da öğrenci dağılımı (2015-2016)

Dicle Üniversitesi MYO	Erkek	Kadın	Toplam
Diyarbakır Teknik Bilimleri MYO	2076	627	2703
Bismil MYO	394	123	517
Silvan MYO	278	267	545
Ergani MYO	302	256	558
Adalet MYO	175	144	319
Atatürk Sağlık Hizmetler MYO	336	568	904
Çermik MYO	143	165	308
Çüngüş Mehmet Adıgüzel MYO	99		99
Diyarbakır Sosyal Bilimler MYO	692	685	1377
Diyarbakır Tarım MYO	470	372	842
Toplam	4965	3207	8172

Bu çalışmada Dicle Üniversitesi Meslek Yüksekokulları Bilgisayar Teknolojileri Bölümü öğrencilerinin Meslek Yüksekokulları bünyesindeki Bilgisayar Teknolojileri Programlarında Öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanım becerilerini ortaya koymak ve bu becerileri sektör ihtiyaçları açısından değerlendirmektir. Bilgisayar Teknolojileri Bölümünü bulunduran dört MYO öğrencileri çalışmanın örneklemini oluşturduğundan erkek ve kadın öğrencilerin dağılımı Tablo 3.3’de verilmektedir.

Tablo 3.3 Dicle Üniversitesi MYO’da Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Öğrenci Dağılımı

Bilgisayar Teknolojileri Bölümü	1.Öğretim		2.Öğretim		Toplam
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
Diyarbakır Teknik Bilimleri MYO	69	66	63	47	245
Bismil MYO	-	-	54	27	81
Silvan MYO	45	27	45	21	138
Ergani MYO	51	39	61	24	175

Araştırmanın örnekleme; Dicle Üniversitesinde bulunan 4 farklı MYO, Diyarbakır Teknik Bilimleri MYO, Bismil MYO, Silvan MYO ve Ergani MYO Bilgisayar Teknolojileri bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrenci örneklemini n=280 ve öğrencilerin istihdam edildiği işyeri yöneticileri örneklemini n=60 oluşturmaktadır. Meslek Yüksekokullarda Bilgisayar Teknolojileri bölümü öğrencilerine ve işyerleri veya bürolar arasında ise genellikle valilik, belediyeler, hastaneler, bilişim firmalarına ayrı ayrı hazırlanan anketler uygulanmaktadır.

Ana kitlenin bilinmesi durumunda örneklem sayısı hesaplanabilmektedir. Evrenimizdeki Ana kitle N=639 öğrenci bilindikten sonra örneklem için yeterli sayıda kişiye rastgele en az kaç kişiden oluşması gerektiği hesaplanmakta. Bunun için Özdamar'ın (2003) örneklem en az kaç kişiden oluşması gerektiğini hesaplayan formülü denklem (3.1)'de verilmektedir.

$$n = \frac{N.t^2.p.q}{d^2.(N-1) + t^2.p.q} \quad (3.1)$$

Formülde;

N: Hedef kitledeki birey sayısı (639 öğrenci)

p: incelenen olayın gerçekleşme olasılığı (0,5)

q: incelenen olayın gerçekleşmeme olasılığı (0,5)

t: Belirli bir anlamlılık düzeyinde, t tablosuna göre bulunan teorik değer (%5 hata payı ile 1,96)

d: Olayın görülüş sıklığına göre kabul edilen örnekleme hatasıdır (%5).

Denklem (3.1) ve ilgili değerler kullanılarak örneklem öğrenci sayısı n = 239 olarak hesaplandı. Daha güvenilir sonuçlar elde etmek için çalışmada n=280 olarak kullanılmaktadır.

3.3. Veri Toplanması

Araştırmada anket ve literatür tarama teknikleri kullanılmaktadır. Araştırma konusuyla ilgili yazılı kaynakların taranmasından sonra elde edilen bilgilerin MYO öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme becerilerini araştırmak için öğrencilere ve işletme sahiplerine uygulanmak üzere 2 farklı anket hazırlanmaktadır. (bkz. Öğrenci Anketi, İşveren anketi).

Anket sorularının hazırlanmasında geçmiş yıllarda yapılan araştırmalardan ve uzman görüşlerinden yararlanılmaktadır. Hazırlanan bu anketler ile öğrencilerin bilişim teknolojileriyle ilgili beceri düzeyleri ve bu beceri düzeylerinin işletme sahiplerinin ihtiyaçlarını karşılayabilme durumları tespit etmek amaçlanmaktadır.

Anketler ile ilgili kontrol grubu Dicle Üniversitesi Diyarbakır Teknik Bilimler MYO öğrencilerinden 30 kişi ve öğrencileri staj yaptığı veya mezunların çalıştığı işyeri yöneticilerden ise rastgele seçilen 10 kişi ile gerçekleştirilmektedir. Kontrol grubu çalışma sonucunda, iyi anlaşılmayan veya yanlış anlaşılmaya sebep olan sorular çıkarılmakta ve bazıları yeniden düzenlenerek ankete son hali verilmektedir. Anketlerin güvenirlik katsayıları ise öğrenciler için hazırlanan anket $\alpha=0,866$ yüksek dereceden güvenirliğe sahip ve yöneticiler için hazırlanan anket ise $\alpha= 0,803$ yüksek dereceden güvenirliğe sahip olarak SPSS programından elde edilmektedir.

Öğrencilere uygulanan anket çalışması 56 sorudan oluşmaktadır. Bu sorular arasında, kişisel özellikleri ölçen demografik sorular, bilişim teknolojilerini kullanabilme becerilerini ölçen, bilgisayar donanım ve yazılım yetkinliği, bilgisayar donanım parçalarının monte etme becerisi, ofis programlarını kullanma yeterliliği, grafik tasarım kullanma yeterliliği ile ilgili sorular ve öğrencilerin okullarda aldıkları bilişim teknolojileri eğitime yönelik sorular bulunmaktadır. Yöneticilere uygulanan anket çalışmasında ise 19 soru bulunmaktadır. Bu sorular arasında kişisel özellikleri ölçen demografik sorular, kurumlarında veya işyerlerinde staj yapan öğrencilerin veya mezun elamanların bilişim teknolojilerini kullanabilme becerilerini belirleyen sorular bulunmaktadır.

Araştırmanın veri toplama aracı olan öğrenci anketinin Dicle Üniversitesinde bulunan 4 farklı MYO, Diyarbakır Teknik Bilimleri MYO, Bismil MYO, Silvan MYO ve Ergani MYO Bilgisayar Teknolojileri bölümü öğrencilerine sınıf ortamında uygulanmaktadır.

3.4. Çalışma Grubu

Örneklem yeterliliği Denklem (3.1)'e göre 239 kişi olarak hesaplanmasına rağmen; Araştırmanın güvenilirliğini artırmak ve geçersiz olabilecek anketleri dikkate almamak için 300 adet çoğaltılarak yüz yüze yapılan bu anketlerin 280 tanesi analize uygun

bulunmaktadır. Ayrıca işletme yöneticilerine uygulanacak olan anket 70 adet çoğaltılarak MYO'larından alınan bilgiler doğrultusunda valilik, belediyelere, sağlık kurumları ve bilgisayar firmaları yetkililerine elden teslim edilerek anketin cevaplanması talep edilmektedir. Daha sonra doldurulan anketler kurum ve iş yerlerinden toplanmakta, bunlar arasından 60 anket analize uygun görülmektedir.

Anketin güvenilirliği için ise Cronbach Alpha katsayısı dikkate alınmaktadır. Alfa katsayısının bulunabileceği aralıklar ve buna bağlı olarak da ölçeğin güvenilirlik durumu; $0,00 \leq \alpha < 0,40$ ise anket güvenilir değildir, $0,40 \leq \alpha < 0,60$ ise anket düşük güvenilirliktedir, $0,60 \leq \alpha < 0,80$ ise anket oldukça güvenilirdir ve $0,80 \leq \alpha < 1,00$ ise anket yüksek derecede güvenilirdir (Özdamar, 1999). Öğrenciler için hazırlanıp uygulanan ankette 0,866; yöneticiler için hazırlanıp uygulanan ankette ise 0,803 olarak elde edilmektedir. Bu sonuçlara göre hem öğrenci hem de işveren anketi yüksek derecede güvenilir olduğu tespit edilmektedir.

3.5.Verilerin Analizi

Araştırmada veri elde etmek için, Dicle Üniversitesi Meslek Yüksekokullarında öğrenim gören Bilgisayar Teknolojileri Bölümü öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanım becerilerinin sektör ihtiyaçları açısından değerlendirilmesine yönelik yapılan öğrenci ve işveren anketleri uygulanmaktadır. Anketler yoluyla elde edilen verilerin çözümlenmesinde bu amaca yönelik olan SPSS 20 İstatistik Programı kullanılarak verilerin analizi yapılmakta. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde dağılımı, standart sapma, aritmetik ortalama hesaplamalarından, çapraz tablolardan ve t-testi tekniklerinden yararlanılmakta ve p değeri 0,05' ten küçük olanlar arasındaki ilişki önemli sayılmaktadır.

Verilerin çözümlenmesinde t-Test ve One-Way ANOVA analizleri kullanılmaktadır. t-Test iki ilişkisiz örneklem ortalamaları arasındaki anlamlı farklılık olup olmadığını test etmek için kullanılmakta. One-Way ANOVA ilişkisiz iki ya da daha çok örneklem ortalaması arasındaki farkın sıfırdan anlamlı bir şekilde farklı olup olmadığını test etmek için kullanılmaktadır (Büyüköztürk, 2013).

Katılımcıların verilerinin analizi için beşli likert ölçek aralıkları 0,80 ($5-1=4$, $4/5=0,80$) oranında aşağıdaki şekliyle belirtilmektedir.

- Kesinlikle yeterli: 4,20 – 5,00
- Yeterli: 3,40 – 4,19
- Kısmen Yeterli: 2,60 – 3,39
- Yetersiz: 1,80 – 2,59
- Kesinlikle Yetersiz: 1,00 – 1,79

Çalışmadaki ana problem, *MYO' ları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanabilme becerileri açısından sektör ile öğrenci görüşleri arasında anlamlı bir farklılığı H1 hipotezi ile analiz edilmektedir.*

- Bilişim teknolojileri ilgi alt problemler; Bilgisayar donanım kullanabilme becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılığı H2 hipotezi ile analiz edilmektedir.
- Programlama becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılığı H3 hipotezi ile analiz edilmektedir.
- İşletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılığı H4 hipotezi ile analiz edilmektedir.
- Web sitesi Hazırlama becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılığı H5 hipotezi ile analiz edilmektedir.
- Ofis Programları becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılığı H6 hipotezi ile analiz edilmektedir.
- Veri tabanı bilgi düzeyi becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılığı H7 hipotezi ile analiz edilmektedir.
- İnternet ve ağ bilgi düzeyi becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılığı H8 hipotezi ile analiz edilmektedir.
- Grafik Tasarım becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılığı H9 hipotezi ile analiz edilmektedir.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu yüksek lisans çalışmasında Dicle Üniversitesi, Diyarbakır, Ergani, Silvan ve Bismil Meslek Yüksekokulları (MYO) Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanım becerilerinin ölçülmesi ve bu becerilerin sektör yani işveren ihtiyacını karşılaması araştırılmaktadır.

Araştırmayı gerçekleştirmek için öğrenci ve işveren olmak üzere iki farklı anket hazırlanmaktadır. Öğrenci anketi üç kısımdan oluşmakta; ilk kısım demografik, ikinci kısım da öğrenci becerilerinin işveren ihtiyaçlarını karşılaması üzerine kurulan 9 hipotez ve üçüncü kısımda ise ön lisans programında verilen derslerin öğrenmişlik düzeyleri yani edinilen becerinin yeterliliğini öğrenci açısından değerlendirilmesine yönelik olarak tasarlanmaktadır. İşveren anketinde ise ilk kısmı demografik ve ikinci kısmında öğrenci becerilerinin yeterliliğini işveren açısından değerlendirilmesini içermekte olup öğrencilerin staj yaptığı veya istihdam edildiği işyerlerindeki işverenler uygulanmaktadır.

Öğrenci anketi 30 öğrenciye ve işveren anketi 10 işverene uygulanarak pilot bir çalışma yapılmış, anket sorularının doğruluğunu ve doğru anlaşılıp anlaşılmadığı belirleyen güvenilirlik çalışması yapılmaktadır. Gereken düzeltmeler yapılarak deneklere uygulanmakta, öğrenci ve işveren anketlerin güvenilirliği için Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmaktadır. Öğrenciler için hazırlanıp uygulanan ankette 0,866; yöneticiler için hazırlanıp uygulanan

ankette ise 0,803 olarak elde edilmektedir. Bu sonuçlara göre hem öğrenci anketinin hem de işveren anketinin yüksek derece güvenilirliğe sahip olduğu tespit edilmektedir.

Dikkatlice hazırlanan ve uygulanan öğrenci ve işveren anketlerinin güvenilirliğine bakılıp, gereken düzeltmeler yapıldıktan sonra deneklerin dikkatsizce veya özensiz doldurdıkları veriler çaprazlama yapılarak ayıklanmaktadır. Anketlerden elde edilen veriler SPSS 20 İstatistik Programı kullanılarak analizi yapılmaktadır. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde dağılımı, standart sapma, aritmetik ortalama hesaplamalarından, çapraz tablolardan ve t-testi tekniklerinden yararlanılmaktadır.

4.1. Öğrenci Deneklerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Ankete katılan öğrencilerin demografik özelliklerine göre SPSS 20 programı kullanılarak frekans ve yüzdelik olarak tablo olarak elde edilmektedir.

4.1. 1. Öğrenci Deneklerin Cinsiyet Dağılımı

Ankete 4 MYO dan 280 öğrenci katılmıştır. Katılan öğrencileri cinsiyet dağılımı, bay ve bayan sayısı ve yüzdesi Tablo 4.1’de verilmektedir.

Tablo 4.1. Öğrenci deneklerin cinsiyet dağılımı

Cinsiyet	N	%
Bayan	146	52,1
Bay	134	47,9
Toplam	280	100,0

Tablo 4.1’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden 134 bay ve 146 bayandır. Ankete katılan bayan sayısı daha fazladır.

4.1. 2. Öğrenci Deneklerin MYO Dağılımı

Deneklerin öğrenim gördüğü MYO ve cinsiyet dağılımı Tablo 4.2’de verilmektedir.

Tablo 4.2. Öğrenci deneklerin MYO ve cinsiyet dağılımı

Meslek Yüksekokulları	Cinsiyeti		Toplam
	Bayan	Bay	
Diyarbakır Teknik Bilimleri MYO	48	46	94

	51,1%	48,9%	100,0%
Ergani MYO	46	42	88
	52,3%	47,7%	100,0%
Silvan MYO	26	22	48
	54,2%	45,8%	100,0%
Bismil MYO	26	24	50
	52,0%	48,0%	100,0%
Toplam	146	134	280
	52,1%	47,9%	100,0%

Tablo 4.2’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden 94 Diyarbakır Teknik Bilimleri MYO; 48 Silvan MYO; 50 Bismil MYO ve 88 Ergani MYO. Buna göre ankete katılan bayan öğrenci sayısı daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

4.1.3. Öğrencilerin Yaş ve Diyarbakır veya diğer illerden olma dağılımı

Deneklerin yaş aralıklarına göre ve Diyarbakır ili veya diğer farklı illerden gelip öğrenim gördüğü MYO tercih ettiğini gösteren dağılımı Tablo 4.3’de verilmektedir.

Tablo 4.3. Öğrencilerin Yaş ve Diyarbakır veya diğer illerden olma dağılımı

Yaş Aralığı	Şehir		Toplam
	Diyarbakır	Farklı şehir	
18 -20 dâhil ve arası	129	14	143
	90,2%	9,8%	100,0%
21 -25 dâhil ve arası	88	20	108
	81,5%	18,5%	100,0%
26-30 dâhil ve arası	12	4	16
	75,0%	25,0%	100,0%
31 yaş ve yukarısı	13	0	13
	100,0%	0,0%	100,0%
Toplam	242	38	280
	86,4%	13,6%	100,0%

Tablo 4.3’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden kümülatif verilere göre 143 öğrenci 18-20 yaş aralığındaki öğrencilerden oluşturmaktadır. 242 kişi mevcut bulunduğu ilde MYO gitmekteyken 38 kişi farklı bir ilden gelmektedir. MYO öğrencilerinin çoğunluğu Diyarbakır İlinden katıldıkları bu sebeple kendi ilinde mevcut bulunan okullarda okumanın masrafı az ve aile bütünlüğü açısından tercih edildiği ortaya

çıkılmaktadır. Denek öğrencilerin Diyarbakır ili veya farklı şehirden geldikleri Tablo 4.4 de verilmektedir.

Tablo 4.4. Öğrencilerin okul ve Diyarbakır veya diğer illerden olma dağılımı

Okul	Şehir		Toplam
	Diyarbakır	Farklı şehir	
Diyarbakır MYO	76	18	94
	80,9%	19,1%	100,0%
Ergani MYO	78	10	88
	88,6%	11,4%	100,0%
Silvan MYO	42	6	48
	87,5%	12,5%	100,0%
Bismil MYO	46	4	50
	92,0%	8,0%	100,0%
Toplam MYO	242	38	280
	86,4%	13,6%	100,0%

Tablo 4.4 okul ve memleket, yani Diyarbakır ilinden ya da farklı ilden olan öğrencilerin dağılımı görülmektedir. Diyarbakır MYO’da daha fazla oranda il dışından öğrenci bulunmaktadır. Bunun sebebi yabancı illerden gelen öğrencilerin sosyal imkânları daha fazla olan il merkezinde öğrenim görmeyi tercih ettiği düşünülmektedir.

4.1.4. Öğrenci Deneklerin Kardeş Sayısı Dağılımı

Deneklere sorulan bu gibi soruların amacı deneğin hangi aile ortamından geldiğini ve nasıl bir sosyal çevreye sahip olduğunu belirlemektir. Bu gibi sosyal olguların öğrenim tercihi üzerinde etkisi olduğu söylenebilir mi? Bu amaçla elde edilen Tablo 4.5 Öğrenci deneklerin kardeş sayısı dağılımını vermektedir.

Tablo 4.5 Öğrenci deneklerin kardeş sayısı dağılımı

Kardeş Sayısı	n	%
---------------	---	---

1-2 Kardeş	28	10,0
3-4 Kardeş	82	29,3
5-6 Kardeş	70	25,0
7-8 Kardeş	65	23,2
9 Kardeş ve üzeri	35	12,5
Toplam	280	100,0

Tablo 4.5’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden en çok %29.3 ile 3-4 kardeşli olduğu, %25 ile 5-6 kardeşli ve %23.2 kardeşli öğrenciler olduğu görülmektedir. Kümülatif verilere göre Araştırma konusu MYO öğrencilerinin çok kardeşli kalabalık ailelerden geldikleri anlaşılmaktadır.

4.1.5. Öğrencilerin çalışıp- çalışmadığı dağılımı

Deneklere sorulan bu sorunun amacı denegin hem okuyup hem de bir firmada çalışıp çalışmadığını belirlemektir. Bazı öğrenciler özellikle de ikinci öğretim öğrencileri hem okumakta hem de çalışmaktadır. Saat 17.00 kadar bir iş yerinde çalışıp bu saatten sonra öğrenim gören kaç öğrenci vardır ve yüzde dağılımı nedir? Bu amaçla elde edilen Tablo 4.6 Öğrenci deneklerin çalışıp- çalışmadığı dağılımını göstermektedir.

Tablo 4.6 Öğrenci deneklerin çalışıp- çalışmadığı dağılımı

Çalışıyor musunuz?	n	%
Evet	58	20,7
Hayır	222	79,3
Total	280	100,0

Tablo 4.6’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden %20,7 si öğrencilikle birlikte bir işte çalışmaktadır, %79,3 ise herhangi bir işte çalışmamaktadır. MYO’ların amacı sektörün ihtiyacını karşılayacak ara elaman yetiştirmek olduğu gibi aynı zamanda mevcut çalışanların bilgi ve becerilerini geliştirmede önemli bir rol üstlendiği anlaşılmaktadır. Yaşam kalitesini artırmak, sosyal hayattaki rolünü geliştirmek için bu eğitimin önemi yadsınmamakta.

4.1.6. Öğrenci Deneklerin Günlük İnternet ve Bilgisayar Oyunlarına Ayırdığı Zaman

Deneklere sorulan bu sorunun amacı deneğin günlük yaşantısında internet ve bilgisayar oyunlarına günlük ne kadar süre ayırdığını belirlemektir. Aşırı derecede internet ve bilgisayar oyunlarına zaman ayırmak gençlerin eğitim ve öğrenim düzeyini etkilemekte ve bir hedefe yönelik çalışmaları aksattığı ve öğrenim verimliliğini düşürdüğü tartışılmaktadır. Bu amaçla elde edilen Tablo 4.7 Öğrenci deneklerin günlük ne kadar internet ve bilgisayar oyunlarına zaman ayırdıklarını göstermektedir.

Tablo 4.7 Öğrenci deneklerin günlük internet ve bilgisayar oyunlarına ayırdığı zaman dağılımı

İnternet Kullanımı	n	%	Bilgisayar Oyunu	n	%
Kullanmıyorum	16	5,7	Oynamıyorum	199	71,1
1 Saat'ten az	31	11,1	1 Saat'ten az	29	10,4
1 -2 Saat	72	25,7	1 -2 Saat	40	14,3
3-4 Saat	85	30,4	3-4 Saat	12	4,3
5 Saat ve üzeri	76	27,1	5 saat ve Üzeri	0	0,0
Toplam	280	100,0	Toplam	280	100,0

Tablo 4.7’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrencilerden %30,4 si günde 3-4 saat internet kullandığı ve %14,3 si günde 1-2 saat bilgisayar oyunlarına zaman ayırmaktadır. Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin vakitlerini önemli oranda bilgisayar kullanımında geçirmesi mantıklı olduğu bir gerçektir. Ancak geniş bir bilgi kaynağına erişmek gibi makul ve iyi bir sebep varken, düzensiz ve bir hedefe matuf olmayan aşırı meşguliyetler bağımlılık yaptığı ve gerçek hayattan uzaklaşıp sanal bir yaşam şekline dönüştüğü tartışılmaktadır. Bilgisayar oyunları oynamayanların oranı %71,1 olduğu ancak internet kullanmayanların oranı %5,7 iken kullananların oranı kümülatif olarak %94,3 olmaktadır. Bunun anlamı bu yaş ve okul düzeyindeki öğrencilerin bilgisayar oyunları yerine internet kullanımına yöneldiklerini göstermektedir.

4.1.7. Öğrenci Deneklerin Web Sitesi Üyeliği

Bu soru ile öğrencilerin bilgisayar web yoğunluğunu belirlemekteyiz. Birçok kurum ve özel siteler üyelik istemedikleri halde çok kullanıcısı olan ve bilgi ve iletişim hizmetleri sağlayan web siteleri üyelik istemektedir. Mesela bunlardan en çok kullanılan Facebook,

Twitter, Youtube vs gibi örnek gösterilmekte. Denek öğrencilerin web sitesi üyelik sayısı ve yüzdelikleri Tablo 4.8’de verilmektedir.

Tablo 4.8 Öğrenci deneklerin web sitesi üyeliği dağılımı

Web Sitesi Üyelik	N	%
Üyeliğim yok	99	35,4
1-5 Arası	128	45,7
6-10 Arası	33	11,8
11-15 Arası	6	2,1
16 ve üzeri	14	5,0
Toplam	280	100,0

Tablo 4.8’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrencilerden kümülatif olarak %64,6 si web sitesine üye olduğu görülmektedir. Web siteleri günlük hayatı kolaylaştırması, iletişim, eğitim, ticaret ve araştırma ve bilgi kaynaklarına ulaşma açısından son derece önemli bir rol oynamaktadır. Ebetteki yanlış bilgiler ve zararlı erişimlerden uzak kalmak gerekmektedir.

4.1.8. Öğrenci Deneklerin Baba Mesleği

Araştırma kitlesinin sosyal yapıları ve olanaklarını belirlemek için bu soru yöneltilmekte. Bu amaçla elde edilen Tablo 4.9 Öğrenci deneklerin babasının meslek dağılımını vermektedir.

Tablo 4.9 Öğrenci deneklerin babasının meslek dağılımı

Babanızın Mesleği	n	%
İşçi	26	9,3
Memur	14	5,0
Esnaf	34	12,1
Serbest meslek	78	27,9
Çiftçi	33	11,8
Emekli	58	20,7
Diğer	37	13,2
Total	280	100,0

Tablo 4.9’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden %27,9 si nin babası serbest meslek sahibi olduğu görülmektedir. Tablodaki veriler bir bütün olarak

değerlendirilirse, veliler çocuklarının iş çevresinde daha bilinçli ve iş bulma imkânlarını artırmak için liseden sonra 2 yıllık ön lisans eğitimi veren MYO'ları tercih etmektedir.

4.1.9. Öğrenci Deneklerin Bilgisayar ve İnternet Bağlantısı

Bu soruyla deneklerin Bilgisayar Teknolojileri programında öğrenci olması sebebiyle evlerinde veya özel bir bilgisayar ve internet bağlantısı olup-olmadığını öğrenmektir. Bu olanaklar kendini mesleki eğitimde yetiştirmek ve pratik deneyimin geliştirilmesi için çok önem arz etmektedir. Bu amaçla elde edilen Tablo 4.10 Öğrenci deneklerin bilgisayar ve internet bağlantısına sahip olma dağılımını göstermektedir.

Tablo 4.10 Öğrenci deneklerin bilgisayara ve internete sahip olma dağılımı

Kişisel bilgisayar var mı?	n	%	İnternet bağlantısı	n	%
Evet	218	77,9	Evet	118	42,1
Hayır	62	22,1	Hayır	162	57,9
Toplam	280	100,0	Toplam	280	100,0

Tablo 4.10'de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden %77,9 si evde bir bilgisayara ve %42,1 si bir internet bağlantısına sahip olduğu görülmektedir. Bu olanaklara sahip olmak bu meslekte pratik deneyim kazanmada oldukça önemlidir. Okullarda belirli ve sınırlı sürede bilgisayar ve internet olanağı sağlanabilmekte ve tabii ki sınıftaki öğrenci sayısı ve ders programlarının sınırlayıcılığı bir gerçektir. Ancak hedefe yönelmeyen uğraşların beklenen gelişmeyi sağlamayacağı ve olumsuz etkiler ortaya çıkacağı da açıktır.

4.1.10. Öğrenci Deneklerin Lise Türü ve MYO Giriş Şekli

Bu soruyla deneklerin bilgisayar ile ilgili meslek lisesinden veya düz liseden mezun olup-olmadığı belirlenmektedir. Elbette meslek lisesinden bilgisayar ile ilgili bir programdan mezun olmak birikim olması açısından meslekte daha fazla deneyim sahibi olması oldukça önemli olarak görülmektedir. Öğrencilerin MYO ya sınavsız geçişle mi veya YGS ile mi geldiğini belirlemek de önemlidir. 2016 yılı itibariye YÖK, MYO'lara sınavsız

geçiş şeklini iptal etmiştir. Sınavsız geçişlerin eğitim düzeyini olumsuz etkilediği öne sürülmüştür. Bu amaçla elde edilen Tablo 4.11 Öğrenci deneklerin lise türü ve MYO giriş şekli dağılımını vermektedir.

Tablo 4.11 Öğrenci deneklerin lise türü ve MYO giriş şekli dağılımı

Liseden bilgisayarla ilgili bir programdan mezun oldunuz mu?	N	%	Meslek Yüksekokuluna giriş şekli	n	%
Evet	205	73,2	Sınavsız Geçiş	172	61,4
Hayır	75	26,8	YGS	108	38,6
Toplam	280	100,0	Toplam	280	100,0

Tablo 4.11’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden %73,2 si bilgisayar ile ilgili bir liseden mezun olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre denek öğrencilerin birçoğu meslek lisesinden bilgisayar ile ilgili bir programdan MYO geldiği anlaşılmaktadır. Öğrencilerin %61,4 ü Meslek Yüksekokullarına sınavsız geçiş yaptığı anlaşılmaktadır.

4.1.11. Öğrenci Deneklerin Dikey Geçiş ile Lisans Tamamlaması

Bu soruyla deneklerin MYO’dan ön lisans mezunu olduktan sonra ilgili bir programda 2 yıl daha okuyarak lisans tamamlama düşüncesine sahip midir? Gelecek adına kariyer planlaması yapılmış mı belirlemek istenilmektedir. Bu amaçla elde edilen Tablo 4.12 Öğrenci deneklerin dikey geçiş ile lisans tamamlama dağılımını vermektedir.

Tablo 4.12 Öğrenci deneklerin dikey geçiş ile lisans tamamlama dağılımı

Dikey geçiş ile bilgisayar alanında bölüm tamamlamayı düşünüyor musunuz?	N	%
Evet	206	73,6
Hayır	74	26,4
Toplam	280	100,0

Tablo 4.12’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden %73,6 si bilgisayar ile ilgili dört yıllık bir lisans tamamlaması düşündüğü görülmektedir. Öğrencilerin geleceğe yönelik kariyer planı bulunmaktadır.

4.1.12. Öğrenci Deneklerin İnternet Erişimi

Bu soruyla deneklerin internet erişimini nereden sağladığı sorulmaktadır. Bu amaçla elde edilen Tablo 4.13 Öğrenci Deneklerin internet erişim dağılımını vermektedir.

Tablo 4.13 Öğrenci Deneklerin internet erişim dağılımı

İnternete en fazla nerde bağlanmaktasınız	n	%
Ev	150	53,6
Yurt	6	2,1
Üniversite	44	15,7
İşyeri	22	7,9
İnternet kafe	20	7,1
Diğer	38	13,6
Toplam	280	100,0

Tablo 4.13’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden %53,6 si en çok internet erişimini evde gerçekleştirdiği görülmektedir. Diğerleri çoktan aza doğru sırasıyla üniversite, işyeri, internet kafe ve yurt takip etdiği görülmektedir.

4.1.13. Öğrenci Deneklerin en çok kullandığı sosyal medya

Bu soruyla öğrenciler en çok hangi sosyal medya kullandıkları ölçmeyi amaçlanmaktadır. Öğrencilerin sosyal medyadaki aktivitesinin ölçülmesi düşünüldü. Bu amaçla elde edilen Tablo 4.14 Öğrenci Deneklerin en çok kullandığı sosyal medya dağılımı verilmektedir.

Tablo 4.14 Öğrenci Deneklerin en çok kullandığı sosyal medya dağılımı

En çok hangi sosyal medyayı kullanıyorsunuz	N	%
Facebook	46	16,4
Twitter	22	7,9
Instagram	133	47,5
Youtube	40	14,3
Google+	21	7,5
Diğer	18	6,4
Toplam	280	100

Tablo 4.14’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden en çok kullandıkları sosyal medya %47,5 si ile Instagram, sırasıyla Facebook, Youtube, Twitter, Google+ ve diğerleri takip ettikleri görülmektedir.

4.1.14. Öğrenci Deneklerin en çok kullandığı web tarayıcı

Bu soruyla öğrencilerin en çok hangi web tarayıcıyı kullandıklarını ölçmek amaçlanmaktadır. Bu amaçla elde edilen Tablo 4.15 Öğrenci Deneklerin en çok kullandığı web tarayıcı dağılımı verilmektedir.

Tablo 4.15 Öğrenci Deneklerin en çok kullandığı web tarayıcı dağılımı

En çok kullandığınız Web Tarayıcısı	n	%
Google Chrome	246	87,9
İnternet Explorer	20	7,1
Mozilla/Firefox	4	1,4
Opera	2	0,7
Diğer	8	2,9
Toplam	280	100,0

Tablo 4.15’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden en çok kullandıkları web tarayıcıyı %87,9 si ile Google Chrome sırasıyla İnternet Explorer, Mozilla/Firefox ve Opera diğerleri takip ettikleri görülmektedir.

4.1.15. Öğrenci Deneklerin Bilgisayar Teknolojilerini Kullanmayı Nereden Öğrendiler?

Bu soruyla öğrencilerin bilgisayar teknoloji araçlarını kullanmayı nereden öğrendikleri sorulmaktadır. Bu amaçla elde edilen Tablo 4.16 öğrenci deneklerin Bilgisayar Teknolojilerini kullanmayı nereden öğrendikleri dağılımı verilmektedir.

Tablo 4.16 Öğrenci deneklerin Bilgisayar Teknolojilerini kullanmayı nereden öğrendikleri dağılımı

En çok Bilgisayar Teknolojilerini nereden öğrendiniz	n	%
Kendi kendime	138	49,3
Okulda	118	42,1
Özel kurslarda	2	0,7
Halk Eğitim	10	3,6
Diğer	12	4,3
Toplam	280	100,0

Tablo 4.16’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden %49,3 ‘ü Bilgisayar Teknolojilerini kullanmayı kendi kendine öğrendiklerini göstermektedir. Öğrencilerin %42,1’ise okuldan öğrendiklerini söylemektedirler. Bu sonuca göre Bilgisayar Teknolojilerini kullanmayı öğrenilmesinde MYO büyük katkı sağlamaktadır. Örgün eğitimin meslek ve beceri kazandırmada fonksiyonu çok önemli olarak gözlenmektedir.

4.1.16. Öğrenci Deneklerin İnterneti Hangi Amaçla Kullanır

Öğrencilerin yoğun olarak internet kullandıkları bilinmektedir. Ancak bu soruyla interneti hangi amaçla kullandıkları araştırılmakta, elde edilen Tablo 4.17 öğrenci deneklerin interneti hangi amaçla kullandıkları dağılımını vermektedir.

Tablo 4.17 Öğrenci deneklerin interneti hangi amaçla kullanmaktadır

En çok interneti hangi amaç için kullandınız	N	%
Alışveriş	6	2,1
İletişim	76	27,1
Ticaret	6	2,1
Araştırma İnceleme	94	33,6
Haber Eğlence, oyun	84	30,0
Diğer	14	5,0
Toplam	280	100,0

Tablo 4.17’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden %33,6 sı araştırma ve inceleme amacıyla, %30 haber eğlence oyun ve %27,1 iletişim için kullanmaktadırlar.

4.1.17. Öğrenci Deneklerin hangi mail programını kullanmaktadır

Öğrencilerin yoğun olarak mesaj ve iletişim için elektronik posta programı kullandıkları bilinmektedir. Ancak bu soruyla en çok hangi mail programı kullanıldığı araştırılmakta, elde edilen Tablo 4.18 öğrenci deneklerin en çok hangi mail programı kullandıkları dağılımını vermektedir.

Tablo 4.18 Öğrenci deneklerin en çok hangi mail programını kullanmaktadır

En çok hangi Mail programını kullanıyorsunuz	n	%
--	---	---

Hotmail	88	31,4
G-mail	176	62,9
Mynet	4	1,4
Diğer	12	4,3
Toplam	280	100,0

Tablo 4.18’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden %62,9’u G-mail programını, %31.4 Hotmail programını kullanmaktadır.

4.1.18. Öğrenci Deneklerin Bilgisayar Teknolojileri Kullanma Ölçüsü

Deneklere çok sayıda teknolojik araçların kullanıp kullanmadığını belirlemek ve teknolojik gelişmelere yatkınlığını ölçmek amacıyla birden fazla seçeneğin işaretleneceği bir soru yöneltilmekte. Alınan cevap Tablo 4.19’da öğrenci deneklerin Bilgisayar Teknolojileri kullanma ölçüsünün dağılımı görülmektedir.

Tablo 4.19 Öğrenci deneklerin Bilgisayar Teknolojileri araçlarına sahip olma dağılımı

Bilgisayar teknoloji araçlarına sahip olma	N	%
Kesinlikle Yetersiz	4	1,4
Yetersiz	101	36,1
Kısmen Yeterli	149	53,2
Yeterli	26	9,3
Kesinlikle Yeterli	0	0,0
Toplam	280	100,0

Tablo 4.19’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrencilerin Bilgisayar Teknolojileri araçlarına sahip olma durumu kümülatif olarak %62,5 ‘i kısmen yeterli yada yeterli olduğu görülmektedir.

4.2 Öğrenci Açısından Bilgisayar Teknolojileri Beceri Yetkinliğine İlişkin Bulgular

Öğrenci anketinin bu kısmı öğrencilerin edindikleri becerileri kendi tanımlarıyla nasıl değerlendirdikleri ve MYO ön lisans programlarında aldıkları ders konularında yetkinliklerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Aynı sorular işveren anketiyle işverenlere yöneltilerek iki bağımsız grubun görüşleri arasında bir istatistiksel anlamlı bağlantı var mıdır ve çalışmanın esasını teşkil eden 9 hipotezin doğru veya yanlışlıkları ortaya konmaktadır. Beşli likert ölçeği kullanıldı. Likert ölçek aralıkları 0,80 (5-1=4, 4/5=0,80) olarak hesaplanmaktadır. Anket sorularına deneklerin verdiği cevapların ortalama değerleri: 1,00 – 1,79 ise Kesinlikle Yetersiz, 1,80 – 2,59 ise Yetersiz, 2,60 – 3,39 ise Kısmen Yeterli, 3,40 – 4,19 ise Yeterli ve 4,20 – 5,00 ise Kesinlikle Yeterli olarak belirlenmektedir. Anketlerin her sorusunun güvenilirlik Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmaktadır.

4.2 .1. Bilgisayar donanım ve yazılımda beceri yetkinliği

Denek öğrencilere Bilgisayar Teknolojileri kullanma, programlama, işletim sistemleri kurma ve kullanabilme, web sitesi hazırlama, paket program kullanma, veri tabanı, grafik tasarımı ve internet ve ağ bilgi düzeyi becerileri sorulmakta. Verilen öğrenci cevaplarının ortalaması, standart sapma sonuçları Tablo 4.20 de görülmektedir.

Tablo 4.20 Öğrenciye göre bilgisayar donanım ve yazılımda beceri yetkinliği

	Ortalama	Standart Sapma
Kendinizin Bilgisayar Teknolojilerini kullanma becerinizi yeterli görüyor musunuz?	3,2143	1,04922
Bilgisayar donanım beceriniz	3,2714	1,03586
Programlama beceriniz	2,8429	0,92183
İşletim sistemleri kurma ve kullanabilme beceriniz	3,0107	1,05913
Web sitesi Hazırlama beceriniz	2,8821	0,89023
Paket programları kullanma beceriniz	3,0321	0,94795
Veri Tabanı Bilgi Düzeyiniz	2,9393	0,94275
Grafik tabanı bilgi düzeyiniz	3,0929	0,94202
İnternet ve ağ bilgi düzeyiniz	3,4107	1,02961

Tablo 4.20’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrencilerin Bilgisayar donanım ve yazılımda beceri yetkinliği ortalama değerleri görülmektedir. Bilgisayar Teknolojileri kullanma, programlama, işletim sistemleri kurma ve kullanabilme, web sitesi hazırlama, paket program kullanma, veri tabanı ve grafik tasarımı maddelerinde 2.60 - 3.39

Aralığında bulunduğundan Kısmen Yeterli olarak görülmektedir. İnternet ve ağ bilgi düzeyi becerileri maddesinde 3.41 üzerinde olduğundan yeterli olarak değerlendirilmektedir. Öğrenciye göre bilgisayar donanım ve yazılımda beceri yetkinliği sorularında güvenilirlik katsayısı 0,866 yüksek dereceden güvenilirliğe sahip, ankete katılan bireyler programlama becerisini yetersiz görürken internet ve ağ bilgi düzeyini yeterli görmektedir.

4.2 .2. Bilgisayar Donanım Parçalarının Monte Etme Yetkinliği

Denek öğrencilere bilgisayar donanım parçalarının monte etme yetkinliği araştırılmasında, ana kartı, donanım kartları ve işlemciyi ana karta, disk sürücülerini ve güç kaynağını monte etme beceri ve yetkinliğini sorulmakta, öğrenci bu konuda kendi yetkilğini ölçeklendirmektedir. Öğrenciye göre bilgisayar donanım parçalarının monte etme yetkinliği ortalama değerler ve standart sapma Tablo 4.21’de verilmektedir.

Tablo 4.21 Bilgisayar donanım parçalarının monte etme yetkinliği

	Ortalama	Standart Sapma
Ana kartı kasa içine monte etme beceriniz	3,2857	1,28563
Donanım kartlarını ve işlemciyi ana kart Üzerine Montajlama beceriniz	3,1857	1,30939
Disk sürücülerini monte etme beceriniz	3,1107	1,26373
Kasaya güç kaynağını monte etme beceriniz	3,2286	1,27475

Tablo 4.21’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrencilerin bilgisayar donanım parçalarının monte etme yetkinliği ortalama değerleri 2,60 – 3,39 Aralığında bulunduğundan Kısmen Yeterli olarak görülmektedir. Güvenirliği 0,967 olarak hesaplanmakta, yüksek dereceden güvenilirliğe sahip olmaktadır.

4.2.3. Programlama Yetkinliği

Denek öğrencilere programlama yetkinliği, program algoritma yapma, nesne tabanlı program, görsel programlama ve internet programcılığı beceri ve yetkinliği soruldu. Öğrenciler verdiği cevaplar ile bu konudaki beceri ve yetkinliği belirlenmektedir. Öğrenciye göre programlama yetkinliği ortalama değerler ve standart sapma Tablo 4.22’de verilmektedir.

Tablo 4.22 Programlama yetkinliği

	Ortalama	Standart Sapma
Program Algoritması yapma beceriniz	2,8714	0,97159
Nesne tabanlı program beceriniz	2,8536	0,96348
Görsel programlama beceriniz	3,1750	1,06496
İnternet programcılığı beceriniz	2,9286	0,93627

Tablo 4.22’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrencilerin program yetkinliği ortalama değerleri 2,60 – 3,39 aralığında bulunduğundan Kısmen Yeterli olarak görülmektedir. Güvenirliliği 0,879 olarak hesaplanmakta, yüksek dereceden güvenilir olduğu anlaşılmaktadır. Ankete katılan öğrencilerin nesnel tabanlı programlama becerisinde kendilerini yetersiz görürken görsel programlama becerisini yeterli görmektedirler.

4.2.4. Web Sitesi Yetkinliği

Denek öğrencilere web sitesi yetkinliği, HTML programlama, CSS programlama, Java Script programlama ve PHP programlama beceri ve yetkinliği sorulmaktadır. Öğrenciler verdiği cevaplar ile bu konudaki beceri ve yetkinliği belirlemektedir. Öğrenciye göre web sitesi yetkinliği ortalama değerler ve standart sapma Tablo 4.23’de verilmektedir.

Tablo 4.23 Web Sitesi yetkinliği

	Ortalama	Standart Sapma
HTML programlama beceriniz	3,2000	1,07230

CSS programlama beceriniz	2,8536	0,97090
Java Script programlama beceriniz	2,6036	0,94849
PHP programlama beceriniz	2,7250	1,07067

Tablo 4.23’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciden web sitesi yetkinliği ortalama değerleri 2.60 - 3.39 Aralığında Kısmen Yeterli olduğu görülmektedir. Güvenirliliği 0,763 olarak hesaplanmakta, sonuç oldukça güvenilir olduğu görülmektedir. Ankete katılanlar java Script programlama becerisini yetersiz görürken HTML programlama becerisini yeterli görmektedir.

4.2.5. Ofis Programlarını Kullanma Yetkinliği

Denek öğrencilere ofis programlarını kullanma yetkinliği, Microsoft Word kullanma, Microsoft Excell kullanma, Microsoft Power Point kullanma ve Microsoft Access kullanma beceri ve yetkinliğini sorulmakta. Öğrenciler verdiği cevaplar ile bu konudaki beceri ve yetkinliği belirlemektedir. Öğrenciye göre ofis programlarını kullanma yetkinliği ortalama değerler ve standart sapma Tablo 4.24’de verilmektedir.

Tablo 4.24 Ofis programlarını kullanma yetkinliği

	Ortalama	Standart Sapma
Microsoft Word kullanma beceriniz	4,0464	0,95489
Microsoft Excel kullanma beceriniz	3,9107	0,94806
Microsoft Power Point kullanma beceriniz	4,0714	0,95896
Microsoft Access kullanma beceriniz	3,5179	1,12628

Tablo 4.24’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrencilerin ofis programlarını kullanma yetkinliği ortalama değerleri 3.40 - 4.19 Aralığında bulunduğundan yeterli olarak görülmektedir. Ofis programlarını kullanma yetkinliği Güvenirliliği 0,885 olarak hesaplanmakta, yüksek derece güvenilir olduğu anlaşılmaktadır. Ankete katılanlar Acces programlama becerisini yetersiz görürlerken, Power Point programlama becerisini yeterli görmektedirler.

4.2.6. Grafik Tasarım Kullanma Yetkinliği

Denek öğrencilere grafik tasarım kullanma yetkinliği, Adobe Photoshop kullanma, Corel Draw kullanma, Adobe Indesign kullanma ve Adobe Illustrator kullanma beceri ve yetkinliği soruldu. Öğrenciler verdiği cevaplar ile bu konudaki beceri ve yetkinliği belirlemektedir. Öğrenciye göre grafik tasarım kullanma yetkinliği ortalama değerler ve standart sapma Tablo 4.25’de verilmektedir.

Tablo 4.25 Grafik tasarım kullanma yetkinliği

	Ortalama	Standart Sapma
Adobe Photoshop kullanma beceriniz	3,2250	1,14351
Corel Draw kullanma beceriniz	2,1964	1,06120
Adobe Indesign kullanma beceriniz	2,1857	1,05468
Adobe Illustrator kullanma beceriniz	2,2786	1,06806

Tablo 4.25’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrencilerin grafik tasarım kullanma yetkinliği ortalama değerleri 1,80-2,59 Aralığında olduğundan Corel Draw, Adobe Indesign ve Adobe Illustrator kullanma becerisinde yetersiz olarak değerlendirilmektedir. Adobe Photoshop kullanma becerisinde kısmen yeterli görülmektedir. Grafik tasarım kullanma yetkinliği Güvenirlilik değeri 0,818 olarak hesaplanmakta, yüksek derece güvenilir olduğu anlaşılmaktadır. Ankete katılanlar Adobe Indesign programlama becerisi yetersiz görülürken, Adobe Photoshop programlama becerisini yeterli olarak görmekteyler.

4.2.7. Okul ve Programla İlgili Öğrenci Görüşü

Denek öğrencilere okul ve programla ilgili bazı sorular yöneltilmektedir. Ders programı ve içerikleri ne derece yeterli olup olmadığı, okulda verilen eğitim sektörün gereksinimlerini karşılaya bilmekte midir? Eğitim için yeterli sayıda lab. ve bilgisayar var mı? Bilgiye erişebilme, teknolojiye gelişmeleri takip etme ve kendinizi sürekli yenileme becerisine sahip misiniz? Öğrenciye göre okul ve programla ilgili sorulara verilen cevapların ortalama değerler ve standart sapma Tablo 4.26’de verilmektedir.

Tablo 4.26 Öğrenciye göre okul ve programın değerlendirilmesi

	Ortalama	Standart Sapma
Bilgisayar Programcılığı programında ders programı ve içeriği ne derece yeterlidir?	2,8321	1,00378
Sizce okulda verilen eğitim, sektörün ihtiyaçlarını karşılayacak yeterlilikte midir?	2,3000	1,16213
Sizce Okulunuzda eğitim amaçlı yeterli sayıda laboratuvar ve bilgisayar var mıdır?	2,1786	1,14703
Sizce bilgiye erişebilme, teknolojideki gelişmeleri takip etme ve kendinizi sürekli yenileme becerisine sahip misiniz?	3,4929	1,06758

Tablo 4.26’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 280 öğrenciye göre okul ve program ilgili sorulara verilen cevapların ortalama değerleri verilmektedir. Okulda verilen eğitimin sektörün ihtiyaçlarını karşılaması ve okulda eğitim amaçlı yeterli sayıda laboratuvar ve bilgisayar var mıdır sorularına verilen cevabın ortalamaları 1,80-2,59 aralığında olduğundan yetersiz görülmektedir. Bilgisayar Programcılığı programında ders programı ve içeriği ne derece yeterlidir sorusuna verilen cevabın ortalaması 2,8321 sonucu ile kısmen yeterli denilmektedir. Bilgiye erişebilme, teknolojideki gelişmeleri takip etme ve kendinizi sürekli yenileme becerisine sahip misiniz sorusuna verilen cevabın ortalaması 3,4929 olmasıyla yeterli olduğu ifade edilmektedir. Güvenirliliği 0,595 olarak hesaplanmakta, düşük güvenirliliğe sahip olduğu anlaşılmaktadır. Sizce bilgiye erişebilme, teknolojideki gelişmeleri takip etme ve kendinizi sürekli yenileme becerisine sahip misiniz sorusu çıkarılarak Güvenirliliği 0,689 olarak hesaplandı, oldukça güvenirliliğe sahip haline getirilmektedir.

4.3.Yöneticilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Yönetici veya işverenlere uygulanan anket, demografik özellikler, MYO stajyer öğrenciler veya elamanların Bilgisayar Teknolojileri yetkinliği ve MYO stajyer öğrenciler veya elamanların okul ve program yeterliliği olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır.

4.3.1. İşveren Deneklerin Cinsiyet Dağılımı

Ankete 60 işveren katılmakta, katılan işveren cinsiyet, bay ve bayan sayısı ve yüzdesi Tablo 4.27’de verilmektedir.

Tablo 4.27. İşveren deneklerin cinsiyet dağılımı

Cinsiyetiniz	n	%
--------------	---	---

Bayan	10	16,7
Bay	50	83,3
Toplam	60	100,0

Tablo 4.27’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 60 işverenden %83,3 Bay ve %16,7 Bayandır. Bay sayısı daha fazla olduğu görülmektedir. Bilişim Teknolojileri firma yöneticileri çoğunluğu Bay olduğu görülmektedir. Bayanlar bu meslekte azınlıkta olduğu anlaşılmaktadır.

4.3.2. İşveren Deneklerin Yaş Dağılımı

Ankete 60 işveren katılmakta, katılan işveren yaş dağılımı ve yüzdesi Tablo 4.28’de verilmektedir.

Tablo 4.28. İşveren deneklerin cinsiyet dağılımı

Yaşınız	n	%
21 -25 dahil ve arası	2	3,3
26-30 dahil ve arası	16	26,7
31 -35 dahil ve arası	16	26,7
36 dahil ve üzeri	26	43,3
Toplam	60	100,0

Tablo 4.28’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 60’ı Bilişim Teknolojileri firma yöneticileri veya işverenleri yaş aralığı %43,3’ü 36 dâhil ve üzeri yaş aralığında, %26,7’si 31 -35 dahil ve arası aralığında, %26,7’side 26-30 dahil ve arası aralığında ve %3,3’ünde 21 -25 dahil ve arası aralığında bulunmaktadır.

4.3.3. İşveren Deneklerin Kurum Türü Dağılımı

Bu soruyu işveren deneklere sorulmasının amacı işverenin kamu veya özel sektörde çalıştığını belirlemektir. Ankete 60 işveren katılmakta, katılan işveren deneklerin kurum türü dağılımı ve yüzdesi Tablo 4.29’de verilmektedir.

Tablo 4.29. İşveren deneklerin kurum türü dağılımı

Çalışan Durum	n	%
----------------------	----------	----------

Kamu	50	83,3
Özel	10	16,7
Toplam	60	100,0

Tablo 4.29’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 60’ı Bilişim Teknolojileri firma yöneticileri veya işverenleri %83,3si kamu kurumlarında geri kalan kısmı özel sektörde faaliyet yürütmektedir.

4.3.4. İşveren Deneklerin İş Tecrübesi Dağılımı

Bu soruyu işveren deneklere sorulmasının amacı işveren ya da yönetici stajyer öğrencileri veya MYO mezunu elamanları değerlendirebilecek iş deneyimine sahip olup/olmadıklarını belirlemektir. Ankete 60 işveren katılmakta, katılan işveren deneklerin iş tecrübesi dağılımı ve yüzdesi Tablo 4.30’de verilmektedir.

Tablo 4.30. İşveren deneklerin iş tecrübesi dağılımı

İş Tecrübesi	n	%
1 - 5 dahil ve arası	10	16,7
6 -10 dahil ve arası	24	40,0
11-15 dahil ve arası	14	23,3
16 -20 dahil ve arası	4	6,7
21 dahil ve üzeri	8	13,3
Toplam	60	100,0

Tablo 4.30’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 60 Bilişim Teknolojileri firma yöneticisi veya işverenlerin %40’ı 6-10 yıldır sektörde faaliyet yürütmekte, %23,3 11-15 yıldır sektörde faaliyet yürütmekte,%16,7’si 1-5 yıldır sektörde faaliyet yürütmekte, %13,3 21dahil üzeri yıllar sektörde, faaliyet yürütmekte ve %6,7’side 16-20 yıldır sektörde faaliyet yürütmekte.

4.3.5. İşveren Deneklerin Kurumlarındaki Çalışan Sayısı Dağılımı

Bu soruyu işveren deneklere sorulmasının amacı Kurum/İşyerindeki çalışan sayısı ve firmanın büyüklüğünü belirlemektir. Ankete 60 işveren katılmakta, işveren deneklerin Kurum veya İşyerindeki çalışan sayısı dağılımı ve yüzdesi Tablo 4.31’de verilmektedir.

Tablo 4.31. İşveren deneklerin kurum veya işyerindeki çalışan sayısı dağılımı

İş yerinde Çalışan sayısı	n	%
1 - 5 dahil ve arası	12	20,0
6 -10 dahil ve arası	4	6,7
11-15 dahil ve arası	2	3,3
16 -20 dahil ve arası	14	23,3
21 dahil ve üzeri	28	46,7
Toplam	60	100,0

Tablo 4.31’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 60 Bilişim Teknolojileri firma yönetici veya işverenlerin eğitim durumu; %46,7 si 21dahil ve üzeri kişi ile çalışmaktadır. Çalışanların kurumdaki çalışan sayısı sırayla 16-20 kişi arası 14 kişi, 6-10 kişi arası 4 kişi ve 11-15 kişi arası 2 kişi bulunmaktadır bu şekilde sıralanmaktadır.

4.3.6.İşveren Deneklerin Eğitim Durumu Dağılımı

Bu soruyu işveren deneklere sorulmasının amacı işveren veya yöneticinin eğitim düzeyini belirlemektir. Ankete 60 işveren katılmakta, katılan işveren deneklerin işveren veya yöneticinin eğitim düzeyi dağılımı ve yüzdesi Tablo 4.32’de verilmektedir.

Tablo 4.32. İşveren deneklerin eğitim durumu dağılımı

Eğitim Durumu	n	%
Orta öğretim	2	3,3
Önlisans	24	40,0
Lisans	28	46,7
Lisansüstü	6	10,0
Toplam	60	100,0

Tablo 4.32’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 60 Bilişim Teknolojileri firma yönetici veya işverenlerin kurum veya işyerindeki çalışan sayısı %46,7’i ile Lisans mezunu, sırasıyla Ön lisans, Lisansüstü ve Ortaöğretim mezunları sektörde faaliyet yürütmektedir.

4.3.7. İşveren Deneklerin İşyerindeki Bilgisayar ile İlgili Çalışanların Dağılımı

Bu soruyu işveren deneklere sorulmasının amacı firmaları veya işyerinde bilgisayar ile ilgili çalışanların statülerini belirlemektir. Ankete 60 işveren katılmakta, katılan işveren

deneklerin işveren veya yöneticinin firmaları veya işyerinde bilgisayar ile ilgili çalışanların dağılımı ve yüzdesi Tablo 4.33’de verilmektedir.

Tablo 4.33. İşveren deneklerin firmaları veya işyerinde bilgisayar ile ilgili çalışanların dağılımı

Elaman sayısı	Stajyer		Tekniker		Teknisyen		Mühendis	
	n	%	n	%	n	%	n	%
0 - 3 dahil ve arası	56	93,3	40	66,7	42	70,0	40	66,7
4 -6 dahil ve arası	4	6,7	4	16,7	12	20,0	10	16,7
7-10 dahil ve arası	0	0	14	13,3	2	3,3	8	13,3
11 -15 dahil ve arası	0	0	0	0	2	3,3	2	3,3
16 dahil ve üzeri	0	0	2	3,3	2	3,3	0	0
Toplam	60	100,0	60	100,0	60	100,0	60	100,0

Tablo 4.33’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 60 Bilişim Teknolojileri firma yönetici veya işverenlerin firmaları veya işyerinde bilgisayar ile ilgili çalışanların stajyer, tekniker, teknisyen ve mühendis statüleriyle dağılımı verilmektedir.

4.4. İşveren Açısından Bilgisayar Teknolojileri Beceri Yetkinliği

İşveren anketinin bu kısmı öğrencilerin okulda edindikleri becerileri işyerinde sergilediği ve uyguladığı, iş tamamlama bilgi becerisine sahip oldukları veya eksikleri dikkate alarak değerlendirdikleri ve MYO Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin önlisans programlarında aldıkları ders konularında yetkinliklerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Aynı sorular öğrenci anketiyle öğrencilere yöneltilerek iki bağımsız grubun görüşleri arasında bir istatistiksel anlamlı bağıntı var mıdır ve çalışmanın esasını teşkil eden 9 hipotezin istatistiksel analizi ortaya konmaktadır. Beşli likert ölçeği kullanılmakta, Likert ölçek aralıkları 0,80 (5-1=4, 4/5=0,80) olarak hesaplanmaktadır. Anket sorularına deneklerin verdiği cevapların ortalama değerleri: 1,00 – 1,79 ise Kesinlikle Yetersiz, 1,80 – 2,59 ise Yetersiz, 2,60 – 3,39 ise Kısmen Yeterli, 3,40 – 4,19 ise Yeterli ve

4,20 – 5,00 ise Kesinlikle Yeterli olarak belirlenmektedir. Anketlerin her sorusunun güvenilirlik Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmaktadır.

4.4.1. İşverene göre Öğrencilerin veya Elamanların Bilgisayar Donanım ve Yazılımda Beceri Yetkinliği

Denek işverenlere, öğrencilerin veya elamanların Bilgisayar Teknolojileri kullanma, programlama, işletim sistemleri kurma ve kullanabilme, web sitesi hazırlama, paket program kullanma, veri tabanı, grafik tasarımı ve internet ve ağ bilgi düzeyi becerileri sorulmaktadır. Verilen işveren cevaplarının ortalaması, standart sapma sonuçları Tablo 4.34 de görülmektedir.

Tablo 4.34 İşverene göre Öğrencilerin veya Elamanların Bilgisayar Donanım ve Yazılımda Beceri Yetkinliği

	Ortalama	Std. Sapma
Bilgisayar donanım becerisi?	3,2333	0,88999
Programlama becerisi?	2,4333	0,96316
İşletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerisi?	2,7333	1,07146
Web sitesi Hazırlama becerisi?	2,3667	1,11942
Paket Programları Kullanma becerisi?	3,9000	1,23096
Veri tabanı bilgi düzeyi?	2,6000	0,71781
Grafik Tasarımı bilgi düzeyi?	2,8333	1,01124
İnternet ve ağ bilgi düzeyi?	3,3667	1,05713
Mezunumuz, Bilgisayar Teknolojilerini kullanma açısından yeterli midir?	3,3667	0,80183

Tablo 4.34’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 60 işverenin öğrencilerin veya elamanların bilgisayar donanım ve yazılımda beceri yetkinliği şöyle açıklanmaktadır. Programlama ve Web sitesi Hazırlama becerisinde 1.80-2.59 Aralığında olduğu için yetersiz; Bilgisayar donanım ve İşletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerisi, Veri tabanı, Grafik Tasarımı, İnternet ve ağ bilgi düzeyi ve mezunumuz, Bilgisayar Teknolojilerini kullanma açısından 2.60-3.39 Aralığında olduğundan kısmen Yeterli; ve Paket Programları Kullanma becerisi 3,9 ortalama ile yeterli görülmektedir. Ankete katılan işverenler öğrencilerin web sitesi hazırlama beceriler arasında yetersiz görürken Paket programlama becerisini Yeterli olarak görmektedirler.

4.4.2. İşverene göre Öğrencilerin veya Elamanların Okul ve Program Yeterliliği

Denek işverenlere, öğrencilerin veya elamanların okul ve program yeterliliğini değerlendirmektedir. Mezunlar bilgisayar teknolojisi kullanma açısından yeterli midir? Okulda verilen eğitim sektörün ihtiyacını karşılamada yeterli midir? Mezunlarımız bilgiye erişebilme, teknolojiadaki gelişmeleri takip etmede ve kendisini yenilemede yeterli midir? Verilen işveren cevaplarının ortalaması, standart sapma sonuçları Tablo 4.35 de görülmektedir.

Tablo 4.35 İşverene göre öğrencilerin veya elamanların okul ve program yeterliliği

	Ortalama	Std. Sapma
Sizce okulda verilen eğitim, sektörün ihtiyaçlarını karşılamada yeterli midir?	2,7667	0,99774
Mezunumuz bilgiye erişebilme, teknolojiadaki gelişmeleri takip etme ve kendini sürekli yenileme becerisine sahip midir?	3,2667	1,19131

Tablo 4.35’de görüldüğü gibi ankete katılıp cevaplayan 60 işverenin öğrencilerin veya elamanların okulda verilen eğitim, sektörün ihtiyaçlarını karşılamada ve mezunumuz bilgiye erişebilme, teknolojiadaki gelişmeleri takip etme ve kendini sürekli yenileme becerisi yeterliliği ortalama değerleri 2.60-3.39 aralığında olduğundan kısmen yeterli görülmektedir.

4.5. Bilişim Teknolojileri Kullanabilme Becerileri Ana ve Alt Problemler ve Hipotezlerine İlişkin Bulgular

Ana problem olarak MYO‘ ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme becerileri açısından sektör ile öğrenci görüşleri arasında anlamlı bir istatistiksel farklılık var mıdır? Alt problemler ile ilgili 8 Hipotezi araştırmak üzere hem öğrencilerin hem de işverenlerin cevaplarına göre p değeri hesaplanmaktadır. p değeri SPSS istatistik programından analiz, ortalamaların karşılaştırılmasıyla One-Way ANOVA ile elde edilmektedir. $p < 0,05$ ise anlamlı bir istatistiksel farklılık olduğunu ve dolayısı ile hipotez reddedilmektedir. $P > 0,05$ ise anlamlı bir farkın oluşmadığı ve dolayısıyla hipotez kabul edilmektedir.

Böyle bir hipotezi test etmek için, bilimsel araştırmalarda çok yaygın olarak kullanılan testlerden t-testi analiz yönteminden yararlanılmaktadır. t-testi, incelenen bir değişken açısından herhangi bir grubun, farklı koşullar altındaki tepkilerinde, farklılığın olup olmadığının incelenmesine yönelik hipotezleri test etmeye yönelik olarak geliştirilmiş bir analiz yöntemidir (Yazıcıoğlu, 2004).

Burada bağımsız iki grup arası farkların testi (Independent Samples Test) uygulanmaktadır. Ayrıca öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme becerilerine yönelik öğrenci ve işveren görüşlerin ortalamalarına yer verilmekte ve bu iki bağımsız grubun görüşleri arasında ilişki olup olmadığına bakılmaktadır.

4.5.1. Ana Problem ve Hipoteze İlişkin Bulgular

Ana problem ve H1 Hipotezi: MYO'ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme becerileri açısından sektör ile öğrenci görüşleri arasında anlamlı farklılık vardır.

MYO'ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme yeterliliği hem öğrencilere hem de işverene yöneltilmiştir. Alınan cevapların istatistik analizi, ortalama değer, standart sapma, t ve p değerleri hesaplandı. Elde edilen değerler Tablo 4.36'de verilmektedir.

Tablo 4.36 Öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme yetkinliğine ilişkin dağılım

	n	Ortalama	Ss	T	Sd	p
Öğrenci	280	3,2036	1,04281	-1,141	338	0,255
İşveren	60	3,3667	0,80183			

Tablo 4.36 den elde edilen sonuçlara göre bilişim teknolojilerini kullanabilme yetkinliğine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin ortalama değeri 3,20 kısmen yeterli ve işveren görüşlerinin ortalama değeri 3.36 kısmen yeterli görmektedirler. p değeri 0,05 den büyük olduğundan anlamlı fark yoktur. **H1** hipotezi reddedilir. Bu bulguya göre Öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme yetkinliğine dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından

anlamli farklılık yoktur. Öğrenci ve işveren ortalama değerlerine göre Öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme yetkinliğinde Kısmen Yeterli görmektedir.

4.5.2. H2 Hipoteze İlişkin Bulgular

- **H2 Hipotezi:** Bilgisayar donanım kullanabilme becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

MYO‘ ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin bilgisayar donanım kullanabilme yeterliliği hem öğrencilere hem de işverene yöneltildi. Alınan cevapların istatistik analizi, ortalama değer, standart sapma, t ve p değerleri hesaplandı. Elde edilen değerler Tablo 4.37’de verilmektedir.

Tablo 4.37 Öğrencilerin bilgisayar donanım kullanabilme yetkinliğine ilişkin dağılım

	n	Ortalama	Ss	T	Sd	p
Öğrenci	280	3,2571	1,03952	0,165	338	0,869
İşveren	60	3,2333	,88999			

Tablo 4.37 den elde edilen sonuçlara göre bilgisayar donanım kullanabilme yetkinliğine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin ortalama değeri 3.25 kısmen yeterli ve işveren görüşlerinin ortalama değeri 3.23 kısmen yeterli görülmektedir, p değeri 0,05 den büyük olduğundan anlamlı fark yoktur. **H2** Hipotezi reddedilir. Bu bulguya göre öğrencilerin bilgisayar donanım kullanabilme yetkinliğine dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık yoktur.

4.5.3.H3 Hipoteze İlişkin Bulgular

H3 Hipotezi: Programlama becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

MYO‘ ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin programlama becerileri açısından yeterliliği hem öğrencilere hem de işverene yöneltildi. Alınan cevapların istatistik analizi, ortalama değer, standart sapma, t ve p değerleri hesaplandı. Elde edilen değerler Tablo 4.38’de verilmektedir.

Tablo 4.38 Öğrencilerin bilgisayar donanım kullanabilme yetkinliğine ilişkin dağılım

	n	Ortalama	Ss	T	sd	p
Öğrenci	280	2,8214	,93723	2,897	338	0,004
İşveren	60	2,4333	,96316			

Tablo 4.38 den elde edilen sonuçlara göre programlama becerileri açısından yetkinliğine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin ortalama değeri 2.82 kısmen yeterli ve işveren görüşlerinin ortalama değeri 2.43 yetersiz görülmektedir. p değeri 0,05 den küçük olduğundan anlamlı fark vardır. **H3** Hipotez kabul edilir. Bu bulguya göre öğrencilerin programlama becerileri açısından yetkinliğine dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık vardır.

4.5.4. H4 Hipoteze İlişkin Bulgular

H4 Hipotezi: İşletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

MYO' ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin İşletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerileri açısından yeterliliği hem öğrencilere hem de işverene yöneltildi. Alınan cevapların istatistik analizi, ortalama değer, standart sapma, t ve p değerleri hesaplandı. Elde edilen değerler Tablo 4.39'de verilmektedir.

Tablo 4.39 Öğrencilerin işletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerileri açısından yetkinliğine ilişkin dağılım

	N	Ortalama	Ss	t	Sd	p
Öğrenci	280	3,0071	1,05746	1,816	338	0,070
İşveren	60	2,7333	1,07146			

Tablo 4.39 den elde edilen sonuçlara göre işletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerileri açısından yetkinliğine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin ortalama değeri 3.00 Kısmen yeterli ve işveren görüşlerinin ortalama değeri 2.77 Kısmen yeterli görülmektedir. p değeri 0,05 den büyük olduğundan anlamlı fark yoktur. **H4** Hipotez reddedilir. Bu bulguya göre Öğrencilerin işletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerileri dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık yoktur.

4.5.5. H5 Hipoteze İlişkin Bulgular

- **H5 Hipotezi:** Web sitesi hazırlama becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

MYO‘ ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin Web sitesi Hazırlama becerileri açısından yeterliliği hem öğrencilere hem de işverene yöneltildi. Alınan cevapların istatistik analizi, bağımsız iki grup arası farklar içi uygulanan (Independent Samples Test) analiz ile elde edilen p değerleri aralarına uyumsuzluk bulunduğundan bu analiz yerine Mann-Whitney U kullanılarak ortalama değer, standart sapma, z ve p değerleri hesaplandı. Elde edilen değerler Tablo 4.40’de verilmektedir.

Tablo 4.40 Öğrencilerin web sitesi hazırlama becerileri açısından yetkinliğine ilişkin dağılım

	n	Ortalama	Ss	Mann-Whitney U	z	p
Öğrenci	280	2,8607	0,89916	6157,000	-3,417	0,001
İşveren	60	2,3667	1,11942			

Tablo 4.40 den elde edilen sonuçlara göre web sitesi hazırlama becerileri açısından yetkinliğine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin ortalama değeri 2,86 Kısmen yeterli ve işveren görüşlerinin ortalama değeri 2.36 Yetersiz görülmektedir. p değeri 0,05 den küçük olduğundan anlamlı fark vardır. **H5** Hipotez kabul edilir. Bu bulguya göre Öğrencilerin web sitesi hazırlama becerileri açısından yetkinliğine dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık vardır.

4.5.6. H6 Hipoteze İlişkin Bulgular

- **H6 Hipotezi:** Ofis Programları becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

MYO‘ ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin Ofis Programları becerileri açısından yeterliliği hem öğrencilere hem de işverene yöneltildi. Alınan cevapların istatistik analizi, bağımsız iki grup arası farklar içi uygulanan (Independent Samples Test) analiz ile elde edilen p değerleri aralarına uyumsuzluk

bulunduğundan bu analiz yerine Mann-Whitney U kullanılarak ortalama değer, standart sapma, z ve p değerleri hesaplandı. Elde edilen değerler Tablo 4.41’de verilmektedir.

Tablo 4.41 Öğrencilerin ofis programları becerileri açısından yetkinliğine ilişkin dağılım

	n	Ortalama	Ss	Mann-Whitney U	z	p
Öğrenci	280	3,0071	0,95035	4497,000	-5,875	0
İşveren	60	3,9000	1,23096			

Tablo 4.41 den elde edilen sonuçlara göre ofis programları becerileri açısından yetkinliğine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin ortalama değeri 3,00 Kısmen yeterli ve işveren görüşlerinin ortalama değeri 3,90 Yeterli olarak görülmektedir. p değeri 0,05 den küçük olduğundan anlamlı fark vardır. **H6** hipotezi kabul edilir. Bu bulguya göre öğrencilerin ofis programları becerileri açısından öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık vardır.

4.5.7. H7 Hipoteze İlişkin Bulgular

H7 Hipotezi: Veri tabanı bilgi düzeyi becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

MYO‘ ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin veri tabanı bilgi düzeyi becerileri açısından yeterliliği hem öğrencilere hem de işverene yönetildi. Alınan cevapların istatistik analizi, ortalama değer, standart sapma, t ve p değerleri hesaplandı. Elde edilen değerler Tablo 4.42’de verilmektedir.

Tablo 4.42 Öğrencilerin veri tabanı bilgi düzeyi becerileri açısından yetkinliğine ilişkin dağılım

	n	Ortalama	Ss	T	Sd	p
Öğrenci	280	2,9500	0,94528	2,705	338	0,007
İşveren	60	2,6000	0,71781			

Tablo 4.22 den elde edilen sonuçlara göre veri tabanı bilgi düzeyi becerileri açısından yetkinliğine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin ortalama değeri 2,95 Kısmen yeterli ve işveren görüşlerinin ortalama değeri 2,60 Kısmen yeterli görülmektedir. p değeri 0,05 den küçük olduğundan anlamlı fark vardır. **H7** Hipotez kabul edilir. Bu bulguya göre Öğrencilerin veri tabanı bilgi düzeyi becerileri açısından öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık vardır.

4.5.8. H8 Hipoteze İlişkin Bulgular

H8 Hipotezi: İnternet ve ağ bilgi düzeyi becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

MYO‘ ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin internet ve ağ bilgi düzeyi becerileri açısından yeterliliği hem öğrencilere hem de işverene yöneltildi. Alınan cevapların istatistik analizi, ortalama değer, standart sapma, t ve p değerleri hesaplandı. Elde edilen değerler Tablo 4.43’de verilmektedir.

Tablo 4.43 Öğrencilerin internet ve ağ bilgi düzeyi becerileri açısından yetkinliğine ilişkin dağılım

	n	Ortalama	Ss	T	Sd	p
Öğrenci	280	3,0929	0,94582	1,905	338	0,058
İşveren	60	2,8333	1,01124			

Tablo 4.43 den elde edilen sonuçlara göre İnternet ve ağ bilgi düzeyi becerileri açısından yetkinliğine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin ortalama değeri 3,09 Kısmen yeterli ve işveren görüşlerinin ortalama değeri 2,83 Kısmen yeterli olarak görülmektedir. p değeri 0,05 den büyük olduğundan anlamlı fark yoktur. **H8** hipotez reddedilir. Bu bulguya göre Öğrencilerin internet ve ağ bilgi düzeyi becerileri dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık yoktur.

4.5.9. H9 Hipoteze İlişkin Bulgular

H9 Hipotezi: Grafik Tasarım becerileri açısından öğrenci ile sektör görüşleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

MYO' ları Bilgisayar Teknolojileri bölümünde öğrenim gören öğrencilerin grafik tasarım becerileri açısından yeterliliği hem öğrencilere hem de işverene yöneltildi. Alınan cevapların istatistik analizi, ortalama değer, standart sapma, t ve p değerleri hesaplandı. Elde edilen değerler Tablo 4.44'de verilmektedir.

Tablo 4.44 Öğrencilerin grafik tasarım becerileri açısından yetkinliğine ilişkin dağılım

	n	Ortalama	Ss	T	Sd	p
Öğrenci	280	3,3857	1,02713	0,130	338	0,897
İşveren	60	3,3667	1,05713			

Tablo 4.44 den elde edilen sonuçlara göre grafik tasarım becerileri açısından yetkinliğine ilişkin öğrencilerin görüşlerinin ortalama değeri 3,38 Kısmen yeterli ve işveren görüşlerinin ortalama değeri 3,36 Kısmen yeterli olarak görülmektedir. p değeri 0,05 den büyük olduğundan anlamlı fark yoktur. H9 hipotez reddedilir. Bu bulguya göre Öğrencilerin grafik tasarım becerileri dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık yoktur.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Öğrencilerinin Bilişim Teknolojileri Kullanma Becerilerinin Sektör ve Öğrenci Açısından Değerlendirilmesi (Diyarbakır ili Örneği) isimli yüksek lisans tez çalışması yapılmakta. Bu çalışmanın amacı Meslek Yüksekokulları bünyesindeki Bilgisayar Teknolojileri Programlarında Öğrenim gören öğrencilerin bilişim teknolojileri kullanım becerilerini ortaya koymak ve bu becerileri sektör ihtiyaçları açısından değerlendirmektir.

Birçok kamu ve özel sektör firmaları teknoloji çağında bilişim teknolojisinde iyi yetişmiş kalifiye ara elaman gücüne ihtiyaç duymaktadır. Bu ihtiyacın giderilmesinde büyük oranda MYO Bilgisayar Teknolojileri Bölümünü okuyup mezun olan öğrenciler karşılamaktadır. MYO öğrencilerinin mezun olduklarında iş bulabilmeleri ve işletme faaliyetlerini yerine getirebilmeleri için bilişim teknolojileri kullanabilme becerilerinin sektör ihtiyaçlarını karşılayabilecek seviyede olması gerekmektedir. Verilen eğitim seviyesi, eğitim olanakları, eğitim gereçleri yeterli midir ve sektörel ihtiyacı karşılayabilmekte midir sorularına yapılan bu çalışma ile cevap aranmaktadır.

Araştırma Diyarbakır İlindeki Dicle Üniversitesi bünyesinde bulunan dört MYO Diyarbakır Teknik Bilimleri, Silvan, Bismil ve Ergani Meslek Yüksekokullarındaki Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde öğrenim gören öğrenciler ile bu öğrencilerin staj yaptığı veya istihdam edildiği işyerlerinde gerçekleştirilmektedir. Öğrenciler ve işveren için iki farklı anket hazırlanmaktadır. Öğrenci anketi ikinci sınıfın sonuna doğru mezun olma durumundaki 280 öğrenciye uygulanmaktadır. Öğrenci anketi 56 sorudan, işveren anketi 20 sorudan oluşmaktadır. Öğrenci cevapları ile işveren görüşleri arasında istatistiksel anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemek için 9 hipotez kuruldu istatistik yöntemlerle bu ilişki araştırılmaktadır.

Hazırlanan öğrenci ve işveren anketleri bu işle ilgili tecrübesi olan çok sayıda uzman kişilerce tasarlanmaktadır. Frat Üniversitesi etik kurulunun onayı ve Dicle Üniversitesi izninden sonra İlgi MYO öğrencilerine titizlikle uygulanmaktadır.

Hazırlanan öğrenci ve işveren anketleri SPSS 20 İstatistik Programı kullanılarak verilerin analizi yapılmaktadır. Verilerin çözümlenmesinde frekans, yüzde dağılımı, standart sapma, aritmetik ortalama hesaplamalarından, çapraz tablolardan, t-testi tekniklerinden yararlanılmaktadır. $P>0,05$ ise olan Hipotezlerde Öğrenci ve İşveren görüşleri benzer sonuçlar verdiği ve $P<0,05$ ise grupların görüşleri arasında farklılık olduğu tespit edilmektedir.

Öğrenci ve işveren anketlerindeki soruların gruplar tarafından doğru algılanıp/algılanmadığını belirlemek için bir pilot çalışma yapılmakta ve gereken düzeltmeler yapılarak son şekli verilmektedir. Anketlerin Cronbach Alpha güvenirlik katsayıları ise öğrenciler için hazırlanan anket $\alpha=0,866$ yüksek dereceden güvenirliğe sahip ve yine işveren için hazırlanan anket $\alpha=0,803$ yüksek dereceden güvenirliğe sahip olduğu tespit edilmektedir.

H1 hipotezimiz araştırmamızın temel konusudur Öğrenciler ve işverenler aynı görüşe sahip olarak görülmektedir. Öğrenci ile işveren Öğrencilerin bilişim becerileri konusunda kısmen yeterli olarak görmektedir.

H1 hipotezi reddedilir. 0,25 p değeri 0,05 den büyük olduğundan anlamlı fark yoktur.. Bu sonuca göre Öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanabilme yetkinliğine dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık yoktur. Öğrenci ile işveren kısmen yeterli olarak görmektedir.

Anketlerin istatistiksel analizlerinden elde edilen sonuçlardan bazıları aşağıdaki gibidir.

- 1) Öğrenci deneklerin cinsiyet dağılımı %52,1 bayan (134 bayan öğrenci) ve %47,9 baydan oluşmaktadır. İşveren deneklerin cinsiyet dağılımı %83,3 bay ve %16,7 bayandan oluşmaktadır.
- 2) Öğrencilerin %86,4'ü Diyarbakır ilinden, %13,6 başka illerden gelmektedirler.
- 3) Öğrencilerin kümülatif olarak %90'ı 3-4 kardeş ve daha çok kardeşe sahip olduğu görülmektedir.

- 4) Öğrencilerin %20,7 si hem okumakta hem de çalışmaktadır. İkinci öğretimde öğrenim gören öğrenciler saat 17:00'e kadar bir işyerinde çalışmakta, akşam okula gelip eğitim almaktadırlar. Bu da MYO'ların tekniker olarak ara elaman yetiştirirken, mevcut çalışanlara da eğitim olanağı sunarak olumlu katkı sağladığı anlaşılmaktadır.
- 5) Öğrencilerin kümülatif olarak %83,2 si günde 1-2 saat ve daha fazla internet kullanmakta ve %28,6 sı günde 1-2 saat ve daha fazla bilgisayar oyunları oynamaktadırlar. Bu yaş ve okul düzeyindeki öğrencilerin bilgisayar oyunları yerine internet kullanımına yöneldikleri görülmektedir.
- 6) Denekler kümülatif olarak %64,6 sı 1-5 ve daha fazla web sitesi üyeliği olduğu görülmektedir.
- 7) Öğrenci babalarının %5 memur, geriye kalanlar işçi, esnaf, serbest meslek, çiftçi, emekli ve diğerlerinden oluşmaktadır.
- 8) Deneklerin %77,9'u bir bilgisayara ve %42,1'i internet bağlantısının olduğu görülmektedir.
- 9) Öğrencilerin %73,2'si liseden bilgisayar ile ilgili bir programdan gelmekte ve %61,4 sınavsız geçiş ile MYO'lara gelmektedirler.
- 10) MYO'dan mezuniyet sonrası 4 yıllık bir lisans tamamlamak için %73,6'ü evet demektedir.
- 11) İnternete en çok nereden bağlanıyorsunuz sorusuna %53,6 evde, %15,7 okuldan denilmektedir.
- 12) En çok hangi sosyal medyayı kullanıyorsunuz sorusuna %47,5'i Instagram ve %16,4'ü Facebook cevabı verilmektedir.
- 13) En çok kullanılan web tarayıcı %87,9 Google Chrome denilmektedir.
- 14) En çok Bilgisayar Teknolojilerini nereden öğrendiniz sorusuna %49,3 kendi kendine, %42,1 okuldan öğrendiğini belirtmektedir.
- 15) İnterneti en çok ne amaçla kullanıyorsunuz sorusuna, öğrenciden %33,6'sı Araştırma ve inceleme amacıyla, %30'u haber eğlence oyun ve %27,1'i İletişim için kullandığını ifade etmektedir.
- 16) Öğrenci deneklerin en çok hangi mail programını kullanmaktasınız sorusuna %62,9'u G-mail, %31,4'ü Hotmail programını kullanmakta olduğu görülmektedir.
- 17) Deneklerin Bilgisayar Teknolojileri araçlarına sahip olması kümülatif olarak %62,5'i kısmen yeterli yada yeterli olduğu görülmektedir.

- 18) Öğrencilerin bilgisayar donanım parçalarının monte etme yetkinliği ortalama değerleri 2.60 - 3.39 Aralığında bulunduğundan kısmen yeterli görülmektedir.
- 19) Öğrencilerin program yetkinliği ortalama değerleri 2.60 - 3.39 Aralığında bulunduğundan kısmen yeterli görülmektedir.
- 20) Öğrencilerin web sitesi yetkinliği ortalama değerleri 2.60 - 3.39 Aralığında bulunduğundan kısmen yeterli görülmektedir.
- 21) Öğrencilerin ofis programlarını kullanma yetkinliği ortalama değerleri 3.40 - 4.19 Aralığında bulunduğundan yeterli görülmektedir.
- 22) Öğrencilerin grafik tasarım kullanma yetkinliği ortalama değerleri 1,80-2,59 Aralığında olduğundan Corel Draw, Adobe InDesign ve Adobe Illustrator kullanma becerisinde yetersiz olarak değerlendirilmektedir. Adobe Photoshop kullanma becerisinde kısmen yeterli görülmektedir.
- 23) Okulda verilen eğitimin sektörün ihtiyaçlarını karşılaması ve okulda eğitim amaçlı yeterli sayıda laboratuvar ve bilgisayar var mıdır sorularına verilen cevabın ortalamaları 1,80-2,59 Aralığında olduğundan yetersiz görülmektedir.
- 24) Hipotezler göre aşağıdaki sonuçlar elde edilmektedir.
- a) Öğrenciye göre Bilgisayar Teknolojileri kullanma, programlama, işletim sistemleri kurma ve kullanabilme, web sitesi hazırlama, paket program kullanma, veri tabanı ve grafik tasarımı maddelerinde 2.60 - 3.39 Aralığında bulunduğundan Kısmen Yeterli görülmektedir. İnternet ve ağ bilgi düzeyi becerileri maddesinde 3.41 üzerinde olduğundan yeterli olarak değerlendirilmektedir.
- b) İşverene göre Programlama ve Web sitesi hazırlama becerisinde 1.80-2.59 Aralığında olduğu için yetersiz; Bilgisayar donanım ve İşletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerisi, Veri tabanı, Grafik Tasarımı, İnternet ve ağ bilgi düzeyi becerisi, 2.60-3.39 Aralığında olduğundan Kısmen Yeterli; ve Paket Programları Kullanma becerisi 3,9 ortalama ile yeterli kabul edilmektedir.

Araştırmanın alt hipotez ve sonuçları;

- H2 Hipotezi reddedilir. 0,86 p değeri 0,05 den büyük olduğundan anlamlı fark yoktur. Bu sonuca göre öğrencilerin bilgisayar donanım kullanabilme yetkinliğine dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık yoktur. Öğrenci ile işveren öğrencilerin donanım becerilerini kısmen yeterli olarak görmektedir.

- H3 Hipotez kabul edilir. 0,004 p değeri 0,05 den küçük olduğundan anlamlı fark vardır. Bu bulguya göre öğrencilerin programlama becerileri açısından yetkinliğine dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık vardır. Öğrenciler programlama becerilerini kısmen Yeterli görürken işveren öğrencinin programlama becerilerini Yetersiz görmektedir.
- H4 Hipotez reddedilir. 0,07 p değeri 0,05 den büyük olduğundan anlamlı fark yoktur. Bu sonuca göre Öğrencilerin işletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerileri dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık yoktur. Öğrenci ile işveren öğrencilerin işletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerilerini kısmen yeterli olarak görmektedir.
- H5 Hipotez kabul edilir.0,001 p değeri 0,05 den küçük olduğundan anlamlı fark vardır. Bu sonuca göre Öğrencilerin web sitesi hazırlama becerileri açısından yetkinliğine dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık vardır. Öğrenciler Web sitesi hazırlama becerilerini kısmen Yeterli görürken işven öğrencinin Web sitesi hazırlama becerilerini Yetersiz görmektedir.
- H6 hipotezi kabul edilir.0,0 p değeri 0,05 den küçük olduğundan anlamlı fark vardır. Bu bulguya göre öğrencilerin ofis programları becerileri açısından öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık vardır. Öğrenciler Paket Programlama becerilerini kısmen Yeterli görürken işven öğrencinin Paket Programlama becerilerini Yeterli görmektedir.
- H7 Hipotez kabul edilir.0,007 p değeri 0,05 den küçük olduğundan anlamlı fark vardır. Bu bulguya göre Öğrencilerin veri tabanı bilgi düzeyi becerileri açısından öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık vardır. Öğrenci ile işveren öğrencilerin veri tabanı bilgi düzeyindeki becerilerini kısmen yeterli olarak görmektedir.
- H8 hipotez reddedilir. 0,058p d eğeri 0,05 den büyük olduğundan anlamlı fark yoktur.. Bu bulguya göre Öğrencilerin internet ve ağ bilgi düzeyi becerileri dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık yoktur. Öğrenci ile işveren öğrencilerin internet ve ağ bilgi düzeyindeki becerilerini kısmen yeterli olarak görmektedir.
- H9 hipotez reddedilir. 0,89 p değeri 0,05 den büyük olduğundan anlamlı fark yoktur. . Bu bulguya göre Öğrencilerin grafik tasarım becerileri dair öğrenci ve işveren görüşleri açısından anlamlı farklılık yoktur. Öğrenci ile işveren öğrencilerin grafik tasarım becerilerini kısmen yeterli olarak görmektedir.

5.2. Öneriler

Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Öğrencilerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanma Becerilerinin Sektör ve Öğrenci Açısından Değerlendirilmesi (Diyarbakır ili Örneği) isimli yüksek lisans tez çalışmasında getirilen öneriler aşağıdaki gibidir.

Önerileri iki kısımda oluşturulmaktadır.

A. Hipotez Önerileri

1. Bilgisayar teknolojileri becerilerini geliştirmeye yönelik öneriler;
 - Öğrencilerin Bilgisayar teknolojileri becerilerini geliştirmek için uygulamalı eğitimin artırılması gerekmektedir.
 - Öğrencilerin günümüz teknolojilerini takip edebilmesi için projeler kapsamında ekonomik olarak desteklenmesi gerekmektedir.
2. Bilgisayar donanım becerilerini geliştirmeye yönelik öneriler;
 - Bilgisayar donanım parçalarını uygulamalı olarak anlatmak ve maket üzerinde uygulayarak elektronik aksamaların bir birleriyle bağlantılarını her bir öğrenci için uygulamasına imkân hazırlamak gerekmektedir.
 - Teknik servis kurulup uygulama atölyeleri oluşturulmasına imkân sağlamak gerekmektedir.
3. Programlama mantığı beceresi geliştirmeye yönelik öneriler;
 - Öğrencinin eğitim sonunda küçük bir yazılım projesini geliştirmesi için her bir öğrenciye imkân hazırlamak gerekmektedir.
 - Verilen eğitim sonrasında farklı programlama dilini öğrenebilme ve kullanma yetisi kazandırmak gerekmektedir.
4. İşletim sistemleri becerileri hakkında öneriler;
 - Her öğrenci için işletim sistemi formatlama uygulamasına imkân hazırlamak gerekmektedir.
 - Her öğrenci için işletim sistemi çöken bilgisayarın verilerini kurtarma uygulamasına imkân hazırlamak gerekmektedir.
5. Web sitesi Hazırlama beceresi geliştirmeye yönelik öneriler;
 - Her öğrencinin eğitim sonunda web ortamında bir site yapıp yayınlamasına imkân hazırlamak gerekmektedir.

6. Paket Programları beceresi geliştirmeye yönelik öneriler;
 - Word, Excel Access, PowerPoint.... Vb. gibi paket programların kullanım alanlarına göre uygulamaların yapılmasına imkân hazırlamak gerekmektedir.
7. Grafik Tasarımı beceresi geliştirmeye yönelik öneriler;
 - Öğrencinin eğitim sonunda proje olarak kitap, broşür, gazete, dergi Vb. Grafik tasarımlarını geliştirmesi için her öğrenciye imkân hazırlamak gerekmektedir.
8. İnternet ve ağ bilgi düzeyi beceresi geliştirmeye yönelik öneriler;
 - Hastane, Belediye, Üniversite..... vb büyük kurumların internet ve ağ yapısında çalışan personellerin bilgilerinden yararlanmak için öğrencilere konferans seminer, panel.... Vb etkinlik düzenlemek gerekmektedir.
9. Veri tabanı bilgi düzeyi beceresi geliştirmeye yönelik öneriler;
 - Hastane, Belediye, Üniversite..... vb büyük kurumların veri tabanı hazırlayan personellerinin bilgilerinden yararlanmak için öğrencilere konferans seminer, panel.... Vb etkinlik düzenlemek gerekmektedir.

B. Genel Öneriler

1) Öğrenciler bilgisayar teknolojileri becerilerini büyük bir oranda kendi kendine öğrendiklerini söylemektedirler. Bu durumda okulda verilen eğitimin yeterli seviyelere ulaşmadığı gözlemlenmekte, bu hususta bazı öneriler getirilmektedir.

- Ders programının işveren ihtiyacına göre uygulamalı, gerekli ve yeterli eğitimlerin verilmesi gerekmektedir.
- Ders programını hantal yapısından arındırıp Zamanın ihtiyaçlarına uygun, güncellemesi kolay yapıda olması gerekmektedir.
- Meslek Yüksekokullarında verilen eğitimin teknolojik materyallerle desteklenmesi gerekmektedir.
- Özel sektörde çalışıp alanında uzmanlaşmış bireylerin bilgilerinden yararlanmak üzere teknik eğitime belirlenen ücret karşılığı dâhil edilmesi gerekmektedir.
- Sektörden talep üzeri gelen projeleri üniversite ortamında öğrenciler tarafından tasarlanmasına imkân tanınması gerekmektedir.

- Eğitim sistem ve programlamasında yabancı ülkelerden alıntılar ve çevriler yerine ülkemize özgü mesleki ihtiyaçlarımıza yönelik eğitim planlanıp bir an önce gündeme alınması gerekmektedir.

2) Okulda verilen eğitimin, sektörün ihtiyaçlarını karşılaması ve okulda eğitim amaçlı yeterli sayıda laboratuvar ve bilgisayar var mıdır sorusuna; öğrenciler tarafından yetersiz görülmektedir.

- Okulda verilen eğitimin sektör ihtiyaçları açısından yeterli hale getirilmesi ve okula eğitim amaçlı yeterli sayıda laboratuvar ve bilgisayar temin edilmesi gerekmektedir.
- Öğrencilerin gün içerisinde kolaylıkla kullanabileceği bilişim sınıfları oluşturulması bu imkânı sağlanması gerekmektedir.
- Öğrencinin kullanımına teknolojik bütün imkânların seferber edilmesi gerekmektedir.
- Üniversitenin bilgisayar teknolojileri alanında büyük firmalarla anlaşıp gerekirse öğrencileri uygulama ortamlarına servislerle gönderip eğitim verilmesi gerekmektedir.

3) MYO öğrenim gören öğrencilerinin yeterli olabilmeleri için öğretim elemanı kadrosunun güçlendirilmesi gerekmektedir.

- Dersler konusunda teorik ve uygulama olarak uzmanlaşmış öğretim elemanları tarafından verilmelidir.
- Uygulama Derslerine özel sektörden para karşılığı uzman bireylerin girdirilmesi gerekmektedir.
- Öğretim elemanların kendi alanında güncel konular hakkında gelişmeleri takip etmesinde her türlü olanakların seferber edilmesi gerekmektedir.

4) Öğrencilerin Orta öğretimde mesleki programlarda eğitim alıyorsa Yüksek Öğrenimde de aynı alana devam etmesi eğitimin sürekliliği ve kalıcı kazanımlar elde edilmesi ve başarının artırılması açısından önemlidir.

- MYO gelmeden öğrencilerin alt yapısını Meslek liselerin ders programını teorik eğitimden uygulamalı eğitim sistemine geçiş sağlanması gerekmektedir.

- Meslek liselerinde Özel firmalar için alan tahsis edilmesi atölyelerin hem üretim hem de eğitim için kullanılması gerekmektedir.
- Öğrencilere mesleki eğitime erken yaşlarda başlatılması meslekteki kalifiye elman yetişiminde önem arz etmektedir.

5) MYO'lara sınavsız geçişin kaldırılması, öğrencilerin erken eğitim dönemlerinde kolay sığılacak bir yer olarak benimsemeleri ve gerekli eğitim çalışmalarını yapmamalarına sebep olduğundan doğru bulunmaktadır.

- ÖSYM nin merkezi sınav test sistemini uygulamalı sınav sistemine kaydırması meslek gelişiminde ve belirlemede bireye büyük katkı sunmayı amaçlamalıdır.
- ÖSYM sınavlarının sonuçları bireyleri sıralamaya yöneliktir, bireylerin kabiliyetlerine uygun mesleki seçimi belirlemesi arka planda kalmaktadır.

6) Ekonomik gelir seviyeleri düşük ve çok çocuklu ailelerden gelen öğrencilerin

- Sosyal projelerle desteklenmesi başarının artması için önemli görülmektedir.
- Maddi durumu iyi olmayan öğrencilerimize devletin bir fon oluşturularak katkı da bulunmak isteyen bireylere bu olanakların tanınması gerekmektedir.

7) Meslek Yüksekokulları Bilgisayar Teknolojileri Bölümünde 1. sınıfta 41 kredi teorik, 11 kredi uygulama ve 2. sınıfta 41 kredi teorik, 10 kredi uygulama dersleri olmak üzere toplam 82 teorik, 21 uygulama ders almaktadır.

- Görüldüğü gibi bir Meslek Yüksekokulunda %75 teorik ve ancak %25 uygulama dersleri bulunmaktadır. Sektör teorik değil uygulama istemektedir. Bu yüzdenin tam tersi olması önerimiz olarak sunulmaktadır.

8) Meslek Yüksekokulu öğrencisinin mezun olabilmesi için 320 saat bir iş yerinde ya da kurumda staj yapması gerekmektedir.

- Bu staj döneminin takip edilmesi ve verimli geçmesi sağlanmalıdır.
- Staj yapılan yerler gerektiğinde hoca kontrolünde izlenmesi ve denetlemesi gereken hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.
- Staj için bireylerin kapsamlı kurumlara yönlendirilmesi önceden kurumla bu husus konuşulması gerekmektedir.

9) Bu tez çalışmasında öğrenci ve işveren görüşleri büyük bir oranda uyuşmakta ve paralellik arz etmektedir.

- a) Bilgisayar teknolojileri kullanma,
- b) Programlama,
- c) İşletim sistemleri kurma ve kullanabilme,
- d) Web sitesi hazırlama,
- e) Paket program kullanma,
- f) Veri tabanı ve grafik tasarımı,

maddelerinde **Kısmen Yeterli** görülmektedir. Bu ve diğer başlıklarda öğrencilerin Yeterli ve Kesinlikle Yeterli hale gelmesi ve sektörün ihtiyacını karşılayan elamanlar yetiştirmek için her kesim üzerine düşeni yapmalıdır.

KAYNAKLAR

- Alkan, R.M.,Suiçmez, M., Aydınkal, M ve Şahin, M. 2014. Meslek Yüksekokullarındaki Mevcut Durum:Sorunlar ve Bazı Çözüm Önerileri, Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 4, 133-140.
- Bahar, E. ve Kaya, F. 2013. Meslek Yüksekokulu Sosyal Programlar Öğrencilerinin Bilgi Teknolojileri Kullanımlarına Yönelik Tutumları, Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 3,70-79
- Bolat, Y. 2015. Türkiye’de mesleki - teknik eğitimin mevcut durumu ve farklı ülkelerle karşılaştırılması, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Büyüköztürk, Ş. (2013). İlişkisiz Ölçümlerde Ortalama Puanların Karşılaştırılması. Ş. Büyüköztürk içinde, *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı* (s. 39-56). Ankara: Pegem Akademi.
- Hayytjanova, A. 2015. Türkiye’de Meslek Yüksekokulu Eğitiminin Alanlara Göre Getirileri, Yüksek Lisans Tezi, Sabancı Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- İlhan, F. Ö. 2010. Mesleki Ve Teknik Eğitimde Uzaktan Eğitim İle Geleneksel Eğitimin Karşılaştırılması, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kalay, M. 2010. Mesleki ve Teknik Eğitim Fakülteleri Mezunlarının İstihdam Edilebilirlik Becerilerinin İşveren Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Karacan, S. ve Karacan, E. 2004. Meslek Yüksekokullarında (MYO) Yapılan Staj Uygulamalarına İlişkin Bir Araştırma: Kalite ve Verimlilik İçin İş Yerleri – MYO

İşbirliğinin Gereği, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 8 / 2 : 168-184.

Kayseri İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Mesleki Eğitim Çalıştayı, 2012.

Köse, S., Gencer, A.S. ve Gezer, K. 2007. Meslek yüksekokulu öğrencilerinin bilgisayar ve İnternet kullanımına yönelik tutumları, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21, 44-54.

Özcan, V. 2014. Türkiye’de Mesleki Ve Teknik Eğitim İle İstihdam İlişkisi, Yüksek Lisans Tezi, Gediz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Özdamar, K. (1999) Paket Programlar İle İstatistiksel Veri Analizi 1. Kaan Kitabevi, Eskişehir

Özdamar, K. (2003). Modern bilimsel araştırma yöntemleri. Eskişehir: Kaan Kitabevi.

Özsoy, C. E. 2015. Mesleki eğitim - istihdam ilişkisi: Türkiye’de mesleki eğitimin kalite ve kantitesi üzerine düşünceler, Electronic Journal of Vocational Colleges- 4. UMYOS Özel Sayısı.

Samancıoğlu, M. 2011. Mesleki ve Teknik Eğitim Kurumlarında Teknoloji Entegrasyonunun Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Seyidoğlu, H. (2000). Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı. (7.Baskı). İstanbul: Güzem Yayınları

Tanaş, R. 2013. Teknik Eğitim Fakültelerinin Teknoloji Fakültelerine Dönüştürülmesi Uygulamasının Delphi Tekniğine Göre Değerlendirilmesi, Yüksek Lisans Tezi, Frat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.

- Tektaş, M. Ve Tektaş, N. 2010. MYO Öğrencilerinin Zaman Yönetimi ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişki, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 23, 1-2.
- Temircan, B. 2009. Meslek Yüksekokulu Tekstli Programı ile kazandırılan yeterliliklerin sektördeki kuruluşların beklentilerine uyumunun değerlendirilmesi (Kayseri İli Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Tuncer, M. 2011. Yükseköğretim Gençliğinin Gelecek Beklentileri Üzerine Bir Araştırma, International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 6/2, 935-948.
- Uluyol, O. 2013. Öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin belirlenmesi: Gölbaşı meslek yüksekokulu örneği, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 15, 349-372.
- Uysal, Y. O. 2011. Mesleki Teknik Eğitimin İstihdam Edilebilirliğe Etkisi Ve Isparta İmalat Sanayi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, SDÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara. Detay Yayıncılık.
- Yılmaz, F. 2013. Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Programlama Başarısını Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- YÖK (Yükseköğretim Kurulu) (a). (2004). Meslek Yüksekokullarının Bugünkü Durumu ve Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarından Meslek Yüksekokuluna Sınavsız Geçişin Değerlendirilmesi. Ankara.
- Url-1, <http://mtegm.meb.gov.tr/dosyalar/strateji.pdf> (Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2014-2018)

Url-2, <http://mtegm.meb.gov.tr/>.. (Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü)

Url-3, <https://istatistik.yok.gov.tr/>,...01.2017 (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı)

Url-4, www.yapi.com.tr (Yapı Sektörleri Haber Portalı)

EKLER

6.1. EK:1 Öğrenci Anketi

Sayın Katılımcı,

Bu anket formu MYO Bilgisayar Programcılığı Programında öğrenim gören öğrencilerin Bilgisayar Teknolojileri kullanım yetkinliğini belirlemek için geliştirilmiştir. Bir yüksek lisans tez çalışmasında veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Elde edilen veriler bilimsel amaç dışında **KESİNLİKLE KULLANILMAYACAK** olup isim belirtmenize gerek yoktur. Katılımınızdan dolayı teşekkür ederiz. Saygılarımızla.

Araştırmacı **Ömer ÖZĞAN**
Fırat Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü
Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi

I Bölüm Kişisel Demografik bilgi kısmı

1.Hangi Meslek Yüksekokuluna Mensup sununuz?

() Diyarbakır Teknik Bilimler MYO () Ergani MYO ()Silvan MYO () Bismil MYO

2. Cinsiyetiniz

() Kız () Erkek

3. Yaşınız:

4. Memleketiniz:.....

5. Kardeş sayısı (Siz dahil):.....

6. Herhangi bir işte çalışıyor musunuz?

() Evet () Hayır

7. Eğer çalışıyorsanız aylık gelir miktarınız?

() Çalışmıyorum () 1000 TL veya daha az () 1001 -2000 TL arası ()
() 2001 -3000 TL arası () 3001 TL ve yukarısı

7. Günde ortalama kaç saat internet kullanıyorsunuz?

() Hiç kullanmıyorum () 1 Saat'ten az () 1 -2 Saat () 3-4 Saat () 5 Saat ve üzeri

8. Bilgisayar oyunlarına Günde ne kadar zaman ayırırsınız?

() Oyun oynamıyorum () 1 Saat'ten az () 1 -2 Saat () 3-4 Saat () 5 Saat ve üzeri

9.Ortalama kaç tane web sitesine üyeliğiniz vardır?

() Üyeliğim yok () 1-5 Arası () 6-10 Arası () 11-15 Saat () 16 ve üzeri

10. Babanızın Mesleği

() İşçi () Memur () Esnaf () Serbest Meslek
() Çiftçi () Emekli () Diğer.....

11. Evinizde ya da özel bir bilgisayarınız var mı?

☐ Evet ☐ Hayır

12. Evinizde internet bağlantısı var mı?

☐ Evet ☐ Hayır

13. Liseden bilgisayarla ilgili bir programdan mezun oldunuz mu?

☐ Evet ☐ Hayır

14. Dikey Geçiş ile Bilgisayar alanında Lisans tamamlamayı düşünüyor musun?

☐ Evet ☐ Hayır

15. Meslek Yüksekokuluna giriş şekliniz?

☐ Sınavsız Geçiş ☐ YGS

16. En çok İnternet'e hangi mekândan bağlanıyorsunuz bir tanesini işaretleyiniz?

☐ Ev ☐ Yurt ☐ Üniversite ☐ İşyeri
☐ İnternet kafe ☐ Diğer.....

17. En çok hangi sosyal medyayı kullanıyorsunuz bir tanesini işaretleyiniz?

☐ Facebook ☐ Twitter ☐ Instagram ☐ Youtube
☐ LinkedIn ☐ Google+ ☐ Diğer.....

18. En çok kullandığınız Web Tarayıcısı bir tanesini işaretleyiniz?

☐ Google chrome ☐ İnternet Explorer ☐ Mozilla /Firefox ☐ Safari
☐ Opera ☐ Diğer.....

19. En çok Bilgisayar Teknolojileri araçlarını kullanmayı nerede öğrendiniz bir tanesini işaretleyiniz?

☐ Kendi kendime ☐ Okulda ☐ Özel kurslarda
☐ Halk eğitim ☐ Diğer(.....)

20. En çok İnterneti hangi amaç için kullandınız bir tanesini işaretleyiniz?

☐ Alışveriş ☐ İletişim ☐ Ticaret ☐ Araştırma İnceleme
☐ Haber eğlence, oyun ☐ Bankacılık ☐ E-Devlet ☐ Diğer(.....)

21. En çok hangi mail programını kullanıyorsunuz bir tanesini işaretleyiniz?

☐ Hotmail ☐ Gmail ☐ Mynet ☐ Yahoo ☐ Diğer(.....)

22. Bilgisayar Teknolojileri araçlarının hangilerini kullandığınızı X işareti ile çok sayıda işaretleyerek belirtiniz?

☐ Cep telefonu ☐ Laptop, Tablet PC veya Masa üstü pc ☐ Yazıcı
☐ Projeksiyon cihazı ☐ Fotoğraf makinası veya Kamera ☐ Tarayıcı
☐ Flash disk veya harici disk ☐ Modem, hub veya switch ☐ Diğer(.....)

II Bölüm Bilgisayar teknoloji yetkinliğini belirleme kısmı

23. Bilgisayar donanım ve yazılım alanlarında yeterli beceriye sahip olduğunu düşünüyor musunuz?

Seçiminizi X ile belirleyiniz	Kesinlikle Yetersiz	Yetersiz	Kısmen Yeterli	Yeterli	Kesinlikle Yeterli
Kendinizi, Bilgisayar Teknolojilerini kullanma açısından yeterli görüyor musunuz?	☐	☐	☐	☐	☐
Bilgisayar donanım beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Programlama beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
İşletim sistemleri kurma ve kullanabilme beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Web sitesi Hazırlama beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Paket Programları Kullanma beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Veri tabanı bilgi düzeyiniz	☐	☐	☐	☐	☐
Grafik Tasarımı bilgi düzeyiniz	☐	☐	☐	☐	☐
İnternet ve ağ bilgi düzeyiniz	☐	☐	☐	☐	☐

III Bölüm Ders içeriğine yönelik beceriler kısmı

24. Bilgisayar Donanım parçalarının monte etme beceriniz nasıldır?

Seçiminizi X ile belirleyiniz	Kesinlikle Yetersiz	Yetersiz	Kısmen Yeterli	Yeterli	Kesinlikle Yeterli
Anakartı Kasa İçine Monte Etme beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Donanım Kartlarını ve işlemciyi Anakart Üzerine Montajlama beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Disk Sürücülerini Monte Etme beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Kasaya güç kaynağını monte etme beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐

25. Programlama beceriniz nasıldır?

Seçiminizi X ile belirleyiniz	Kesinlikle Yetersiz	Yetersiz	Kısmen Yeterli	Yeterli	Kesinlikle Yeterli
Program Algoritması yapma beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Nesne Tabanlı program beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Görsel Programlama beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
İnternet Programcılığı beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐

26. Web sitesi hazırlama yeterliliğiniz

Seçiminizi X ile belirleyiniz	Kesinlikle Yetersiz	Yetersiz	Kısmen Yeterli	Yeterli	Kesinlikle Yeterli
HTML programlama beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
CSS programlama beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
JavaScript Programlama beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
PHP Programlama beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐

27. Ofis programlarını kullanma yeterliliğiniz?

Seçiminizi X ile belirleyiniz	Kesinlikle Yetersiz	Yetersiz	Kısmen Yeterli	Yeterli	Kesinlikle Yeterli
Microsoft Word kullanma beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Microsoft Excel kullanma beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Microsoft Power Point kullanma beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Microsoft Access kullanma beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐

28. Grafik Tasarım kullanma yeterliliğiniz

Seçiminizi X ile belirleyiniz	Kesinlikle Yetersiz	Yetersiz	Kısmen Yeterli	Yeterli	Kesinlikle Yeterli
AdobePhotoshop kullanma beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
Corel Draw kullanma beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
AdobeInDesignkullanma beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐
AdobeIllustratorkullanma beceriniz	☐	☐	☐	☐	☐

29. Okul ve programla ilgili görüşünüzü belirtiniz.

Seçiminizi X ile belirleyiniz	Kesinlikle Yetersiz	Yetersiz	Kısmen Yeterli	Yeterli	Kesinlikle Yeterli
Bilgisayar Programcılığı programında ders programı ve içeriği ne derece yeterlidir?	☐	☐	☐	☐	☐
Sizce Okulda verilen eğitim, sektörün ihtiyaçlarını karşılayacak yeterlikte midir?	☐	☐	☐	☐	☐
Sizce Okulunuzda eğitim amaçlı yeterli sayıda Laboratuvar ve bilgisayar var mıdır?	☐	☐	☐	☐	☐

6.2. İşveren Anketi

Sayın İşveren,

Bu anket formu MYO Bilgisayar Programcılığı Programında öğrenim gören öğrencilerin Bilgisayar Teknolojileri kullanım yetkinliğini belirleme ve bu becerilerin sektör ihtiyaçları açısından değerlendirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Elde edilen veriler bilimsel amaç dışında **KESİNLİKLE KULLANILMAYACAKTIR**. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz. Saygılarımızla.

Araştırmacı **Ömer ÖZĞAN**
Fırat Üniv. Fen Bilimleri Enstitüsü
Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi

1. Cinsiyetiniz:

() Kadın () Erkek

2. Yaşınız:(.....)

3. Kurumunuz/İşyeriniz hangi alanda faaliyet göstermektedir?(.....)

4. İş tecrübesi (yıl) :(.....)

5. Kurumda/işyerinde Çalışan Sayısı(.....)

6. Eğitim Durumuz:

() İlköğretim () Ortaöğretim () Önlisans () Lisans () Lisansüstü

7. Kurumda stajyer elaman çalıştırıyor musunuz?

() Evet () Hayır

8. Bilgisayarla ilgili Çalışan Sayıları

Tekniker sayısı(.....) Mühendis sayısı (.....) Teksiyken Sayısı (.....)

Stajyer Sayısı (.....)

9. İş yerinizdeki stajyer öğrenciler veya elamanların yeterliliğini belirleyiniz.

Seçiminizi X ile belirleyiniz	Kesinlikle Yetersiz	Yetersiz	Kısmen Yeterli	Yeterli	Kesinlikle Yeterli
Mezunumuz, Bilgisayar Teknolojilerini kullanma açısından yeterli midir?	☐	☐	☐	☐	☐
Bilgisayar donanım becerisi	☐	☐	☐	☐	☐
Programlama becerisi	☐	☐	☐	☐	☐
İşletim sistemleri kurma ve kullanabilme becerisi	☐	☐	☐	☐	☐
Web sitesi Hazırlama becerisi	☐	☐	☐	☐	☐
Paket Programları Kullanma becerisi	☐	☐	☐	☐	☐
Veri tabanı bilgi düzeyi	☐	☐	☐	☐	☐
Grafik Tasarımı bilgi düzeyi	☐	☐	☐	☐	☐
İnternet ve ağ bilgi düzeyi	☐	☐	☐	☐	☐

Ek 3. Dicle Üniversitesi Rektörlüğü..... tarih vesayılı yazısı
(Anketin uygulanmasına verilen İzin Belgesi)

Evrak Tarih ve Sayısı: 18/05/2017-46129

T.C.
DİCLE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Diyarbakır Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu

Sayı : 59067312 -300-
Konu : Anket İzni

DİCLE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)

İlgi : 10/05/2017 tarihli, 43575 sayılı ve "Anket İzni" konulu yazı

İlgi yazınız Müdürlüğümüz tarafından incelenmiş olup Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Uzman kadrosunda çalışan Ömer ÖZĞAN' ın tez çalışması için Meslek Yüksekokulunuzda uygulama yapma talebi uygun görülmüştür.
Bilgilerinize ve gereğine arz olunur.

Prof. Dr. Ahmet KILIÇ
Meslek Yüksek Okul Müdürü V.

Evrakı Doğrulamak İçin : https://ebelge.dicle.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BE8A4N3YZ

Dicle Üniversitesi Rektörlüğü, 21280-Diyarbakır
Telefon:+90 412 248 80 30 Faks:+90 412 248 83 20
e-Posta : dicle@dicle.edu.tr Elektronik Ağ:+90 412 248 83 20

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Aysegül Yolcu
Evrak Pin Kodu: 97713
Ayrıntılı bilgi irtibat tel.: 7819

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
DİCLE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Ergani Meslek Yüksekokulu

Sayı : 74519110 -300-
Konu : Anket İzni

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/05/2017 tarihli, 43575 sayılı ve "Anket İzni" konulu yazı

İlgi yazınız doğrultusunda söz konusu uygulama talebiniz Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Yrd. Doç. Dr. Muhammed Tayyib KILIÇ
Meslek Yüksek Okul Müdürü V.

Evrak Doğrulamak İçin : https://ebelge.dicle.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BELM46S7T

Dicle Üniversitesi Rektörlüğü, 21280-Diyarbakır
Telefon:+90 412 248 80 30 Faks:+90 412 248 83 20
e-Posta: dicle@dicle.edu.tr Elektronik Ağ: <http://www.dicle.edu.tr>

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Fatma Ortaç
Evrak Pin Kodu: 76703

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
DİCLE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Silvan Meslek Yüksekokulu

Sayı : 30384969 -300-
Konu : Anket İzni

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/05/2017 tarihli, 43575 sayılı ve "Anket İzni" konulu yazı

Üniversitemiz Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Uzman kadrosunda çalışan ve Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı öğrencisi Ömer ÖZĞAN' ın tez çalışması için Meslek Yüksekokulunuzda uygulama yapma talebi ile ilgili yazısı ekte gönderilmiştir. Söz konusu uygulama talebi Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Yrd. Doç. Dr. Murat HEVEDANLI
Meslek Yüksek Okul Müdürü

Evrak Doğrulamak İçin : https://ebelge.dicle.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BEL9467UH

Dicle Üniversitesi Rektörlüğü, 21280-Diyarbakır
Telefon: +90 412 248 80 30 Faks: +90 412 248 83 20
e-Posta: dicle@dicle.edu.tr Elektronik Ağ: <http://www.dicle.edu.tr>

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Mahmut Ergin
Evrak Pin Kodu: 99803

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
DİCLE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Bismil Meslek Yüksekokulu

Sayı : 74716141 -300-
Konu : Anket İzni

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10/05/2017 tarihli, 43575 sayılı ve "Anket İzni" konulu yazı

Üniversitemiz Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Uzman kadrosunda çalışan ve Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı öğrencisi **Ömer ÖZGAN**'ın tez çalışmasıyla ilgili anket izni konulu yazınız Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.
Bilgilerinize arz ederim

Doç. Dr. Aydın ALP
Meslek Yüksek Okul Müdürü V.

HİZMETE ÖZEL

Evrak Doğrulamak İçin : https://ebelge.dicle.edu.tr/enVision/Validate_doc.aspx?V=BEKR46FM7

Dicle Üniversitesi Rektörlüğü, 21280-Diyarbakır
Telefon:+90 412 248 80 30 Faks:+90 412 248 83 20
e-Posta : dicle@dicle.edu.tr Elektronik Ağ:<http://www.dicle.edu.tr>

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Ercay Demir
Evrak Pin Kodu: 11803
Ayrıntılı bilgi irtibat tel.: 7845

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek 4. Frat Üniversitesi Etik Kurulunun Anketler ilgili raporu

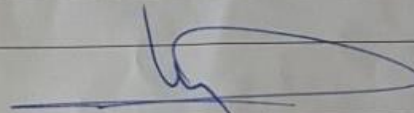
T.C.
FIRAT ÜNİVERSİTESİ
Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığı

ETİK KURUL KARARI

TOPLANTI TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR NO	ÇALIŞMACININ ADI SOYADI
04.05.2017	08	09	Yrd. Doç. Dr. Ferhat BAHÇECİ

KARAR

“Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Öğrencilerinin Bilişim Teknolojilerini Kullanma Becerilerinin Sektör ve Öğrenci Açısından Değerlendirilmesi (Diyarbakır İli Örneği)” konulu çalışma etik kurulumuzda görüşülmüş olup; çalışmanın etik kurallara uygun olduğuna oybirliğiyle karar verilmiştir.

Prof. Dr. Mustafa KAPLAN (Başkan)			
Prof. Dr. Demet ÇİÇEK (Üye)	Bulunmadı	Prof. Dr. Figen DEVECİ (Üye)	İmza
Prof. Dr. Erdal TAŞKIN (Üye)	İmza	Prof. Dr. Nuri GÖMLEKSİZ (Üye)	İmza
Doç. Dr. Funda GÜLCÜ BULMUŞ (Üye)	Bulunmadı	Doç. Dr. Süleyman İLHAN (Üye)	İmza
Doç. Dr. İrfan EMRE (Üye)	İmza	Doç. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU (Üye)	İmza
Doç. Dr. Özge HANAY (Üye)	İmza	Yrd. Doç. Dr. Nurhan HALİSDEMİR (Üye)	İmza
Yrd. Doç. Dr. Taner YILDIRIM (Üye)	Bulunmadı	Yrd. Doç. Dr. Mehmet TUZCU (Üye)	İmza

ÖZGEÇMİŞ

NÜFUS BİLGİLERİM

Adı Soyadı	: ÖmerÖZĞAN
Uyruğu	: T.C.
Doğum yeri ve Tarihi	: Diyarbakır/K.Maraş:Pazarcık 16.10.1986
Telefon	: 0 534 433 36 20
e-mail	: omerozgan@hotmail.com

EĞİTİM BİLGİLERİ

Kurum	
Bitirme Yılı	
Lise	:Kahramanmaraş Anadolu meslek lisesi 2004
Üniversite	:KKTC Yakın Doğu Üniversitesi ,Eğitim Fakültesi, BÖTE 2010
Yüksek Lisans	:Fırat Üniversitesi, Tez aşmasında
Doktora	: -

KİŞİSEL BİLGİLERİM

- Medeni durumum evliyim bir çocuk babasıym askerliğim bitirdim
- Okumayı ve Bilgisayar kullanmayı çok severim bir şeyler tamir etmeyi çok severim
- Var olan işin yarım kalmasından nefret ederim üzerime düşen vazifeyi bir an önce bitiririm iş odaklıyım
- Spor Hobilerim (futbol, Basketbol, voleybol, masa tenisi)oynamayı severim izlemeyi sevmem takım tutmam, müzik dinlemem,
- Fobilerim yalnızlık, karamsarlık
- Ailem Kahramanmaraş'ta yaşamakta dört erkek kardeşiz
- Babam üniversitede akademisyen Annem ev hanımı
- B sınıfı ehliyet sahibiyim
- Kan gurubum Brh+